

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi Összeállítás
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 763. Kiadóhivatal 704.

Erdély.

Budapest, január 31.

Erdélyországnak az anyaországgal történt uniója óta Erdély mostoha gyermeke volt a törvényhozásnak. A régi szabad-elvűpárti kormányok azzal az udvariassági ténynyel vélték összes kötelezettségüket leróni, hogy a képviselőház egyik alelnöki székébe mindig erdélyi embert választottak s egyik-másik államtitkári állást vagy magasabb kormányhivatalt expressis verbis erdélyi embernek juttattak. Egyébként azonban kisebb gondjuk is nagyobb volt, mint az, hogy azokat a dezolut állapotokat, a melyeket ott a hosszú abszolútizmus teremtett, s melyek a nemzetiségek térfoglalásában s a magyarság elszegényedésében napról-napra kiáltóbb hangon nyilvánultak meg, orvosolják. Még csak azt sem tette meg a magyar parlament, hogy a magyar jogrendszerbe bevonta volna Erdélyt, hanem ott még most is az osztrák általános polgári törvénykönyv van érvényben, amint volt az abszolútizmus alatt s a legvitálisabb érdekeket ma is egy idegen nemzetnek, az osztráknak törvénykönyve szabályozza Erdélyben.

Erdély azóta állandó fejőstehene volt a kiszipolyozásnak politikai, éppugy, mint gazdasági tekintetben. Politikai tekintetben a kormányok részéről, akik az ugy-

nevezett leltári kerületek segélyével tartották fenn többségüket, gazdasági tekintetben pedig mindenki részéről, aki csak hozzá férhetett. A nemzetiségek gazdagodtak s az a csekély magyarság, amelyet csakis állami támogatás erősíthetett volna meg abban, hogy a nemzetiségek ostromának ellent tudjon állani, annyira magára lett hagyva, ami európai jogállamban példátlan. Hiába voltak a kormányokhoz küldött panaszok, hiába voltak parlamenti felszólalások, ígéretésnél többre sohasem télt s a székelység lassankint földönfutó lett, hacsak nem akart éhen halni. A szabad-elvűpárti kormányok állandóan társadalmi akcióval akarták megmenteni Erdélyt, akkor, mikor a nemzetiségi pénzügyzetek milliókat áldoztak a magyarság eloláhosítására.

Sehol a világon fényesebb bizonyítéka nincs annak, hogy csakis a gazdasági erő az igazi nemzeti erő, mint Erdélyben. Valamikor a magyarság végvára volt, ahonnan az anyaország rekonstrukciója kiindulhatott, ma pedig, mikor gazdaságilag az erdélyi magyarság a tönk szélére jutott, Erdély nyílt seb lett az ország testén, melyet nemcsak, hogy orvosolni nem igyekeztek a kormányok, hanem még csak figyelemre méltatni sem érdemesítettek. Beksics Gusztáv egész könyvtára való munkát irt össze arról,

hogyan kellene és hogyan lehetne Erdélyt megmenteni, mindez nem használt semmit. Egyes vidékek még teljesen középkori állapotban hagyták s kulturális tekintetben még a rusznyákokkal is többet törődött az államhatalom, mint a székelységgel.

Nagyon természetesen a gazdasági kalandorságnak lett aztán Erdély a klasszikus hazája. Évtizedek sürgetése, könyörgése után végre egy egész földindulásnak kellett bekövetkeznie, mely elsöpörte a szabad-elvűpárti uralmat, hogy valami történjék Erdély érdekében. S a Wekerle-kormány első teendője volt, hogy az erdélyi viszonyok rendezéséhez fogjon. Az igazságügyminisztériumban szervezett erdélyi ügyosztály első bizonyítéka lett, hogy ott véget vet a kormány annak az állapotnak, amely eddig valósággal hajmeresztő fosztogatásra vezetett. Mezőssy Béla államtitkár a képviselőház tegnapi ülésén olyan adatokat mondott el, amelyek, ha külföldre jutnak, igazán furcsa képet festenek nemcsak a magyar jogrendről, hanem a magyar nemzet államfentartó képességéről is. Épen most van napirenden Poroszországban a lengyel javaslat, mely négy-száz millió márkát akar igénybe venni a poseni németységnek megvédésére a lengyel terjeszkedéssel szemben. Nálunk egy fillér állami segély nélkül meg lehet men-

Sámson.

(Henri Bernstein színművének bemutatója a Vígyszínházban.)

Mindenképpen érdekes tünet, hogy mostanában a dráma a hőst keresi. A régen koturnusos és szócsövön keresztül szónokló, majd később fejedelmi fegyverzetben és fényes segédlettel megjelenő hőst, akinek egyéni tragikumát hadseregek és országok bukása kíséri. A kürtszóval megjelenő és kürtszóval távozó. Modern szóval: az emberentuli embert. Ugy látszik, ilyen kell a színpadnak (a drámának nem), ilyen reprezentatív hőst. Még mindig és mindig: illúzió kell a színpadnak...

Ugy látszik továbbá, hogy egészen komolyan színpadi tért hódítanak a milliókkal vertezett és börze-hadjáratokat viselő hőstök, akikből a minap láttunk ugyancsak a Vígyszínház színpadán egy aczélikirályt, ma egy rézkirályt, hogy holnapra vas- és alluminium-királyokat várjunk. A mai színpad a börzén keresi az ő ragyogó, koturnusos, illúziós hőst, mivelhogy csatatéren, sziklavárakban és fejedelmi boltíves csarnokokban többé hiába keresi. A színijáték a régi. A várkisasszonyok ma már nem hercegekről, de miljomosokról álmodnak. Elérkezünk, ime, a pénz romantikájához. Még a küszöbön, amelyen a romantikus korból ebbe a maiba átléptünk, csak ösztönösen és nappal szerettük a pénzt. Este, színházi ruhát öltvén, nem szerettük a rossz illatú, az illúziótlan pénz emlegetését. Estente visszasírtuk, szentimentális könyvekkel, a romantikát, a régít. Ma már csúfírfényennél is egymásra merünk nézni, minékutána viszafojtott lélekzettel figyeltük a pénz hősénekin színjátékát. Mellesleg: legalább annyira igazunk van, mint emekelőtte. A pénz

valóban csak addig rossz illatú, amíg annak érezzük. Egyébként pedig éppen olyan erővel szimbolizálja, nem: jelenti a hatalmat ma, mint egy másik korban a hadsereg, a fegyver. Ma mindannak megszerezhetőségét jelenti — akár rablott, akár örökölt formájában — amit akkor — akár rablott, akár örökölt formájában — a fegyveres hatalom. Egy szóval: hatalmat, amely díszit, amely emberentuli méreteket növeszt. Szinte csodálatos, hogy olyan sokáig meg tudtak maradni esti vágyakozásaink a régi romantikánál, amikor nappal már régen a pénz romantikáját hajszoltuk. Mert az új hatalom egy árnyalattal sem prózaibb a maga korában, mint a régi volt a magáéban. És bizonyos, hogy majd újabb ideálok küszöbén a pénz romantikáját fogja visszasóhajtani egy esti illúziókat váró színházi publikum.

Henri Bernstein — jól ismerjük őt — nem igen keresi az új dráma hőst, mivelhogy ő nem tartozik a keresők közé. De azok közé sem tartozik, akik kiaknázatlanul hagynak egy divatra kapott eszmekört, egy új romantikát. Könyven, fájdalom nélkül lemondhat ő a régi romantikáról, hiszen a bátorsága már nem bátorság, mert a régi romantika már nem kell annak a közönségnek, amely fizet és megtölti a színházat. Az új romantikának ő — különösen hangzik — a Kotzebueja. Alulról felkerült ember ez a Henri Bernstein, a zsákhordók fajtájából való, mint hőse, a börze-Sámson, Jaques Brachard, aki a milliók világába a pariómös szalonba is elviszi zsákhordói multja minden bélyegét. Sőt éppen ebben van a sámsoni ereje, a súlyos, erőszakos mozgásában, a brutális durvaságában és a többi zsákhordó-tempóban. Nemcsak a Brachardé: a Bernsteiné is. A hátborzongató, sokszor csodálatosan ügyes és hatástudó boulevard-drámák hatás-titkait hozta el

magával az irodalmi színpadra, melyről viszont csak a külsőségeket tanulta el, a pariómös és egyéb kötelező piperét. És ezekben a boulevard-tempókban van minden ereje, melylyel megfogja, okvetlenül, bosszantó biztossággal megfogja még a nagyobb igényű néző érdeklődését is.

Szó sincs róla, ilyesmit nem lehet kvalitások nélkül megeselekedni. Ettől a Henri Bernsteintől nem is lehet egyet-mást elvitatni. Szembeszökően elsőrangú — és több, mint technika — a realiztikus ábrázoló ereje. Az alakjai igazán, köznapian élnek és amit beszélnek, az logikus szervességgel következik egymásután, mondat mondatba kapcsolódik szétfeljejtethetetlenül, helykitöltő ingadozások nélkül és úgy, hogy minden szó egy akaratot főd, a szerző akaratát és egyetlen szóval sem többet, mint a szerző akaratát. Világosan konstatálható ez a Sámson első felvonásában, melyben igazán nem foglaltatik több, mint az alakok és a helyzet rajza, tehát nincs benne történet s így tér a technikázásra, mégis minden szó a helyén van, minden szó jellemző és állandóan érdekel.

A második felvonásban már bernsteini bravurok következnek. Izgató bravurok. A börze-Sámson meglesi feleségét, aki hainalban megtépve, lesújtva tér haza egy utálatos tivornyából, ahová a szeretője vitte el, izgalmat akarván nyújtani a folyton meglepetést váró, erősen romantikus hajlamú asszonynak. A férj vállatára fogja és az asszony — vall. Ez az első szenzáció. De nem megtörtén, ítélemben, hanem emelt fővel, dölyfösen, fölénynyel. Ez a második. Az arisztokrata származású asszonynak ugyanis az a fölfogása a dolgról, hogy ő eladta magát a pénzeszsáknak, de csakis reprezentatív szerepre, hogy az egykori marseillei „nervi” simábban járhasson az arisztokrata parketten

teni a magyarságot s mégis évtizedes küzdelembe került, míg akadt egy hazafias kormány, mely a bajok orvoslásához komolyan hozzáfogott.

Az a javaslat, melyet ma a képviselőház elfogadott, nem fogja az összes bajokat orvosolni, mert hisz csak néhány erdélyi megyére terjed ki, de a legégetőbb bajokon egyelőre segít és azért kezdetnek elég. Azzal az érzékkel, a melylyel az igazságügyminiszterium ezt a javaslatot megalkotta, kell, hogy az összes égető bajok orvoslásához lásson. Külön figyelembe kellene részesíteni a nemzeti-ségi pénzügyek üzemeltetését is. Ezek a kereskedelmi törvény betűszerinti értelmében jórészt kifogástalanul működnek ugyan, de tulajdonképpen politikai missziót teljesítenek a magyarság földönfutóvá tételére. Egy idő óta a kolozsvári és a marosvásárhelyi kir. ítélőtáblák judikaturája megdöbbentő adatokat hoz ebben a tekintetben napfényre, de lehetetlen az, hogy a magyar érdekek védelme tisztán ennek a két bíróságnak feladatává tésésék, mert egyrészt erre minden esetben mód sincs, másrészt pedig ez nem bírói feladat, hanem a kormány kötelessége.

Nem volna szabad tisztán bürokratikus módon foglalkozni Erdély megmentésével s az anketét nem akkor kellene összehívni, mikor egy-egy javaslat már nagynehezen elkészült, hanem az összes főispántokat meg kellene bizni az anyaggyűjtéssel és javaslatlétellel. Azonkívül Erdélyt hozzáférhetőbbé kellene tenni. Mindössze két vasutvonal az, mely Erdélyt összeköti az anyaországgal s rá kell nézni Magyarországot vasúti térképére, hogy meglássuk, mennyire kívül esik Erdély a vasúti forgalmon. Nem lehet mindent a vármegyék áldozatkészségétől követelni. Mert azok a megyék, a melyekben nemzetiségi többség van, amugy sem fognak semmit sem tenni a magyarság erősítésére, abban a pár megyében pedig, a

melyben a magyarság eddig még meg tudta védeni számbeli tulsúlyát, gazdasági fölényét rég elveszítette.

Egy nagy, mélyreható és vagyoni áldozatoktól vissza nem riadó kormányprogramot kell kidolgozni Erdély visszaszerzésére s az a kormány, mely ezzel lép az országgyűlés elé, ott bizonyára olyan támogatásban részesül, mint semminemű más kérdésben sem.

A delegáció.

— Az albizottsági ülések. —

Budapest, január 31.

A magyar delegáció albizottságai egyelőre befejezték munkájukat és a jövő hét közepéig szünetet tartanak. Ma délelőtt a hadügyi albizottság fejezte be a hadügyi költségvetés tárgyalását, délután pedig előbb a tengerészeti albizottság hitelesítette jelentését, majd a zárószámadási albizottság tárgyalta le a zárószámadásokat, végül pedig a hadügyi albizottság által kiküldött élelmezési szűkebb albizottság végzett munkájával. A delegátusok legnagyobb része az esti és az éjjeli vonattal már visszautazott Budapestre. Este visszaérkezett Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter is, míg Wekerle Sándor miniszterelnök az éjjeli vonattal utazott el Bécsből.

Az osztrák delegáció külügyi albizottsága ma folytatta a külügyi vitát.

Az osztrák delegátusok körében még mindig erősen agítálnak amellett, hogy plenáris ülésben vessék föl a katonatiszti fizetések felemelésének kérdését. Kmety Károly, aki visszaérkezett Bécsből, ma délelőtt a képviselőház folyosóján az érdeklődők nagy csoportja előtt így nyilatkozott a tiszti fizetések dolgában:

— Azokból a hírekből, amiket Bécsből kapok, arra kell következtetnem, hogy a legközelebbi delegációon fordul meg a tervbevetett fizetésemelés. Meg vagyok győződve róla, hogy a magyar delegáció nem szavazhatja meg a gázsiemelését, mert ha a tiszti lakáspénzeket és mindenféle pótlékokat tekintetbe vesszük,

akkor azt látjuk, hogy a tisztek dotációjára nem is olyan kicsiny, hogy annyira sürgősen kellene segíteni rajtuk. Nem tartom jogosultnak, hogy ezt a kérdést is ki akariák kapcsolni a katonai kérdések komplexumából.

A bécsi „Fremdenblatt“ mai száma Schönaich hadügyminiszternek a katonatisztek fizetésrendezése dolgában tett nyilatkozatát közli. A miniszter ezt mondta a lap munkatársának:

— A katonatisztek és a katonai tisztviselői fizetésemelésének meghiusulásáról szó sem lehet. Ellenkezésképp: Okolicsányi előadó határozati javaslatának és Sággy Gyula módosításának egyhangulag történt elfogadásával megtaláltuk a kérdés megoldásának alapját. Ennélfogva alapos reményességünk van ahhoz, hogy a tisztek és a katonai tisztviselők fizetésének rendezése, a határozati javaslatban megjelölt módon nemsokára megtörténik.

Bécsi tudósítónk jelenti, hogy az osztrák delegáció hadügyi albizottságának tagjai ma este bizalmas értekezletet tartottak, amelyen báró Beck, Schönaich és Korytowski is jelen voltak. A konferencián elhatározták, hogy csatlakoznak az urakháza jobbpártjának az akciójához és a tisztek fizetésére szükséges összeget még az idej költségvetésbe veszik föl.

A mai ülésekről tudósításaink a következők:

A magyar delegációból.

A hadügyi albizottság.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délelőtt 10 órakor gróf Zichy Tivadar elnöklésével folytatta tárgyalásait.

A hadügyi költségvetés részletes tárgyalása során Okolicsányi László előadó mindenekelőtt tételről-tételre ismerteti a rendes szükségleteknél a múlt évvel szemben mutatkozó eltéréseket.

A harmadik tételnél gróf Zichy Miklós kéri a „hadisereg szolgálata“ címűnek megfelelő megváltoztatását.

Schönaich hadügyminiszter felvilágosító nyilatkozata után a tétel elfogadatik.

A negyedik tételnél Szabó István sürgeti a katonai becsületügyi reformnak mielőbbi életbeléptetését.

Mással, szerelemmel nem tartozik neki. Így gondolja. És a Bernstein ügyes dialektikája ezt valószínűsíti is. Nem hagy egy pontot sem indokolatlanul. Minden meglepő mozdulatát indokolásokkal vértel. Nem is egy, de tíz oldalról.

Aztán jön a sámsoni fölönás, a harmadik. Ezért íródott meg a darab. Ezért a ravaszul beállított, bestiális kis fölönásért. Jaques ur, a börze-Sámson ugyanis másként gondolkodik, mint a felesége. Boszut akar állni a felesége szeretőjén és megalázóján. De a maga hatásos bernsteini módja szerint. Nem vívóteremben. A börzén. Mialatt hotel-szobájából a börze-manővert intézi, melylyel a másikat, de Sámsonként önmagát is tönkreteszi, maga mellett tartja az ellenfelet. Élvezni akarja a boszuját. Felvilágosítja a manőverről és mindenről. Amaz nekirohan. A hajdani zsákhordó leteperi, hatalmába veszi. És győzri. A tettelegességgel itt elérné a viadal természetes tetőpontját. Ilyen pillanatban az emberek egyszerűen agyonverik egymást. De ez nem kell Bernsteinnek, ez neki kevés. Az ő küzdői tovább marcangolják egymást. Szavakkal, ravaszul ügyes szavakkal. De váll vállal, test testtel szemben! Halljuk fogak csikorgatását, csontok ropogását. Durva, brutális, de igazi, állatiasan igazi küzdelem ez. A zsákhordó és az arisztokrata, a medve és a párduc küzdelme.

— Ugy-e, ez újszerű párbaj? — hörgi a zsákhordó. — Ez sport!

A ravasz Bernstein, a kis czinikus, megmutatja ime a kártyáit, mint a bűvészek ügyesebb fajtája. Bemondja, hogy az ő mutatványa újszerű, hatásos, szinpadí . . . És (ezt talán már akarata ellenére) kritikát is mond a darabjáról. Valóban, ez sport. Ezt a mutatványt már csak a football-versenyek izgalmával kísérhetjük. De — izgalommal, s ez a fő, Bernsteinnek legalább,

De mindez még erővel teljes, öntudatos és Bernstein szerinti. Az utolsó felvonásban azonban sikerül megfogunk a nagy boldogítót. Romantikán ériük: a brutális, a realiztikus, a természettudományos alapot hangoztató Bernstein — romantikán. Itt ugyanis merész gimnastikával mindennek az ellenkezőjét akarja elhíttetni, amit az előző felvonásokban oly kitűnően megérvelt. Az arisztokrata asszony beleszeret a zsákhordóba, aki — ami még súlyosabb — férje is . . . Ohó, monsieur! Maradjunk csak meg a fiziológiai alapon, mivelhogy igenis, fiziológiai okai voltak annak, hogy az ön arisztokrata asszonya nem szerette az ön zsákhordóját! Nom d'une bobine! . . . A bőrét nem szerette, a testének kipárázásától underodott, az izzadságának szagát vélte érezni, ugy ám, és az ilyen antipátiákat nem lehet hőstettekkel ellensúlyozni! Kár volt önnök meg nem maradni ordenárénak, ha már ez a természete! Sőt ön ezenkívül még erkölcsöt is prédikál! A zsákhordó ezentul uri modorban akar pénzt keresni . . . Einye, monsieur, ön majd nem idealista.

Izgalmos színiátékban volt ma része a Vigszínház közönségének. Bizonyos, hogy még Bernsteinnek is ez a legizgalmasabb technikájú darabja. Persze, itt ilyesmit kell keresni. A világegyet sem: például intim szépségeket . . .

Az előadás is minden ízében alkalmas arra, hogy ebből a darabból szezonisikert csináljon. G. Kertész Ella egyéniségének illő szerephez jutott. Egy végbe nőtt össze a gyönyörű ruhájával és a szerepének hideg, romantikus poseával. Ez nagy dicsérete és nagy sikerének kulcsa. Szeréminél még senkisé meg játszott meg hülyét szellemesebben. Haraszthy Hermin is beleszületett a szerepébe. Az ilyen figuráknak ő kitűnő ábrázolója: színes és kihívó, mint ha

egy Zuolaga-képből lépett volna ki. Fenyvesi roppantul intelligens, mint mindenkor. Tanay kedves és mulattató. Komlósi Ilona az utolsó pillanatban vállalta szerepét. A főpróbán ezt a szerepet Kész Rózsi olvasta, oly meglepő értelmesen, hogy szívesen láttuk volna ebben a szerepben.

Góth Sándornak hármas minőségét külön fejezet illeti. Mint színész, mint Sámson elsőrangú alakítást produkált. Modernebbül nála nem lehet az erőt megábrázolni. Nagyszerű volt tomboló erejében, de még ritkább szépségeket látattott az utolsó felvonás langyos romantikájában. Itt ugy uralta a szót, mint Rubinstein a billentyűt és mennyivel mélyebb volt mondani-valójánál! Talentum ellen való vétek, hogy ez a színész nem kap finomabb irodalmi szöveget a kezébe. A rendezés munkáját is biztos kézzel végezte és jó érzékkel festette két merész-színű mellény vörös és zöld fölűt a harmadik felvonás pompás szalonjának Gauguin-kékiébe . . . A rendezéshez legalább annyira piktornak kell lenni, mint egy történelmi tabló megfestéséhez. A darabot is Góth Sándor fordította, de ezen minőségben már kisebb sikerben volt része a küllömben ambiciozus és lelkiismeretes fordító. Az első felvonás argot-kitételei nem jól hatottak. A párisi argot ugyanis az már jobban tért hódított társaságban és szinpadon, mint a mostanában bontakozó budapesti s ehhez képest mértékletesen is kellett volna alkalmazni.

A közönség a hosszú darab mellett izgatott érdeklődéssel tartott ki. A harmadik felvonásnak zajosan nagy sikere volt.

Bárdos Arthur.

Schönaich hadügyminiszter nincs abban a helyzetben, hogy határozott ígéretet tehesen arra, hogy a hecsületügyi eljárásra vonatkozó új szabályzat már ez évben életbelép, minthogy az e tárgyban folytatott tanácskozások még nem értek véget és az elintézés nem kizárólag tőle függ.

A hatodik tételnél Szabó István, Miklós Ödön, Ugron Gábor és Bernáth Béla többrendbeli részletre nézve kérnek felvilágosítást.

Gróf Zichy Miklós az ujonczok beosztását nem kifogásolja, mert elismeri, hogy a hadügyminiszternek ehhez joga van, de kifogásolja ezt a tételt azon oknál fogva, mert ebben szervezeti változások keresztülvételére kérnek pénzt és mert ezzel a tisztí létszámemelés is össze van kötve.

Okolicsányi László előadó, miután ebben a tételben azt állítja, hogy hegyi tüzérezredek fognak felállítani, azt a kérdést intézi a hadügyminiszterhez, vajjon Magyarországon is fognak-e hegyi tüzérezredek szervezni és mikor fog felállítani a 35 gépegyveresztály.

Schönaich hadügyminiszter mindenekelőtt a tüzérségnél tervezett szervezeti változásokról ad felvilágosításokat. Az elvezénylés körül fölmerült nézeteket teljes mértékben helyesli. Az elvezénylések a lehetőség szerint korlátozottnak fognak, azonban mégis olyan szolgálatokról van szó, amelyeket okvetlenül teljesíteni kell. De az új véderőtörvényben éppen arról kell gondoskodni, hogy ezen szolgálatra olyan egyéneket alkalmazzanak, akik kiegészítő szolgálatok teljesítésére alkalmasak, nehogy olyan egyéneket kelljen elvezényelni, akik csapatszolgálatra alkalmasak. Ugyancsak pártolja a miniszter az őrségi szolgálatnak, különösen pedig a szolgálati szabályzatnak az őrségekre vonatkozó részének revízióját. De e tekintetben nehezen áthidalható akadályokat kell leküzdeni.

Ezután Krobotin lovag altábornagy, a közös hadügyminiszter nevében beható felvilágosításokat ad az új tüzérségi felszerelésről.

Ezután Bakonyi Samu kér felvilágosításokat a tüzérségi szervezet egyes részeit illetően.

Schönaich Ferenc közös hadügyminiszter kijelenti, hogy a tüzérség továbbfejlesztéséről a politikai viszonyokra való tekintettel ezuttal egyáltalán nem lehet szó. Felvilágosítást ad továbbá arra a szervezési kérdésre vonatkozólag, vajjon a tüzérségnek mint hadtest- és hadosztály-tüzérségnek, vagy pedig mint kizárólag hadosztály-tüzérségnek szervezése előnyösebb-e.

Az albizottság a hatodik tételt elfogadja. A 8. tételnél, amely a pót-lőtelep felállítására szükségelt összeget állapítja meg, gróf Zichy Miklós és Miklós Ödön szólalnak fel. Utóbbi kimutatásokat öhajt arról, hogy mennyire rug a csikók felnevelési költsége, azután pedig kéri a hadvezetőséget, hogy a magántenyésztőknek is lehetőleg nagyobb számban adjanak ki csikókat felnevelésre.

Schönaich Ferenc közös hadügyminiszter kifejti, hogy a hadvezetőség kedvezőtlen tapasztalatokat tett a magánosoknál felnevelésre kiadott csikókkal. Emelett a felnevelési költségek sem voltak csekélyebbek, mint a kincstári lőtelepeken, ahol ezenfelül a szakszerű és lelkiismeretes kezelés és ápolás által a felnevelés megfelelő eredménnyel is jár.

Miklós Ödön köszönettel veszi tudomásul a hadügyminiszter kijelentéseit.

Ugron Gábor nem barátja a csikótelepeknek; inkább azt tartja kívánatosnak a hadsereg harczerpessége szempontjából, hogy kiképzett katonai lovakból állítsanak fel telepeket, amelyek háboru esetén a beállott lovatéket pótolják.

Schönaich Ferenc közös hadügyminiszter megjegyzi, hogy a pót-lőtelepek csakis a pót-lovazásban való normális kiegészítés célját szolgálják.

A 12. tételnél (a vonat- és utász-szertárak költségeinek emelkedése) gróf Cziráky Antal a társzerekre vonatkozólag, Szabó István pedig a teher szállító automobilonak vonatkozólag kér felvilágosításokat.

Schönaich Ferenc közös hadügyminiszter megjegyzi, hogy a hadvezetőségnek nem állanak oly eszközök rendelkezésére, hogy automobilonak nagyobb számban szerezzen be.

A 20. tételnél, amely az altiszti jutalomdíjakról szól, Miklós Ödön felvilágosítást kér, mikép gondoskodtak arról, hogy a kiszolgált altisztek minél inkább megtartassanak a hadsereg számára.

Gróf Zichy Miklós a hibát nem annyira a jutalomdíjak összegében, mint inkább abban a körülményben látja, hogy az altiszteknek nagyon csekély a nyugdíjéneve.

Szabó István kéri a minisztert, tegye megfontolás tárgyává, nem lehetne-e kísérletet tenni azzal a német és francia példával, hogy a civil fiatal emberek részére altiszti iskolákat állítsanak fel és ezek, még mielőtt katonai szolgálatba lépnek, ott ingyen altiszti kiképzést nyerjenek.

Okolicsányi László előadó: Az 1873. évi törvény a kiszolgált altiszteknek elsőbbséget biztosít polgári alkalmazásnál. Ezenkívül ezeknek az altiszteknek jutalomdíjait és végkielégítéseit a delegációk évről-évre jelentékeny összeggel emelték.

Gróf Semsey László az előadó által említett módosítást és azt a kijelentést, hogy a hadvezetőség

óhaja az volna, hogy 7-8 év után ezek az altisztek elhagyják a szolgálatot, novumnak tartja és nagy csodálkozással fogadja, mert éppen most az a tendencia van a m. kir. csendőrségnél, hogy a jutalomdíjakat lehetőleg leszállítsák és inkább a nyugdíjakat emeljék, hogy a tovább szolgáló altisztek a csendőrségnél megmaradjanak, mert a szolgálatot csak akkor látják kellően biztosítva, ha jól kiképzett altiszti karunk van.

Miklós Ödön osztja Semsey véleményét. Schönaich Ferenc közös hadügyminiszter hangsúlyozza, hogy az altiszti igazolvány a minősítési feltételek szigorítása és egyéb körülmények következtében az altisztek egyáltalában nem könnyítette meg existenciáját, hanem az állásokra való hosszú várakozás révén gyakran elvesztette hatályát. Arról, mintha a hadvezetőség a régi altisztektől szabadulni kívánna, szó sem lehet.

Holtz Pál nézete szerint a baj egyik oka az, hogy ezek az altisztek kisebb állásokkal nem elégszenek meg. A legcélszerűbbnek tartja azt, ha kiegészítő bizonyos összeget kapnának kézhez, amelylyel valami foglalkozáshoz foghatnának.

Okolicsányi László előadó abban a véleményben van, hogy ezen a bajon csak úgy lehetne alaposan segíteni, ha az altisztekről szóló 1873. évi törvény megváltoztatnák, hogy olyan állásokat is kaphassanak, amelyeket most rájuk nézve lehetetlen feltételek miatt el nem érhetnek. Javasolja, hogy az albizottság jelentésébe vételessék fel az óhái, hogy a hadügyminiszter a két állam kormányánál tegyen kezdeményező lépéseket az altiszti szolgálatra vonatkozó törvények megváltoztatása iránt.

Báró Rudnyánszky József saját tapasztalatból tudja, hogy az altisztek, midőn polgári alkalmazást keresnek, mostoha elbánásban részesülnek.

Az albizottság ezután a 21. és utolsó tételt is elfogadja és áttér a rendes szükséglet tárgyalására, amelynek 1-21-ig menő címzeit észrevétel nélkül elfogadja.

Gróf Zichy Miklós kérdésére Schönaich hadügyminiszter felvilágosításokat ad a budgettirozás módjára vonatkozólag, amelyet annak idején az országos bizottság is helyeselt.

A rendkívüli költségek 3-ik tételénél (puska és löszer beszerzése tartalék-készletek kiegészítése céljából) Okolicsányi László előadó kéri a hadügyminisztert, hogy ezek a megrendelések teljesen a magániparnak adassanak át, ugy Magyarországon, mint Ausztriában, természetesen a kvóta szerint felosztandó arányban.

A hatodik czimnél, amely az élelmezési ügyre vonatkozik, Szabó István azt kívánja, hogy legyenek tekintettel a legénység élelmezési módjára.

Ezután a rendkívüli szükségletnek a póthitel engedélyezésére, valamint néhány rendkívüli hitel felhasználási és elszámolási határidejének kiterjesztésére vonatkozó tetteit tárgyalják le és fogadták el.

Okolicsányi László előadó kijelentvén, hogy az 1908. évi költségvetésnek ugy rendes, mint rendkívüli szükségletei letárgyaltattak és elfogadtattak, azoknak kivételével, amelyek az élelmezési albizottsághoz vannak utasítva, indítványozza, hogy február 4-én, délután hat órakor tartassanak ülést, amelyen hitelesítették a hadügyi albizottság jelentése és az ezen ülést közvetlenül megelőzőleg tartandó ülésen vegyék át az élelmezési és elhelyezési albizottságok jelentését.

Az albizottság ebben az értelemben határoz. Ezzel az ülés véget ért.

A tengerészeti albizottság.

A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délután fél 4 órakor ülést tartott, amelyen a távollevő gróf Batthyány Lajos elnök helyett gróf Thorotzkai Miklós elnökölt. Az ülésen vita nélkül hitelesítették a gróf Majláth Géza előadó által előterjesztett jelentést.

A zárószámadási albizottság.

A magyar delegáció zárószámadási albizottsága ma délután 4 órakor gróf Zichy János elnöklésével ülést tartott, amelyen a magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, gróf Zichy Aladár a király személye körüli miniszter, báró Burján István közös pénzügyminiszter, Hoffmann Hugó altábornagy, osztályfőnök és Okrugic osztályfőnök vettek részt.

Az elnök megnyitván az ülést, Nagy Emil előadó rámutat arra, hogy évek óta a zárószámadásokat rendszeren utoljára veszik tárgyalás alá, amikor már kicsi az érdeklődés. Amíg a költségvetést a legbehatóbban vitatják meg, addig annak az eredményét már nem kísérik a kellő figyelemmel. Felhatalmazást kér arra, hogy a plénumban is előterjesztesse azt a kérését, hogy a jövőben a zárószámadásokkal foglalkozzék a delegáció először.

Gróf Thorotzkai Miklós, Miklós Ödön és Okolicsányi László felszólalásai után az albizottság megbizta Nagy Emil, hogy a plénumban terjeszse elő ezt a felfogását.

Áttérve a napirendre, Nagy Emil előadó ismerteti a zárószámadások általános eredményét, majd rátér az egyes tárczák általános ismertetésére és végül előadja az egyes tárczák zárószámadási eredményeinek részleteit.

A külügyminisztérium zárószámadását az albizottság vita nélkül jóváhagyta.

Ezután az előadó a hadügyminisztérium zárószámadásában már évek óta állandóan mutatkozó hiteltulépésekre nézve kér a hadvezetőségtől felvilágosítást, főleg a VII. czimre nézve (csapattestek és csapatok általános kiadásai), a XIX. czimre nézve (katonai nyugdíjügy), a XXIV. czimre nézve (ruházat és ágyneműek), a XXV. czimre nézve (elhelyezési kiadások) és végül felvilágosítást kér a XXVII. czimre nézve (altiszti szolgálati jutalomdíjak).

Mindezen kérdésekre nézve Okrugic és Hoffmann osztályfőnökök megadják a kívánt felvilágosításokat. Ezután a hiteltulépések egyenként tárgyaltnak. A I-XXVII. czimig a felmentés az előadó indítványára értelmében megadott.

Ezután az albizottság a haditengerészetnél mutatkozó hiteltulépéseket tárgyalta.

A haditengerészet zárószámadásait többek megjegyzése és a Lucich sorhajóhadnagy által előterjesztett szakszerű felvilágosítások után az albizottság szintén jóváhagyta.

Ugyiszintén jóváhagyta a többi tárczák tulkiadásait is és nyomban hitelesítette az albizottság jelentését.

Az élelmezési albizottság.

Ma este 6 órakor a hadügyi albizottság által kiküldött élelmezési szűkebb albizottság tartott ülést, amelyen Miklós Ödön előadó ismertetése alapján beható tárgyalás alá vették a hadsereg rendes szükségleteinek XXII. (természetbeni élelmezés), XXIII. (legénységi közétkezés) és XXIV. (ruha- és ágyneműek) címzeit.

Az élelmezési szűkebb bizottság jelentését a hadügyi albizottságnak kedden, február hó 4-én este 6 órakor tartandó ülése elé terjesztik jóváhagyás végett.

Az osztrák delegáció.

A külügyi albizottság.

Az osztrák delegáció külügyi albizottsága ma folytatta a külügyi költségvetés tárgyalását.

Kramars képviselő örömmel üdvözli azt, hogy a külügyminiszter ismételtén autoritativé kijelentette, hogy a Balkánon nem törekszünk territorialis hódításokra, mert e politika Ausztriára nézve túlságosan veszélyes volna. Az entente politika maczedóniai sikerei nem nagyon örvendetesek és szükségesnek tartja, hogy a legnagyobb eréllyel hozzáállanak az igazsági reform keresztülvételéhez. Szól az új vasuti tervről és annak szükségességét hangoztatja, hogy azt kell megakadályozni, hogy e vasutak a többi keleti vasutak mintájára ne jussanak a német bank birtokába. Szól ezután a czimerkérdésről és a hármasszövetség kérdésével foglalkozik. Megmarad azon régi felfogása mellett, hogy a Németországgal való szövetség csakis Németországra nézve hasznos. Az Olaszországgal való viszonyt illetően örömmel látja, hogy a külügyminiszter megtalálta a Rómába vezető egyenes utat. Rosszolja a Németország túlsulya következtében beállott abszolút megadás politikáját, mely annyira jutott, hogy Poroszország háborítatlanul követheti lengyel politikáját, mely, eltekintve attól, hogy igazságtalan, egyben Ausztria nemzeteinek kicsinylése. Elképzelhetetlen, hogy nagykövetünk lépészi sikertelenek volnának Berlinben, de tudják ott, hogy Ausztriával szemben mindent megengedhetnek maguknak. Az a szövetséges államban követett politika, amely a másik fél parlamenti többséget sújtja legjobban, huzamosabb ideig nem állhat meg.

Tittoni delegátus elismeri, hogy nehéz volna a hármasszövetség helyébe a béke biztosítása szempontjából ugyanily erejű szövetséget teremteni, ellenzi azonban Németországnak a hármasszövetségben való hemenóniáját és azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy az Ausztria-Magyarország és Olaszország közötti diplomáciai érintkezés szívélyes alakulásával együtt ezen országok népei között is közeledés fog létrejönni, ha az Ausztriában élő olaszokkal szemben előzékenységet tanusítanak és ha a vatikán a két birodalom közötti viszony javulását nem igyekeznek majd meggátolni.

Urban delegátus hangsúlyozza, hogy a külpolitikában is kifejezésre jut a dualizmus és ezért a monarchiának lehetetlen nagyarányu, egységes politikát követnie.

Drechsel delegátus mindenekelőtt azt kívánja, hogy Ausztria hazaiabeli művészeinek és ifju tudósainak szintugy állítson fel művészi otthon Rómában, amint azt Németország, Franciaország, Anglia tették. Figyelmezteti a minisztert, hogy Magyarországgal szemben is erős maradjon. Ha a monarchia további fennállása érdekében akarunk ezenul is dolgozni, akkor a közös kapocs minden további meglazítását és a kapocs szétválasztását el kell kerülni.

EGYETERTÉS

A szövetségek.

Báró Aehrenthal külügyminiszter megjegyzi, hogy a bizottság remélhetőleg nem várja, hogy valami újat és szenzációsat hoz. Különböző is érzelmekről, avagy nemzeti érzésekről nem is igen beszélhet. Közülük 30 év óta szövetségei vagyunk Németországnak és ennek következtéseként Olaszországnak. Ezen szövetségi viszonyok megfeleltek érdekeinknek és tudvalevőleg hozzájárultak az általános béke fenntartásához. A miniszter megnyugtató jelenséget lát abban, hogy az összes európai csoportosulások egy főzött tartanak szem előtt és ez a fennálló egyensúly fenntartása. A hármasszövetségről ezt már régen tudták, ugyanezt lehet azonban a politikai rendszer több csoportosulatairól is mondani. Konstatálja, hogy szövetségi politikánk keretén belül politikai és gazdasági elhatározásainkra nézve teljesen szabad elhatározással bírunk. Több ízben szó volt arról, hogy belpolitikánk minő hatással van külpolitikánkra. Azt hiszi, téves volna e visszahatások tulságos hangsúlyozása. A külpolitika rendszere első sorban az európai konstellációval van összefüggésben, sőt sokszor a világpolitikai eseményekkel, míg egy állam belpolitikájának más törvényei vannak. A belpolitikában személyek és rendszerek gyorsabban változnak. Nehezen lehet találni oly államokat, amelyek szövetségi viszonyban állanak egymással és amelyeknek belpolitikája is összhangzásban áll.

Ma az urak egyike egy másik állam belpolitikáját hozta szóba. Az osztrák delegáció egyik ülésén már egy ízben hangsúlyoztam, hogy veszedelmes rendszernek tartom ezt és hogy a kormány álláspontját illetően az alapelvhez ragaszkodom, hogy éppenséggel nem kívánatos egy idegen állam belügyeit vita tárgyává tenni. Dr. Kramarz delegátus ur magatartását nem eléggé érlelyesnek mondtam és azon nézetemnek adott kifejezést, hogy egy Poroszország belpolitikáját érintő kérdésben lépéseket kellett volna tennem. Én nekem azonban az a meggyőződés, hogy az rossz helyen alkalmazott érvényesség lett volna, amely különben nem is vezetett volna célhoz. Olaszországhoz való viszonyunkról, már az expozéban szóltam kimerítően és jó politikának tartom azt, hogy a szövetségi viszony alapján a viszonyt még barátságosabbá tesszük, mert én és Tittoni ur, valamint nagyszámú olasz államférfiu azt a meggyőződést tápláljuk, hogy mindkét rész érdekeinek ez felel meg legjobban. A mi az irredentizmust illeti, az olasz lakosság egy részének ez az irányzata, már a szövetség előtt észlelhető volt. E mozgalom időről időre növekedett, majd elgyengült és nézetem szerint ma már nem oly nagyméretű, sőt azt hiszem, hogy elűnt és éppen a kormányok között fennálló jó viszony folytán. Szó volt Olaszország hadikészülődéséről. Bizonyára Olaszország erősíti hajóraját, de ebből nem származhat vád Olaszország ellen, amelynek földrajzi helyzete, hosszú partvidéke, valamint a többi földközi tengerparti államok erős pozíciója, érthetővé teszik ezt a fegyverkezést. Nézetem szerint Olaszországnak nincsenek agresszív tervei, oly kevés, a minthogy mi a mi fegyverkezésünkkel nem tartunk ily célokat szem előtt.

Most pedig az Adriáról szölok. Az Adria szabad tenger, amelyen a part-alakulások folytán Olaszország érdekei állanak előtérbe. Az Adria hullámai azonban Trókorország és Görögország partjait is mossák. Ha kívánatosnak tartjuk flottánk erősítését, ez nemcsak partvidékünk védelmére és a Földközi tengerrel való összeköttetés fenntartására történik, hanem egyúttal egy idő óta érvényes fejlődésnek indult kereskedelmünk felvirágoztatására.

Olaszországnak a Balkán félszigeten elfoglalt álláspontját is behatóan tárgyalták és csodálkozásuknak adtak kifejezést a felett, hogy ott Olaszország különös szerepet visz. Ez nézetem szerint félreértés, mert nézetem szerint a berlini egyezmény összes szignatár hatalmait az ügyekbe való beavatkozást illetően azonos jogok illetnek meg. A forgalmi politika néhány kérdéséről is szólanak kívánok. Feladatunknak tekintenem a kérdés tanulmányozását, hogy tisztába jöjjenek, miképpen vehetünk mi is részt az általános gazdasági fejlődésben. Tervezetemet abban a tudatban terjesztettem elő, hogy az megvívható. A bizottság új eszméket vetett fel, melyeket gondosan fogok vizsgálni.

Vukovics delegátus Horvátországot illetően kérdést intézett hozzám. Állást kell foglalom azon kifejezésekkel szemben, amelyekkel a delegátus ur tárgyalta a kérdést és megjegyzem, hogy az nem tartozik a delegáció kompetenciájába.

A kiegyezés.

Ezek után, ugymond, azon kérdésekről szölok, amelyeket több delegátus ur az osztrák-magyar kiegyezés tárgyában, valamint a külügyminisztériumban ez ügyben vitt szerepéről intéztek hozzám. A magam részéről csak hálás vagyok az interpelláló uraknak, hogy néhány szóval a kiegyezés államjogi kérdéséről és ebben elfoglalt álláspontomról szölok. Mert tulajdonképpen kinek érdeklődése lehet a kiegyezési egyezménynek ezen részében, hogy úgy mondjam, már hivatalból nagyobb és élénkebb, mint éppen a közös külügyminiszter?

Hiszen ezen kérdések nemcsak a belső államjog szempontjából jelentősek, hanem kiváló nemzetközi

jogi érdeklődés is irányul feléjük, miért is nagyban érdekli a külügyek vezetőjének hatáskörét. Hát hogyan is áll az itt tekintetbe jövő lényeges pontokra nézve a mai, az új kiegyezés által teremtett jogi helyzet, szemben a múlttal? És élesebben formulázva mindjárt a kérdést, azon megoldások, amelyek államjogi tekintetben a kiegyezési munkálatban foglaltak, megfelelnek-e a monarchia közösségének megóvása és biztosítása érdekében, vagy pedig oly irányt követnek, amelynek végén — hogy a gyermeket nevén nevezzem — a monarchia két állama gazdasági politikai területeinek különválása áll. Eddig a korábbi vám- és kereskedelmi szövetségek szövegét szem előtt tartva, az államterületek vagy részek a szövetség tartama és annak értelme szerint együttesen egy vám- és kereskedelmi területet képeztek, amelyet közös vámhatár övezett. Most az új szerződés 1. cikkelye értelmében: „A két szerződő területét a szerződés tartama alatt és a szerződés értelmében egységes vámhatár” övezi. A közösség fogalma, amely korábbi megállapodásoknál már a vámterület megnevezésénél kifejezésre jutott, most egységes fogalomra tömörülve, bizonyos tekintetben a periferiákra húzódott és a vámhatár „egységes vámhatár” fogalmával hozott és kapcsolatos. A nemzetközi szerződésekben eddig használt ezen kifejezés „osztrák-magyar vámterület” helyett az új kiegyezés terminológiája szerint „az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterülete” elnevezés lép és ezzel a külfölddel való kereskedelmi politikai forgalom szempontjából sokkal lényegesebb momentumról van szó.

Tagadhatatlan, sőt magam is osztom azt a fel fogást, hogy a két komponens, az osztrák és magyar, amelyek eddig az „osztrák-magyar vámterület” és „osztrák-magyar vámtarifa” kifejezésben már bizonyára szövegességgé olvadtak össze, mint gazdasági egységek fogalmi erőteljesebben, pregnansabban kívánják kifejezésre jutni, így a most adoptált körülírásokban és fordulatokban „szerződéses vámterület” illetve „szerződéses vámtarifa”. Hanem figyelmesebben tekintve találunk-e ezen névmegváltoztatásban lényegi változást is? Én a magam részéről tagadólag válaszolok e kérdésre, mert úgy a régebbi „osztrák-magyar vámtarifa” mint a mai u. n. „szerződéses vámtarifa” az 1867. évi XII. magyar törvény 58. és 59. cikkelye, illetve az 1867. évi december 21-iki osztrák törvény 2. §-ának első cikkelye értelmében nem egyéb, mint szabad akarat-meg egyezés eredménye, a két kormány közötti meg egyezés produktuma. Azt azonban, hogy a vámtarifa és vámterület nomenklatúrájának ezen módifkációja dacára az 1867. évi törvényekben megállapított kontinuitás nem szakad meg, hanem épségben marad, éppen a vámtarifa és a vámterület tekintetbevételével okmányban megerősítést nyer az első szakaszra vonatkozó zárójegyzőkönyv azon rendelkezése által, amely a szerződéses vámtarifa az osztrák-magyar vámtarifa-hoz való viszonyában és a szerződéses vámterület az osztrák-magyar vámterülethez való viszonyában speciáliter a külföld használatára való tekintettel formális azonosságát bizonyítványal látja el.

A közösség szempontjából bizonyára helyesebbnek tartottam volna a vámtarifa és vámterületnek „osztrák-magyar szerződéses vámtarifa”, illetve „osztrák-magyar szerződéses vámterület” elnevezését ahelyett, a most a kiegyezésben használt „az osztrák-magyar monarchia két állama” helyett, habár ezáltal és ezt hangsúlyozom, a gazdasági politika terén a monarchia egysége kifelé a jövőre nézve is kifejezetten megállapítatik. Nem szabad megfeledkezni arról, hogy itt kompromisszumról van szó és hogy csak ezáltal lehetett különböző államjogi alaptételeket összhangzásba hozni. Egy másik államjogi természetű momentum a kiegyezés harmadik cikkelyének azon rendelkezése, amely szerint újabb, a második cikkelyben felsorolt szerződések tárgyalása és megkötése, vagyis a gazdasági jogérvényesítést mindkét államra nézve történik. Formálisan e rendelkezés mely sem az 1903. évi javaslatban, sem régebbi vám- és kereskedelmi szövetségekben nem fordul elő, novumot képez. De tagadom, hogy a fennálló jogállapotokra nézve bármilyen tekintetben is innováció jelentőségével bírna. A kiegyezés második cikkelye értelmében az idegen államokkal a reichsrathban képviselt királyságok és tartományok, valamint a magyar korona országai gazdasági viszonyainak rendezésére idegen államokkal kötött szerződések kötelező erővel bírnak. A harmadik cikkelynek a gazdasági szerződéseknek mindkét államra nézve jogérvényesítést való megkötésére vonatkozó rendelkezésében visszatér az előző cikkben felállított alapelv, mely nem egyéb, mint a két állam gazdasági közösségének konzervenciája és itt csak újabb szentesítést nyer.

A legszembetűnőbb államjogi újítás és ez tényleg olyan, a harmadik cikk zárójegyzőkönyvének az a rendelkezése, amely szerint a jövőben az idegen államokkal kötött gazdasági szerződések a közös külügyminiszter, vagy egy közös képviselő és a két állam kormányainak egy-egy képviselője írja alá. A szerződések ezen a két állam kormányainak részvételével való aláírásában lényeges változás áll be az 1867. évi törvényhozás által teremtett jogállapotban és változás történik a fennálló jogi rendben. Bizonyára én vagyok az utolsó, aki nem vallja

be, hogy az osztrák kormány álláspontjából tekintve, a kiegyezés ezen rendelkezésében Magyarország nem tanúsított előzékenységet, amennyiben a jövőben annak államjogi önállósága az itt tekintetbe jövő szempontokban, a külföld előtt is felismerhetően teljes nyomatékkal kifejezésre jut.

Amennyire világos a szerződés-aláírások ezen új módjának (egyébként a szerződés-kötés egészen úgy történik, mint régebben) Magyarország közjogi fel fogásának kidomborítására irányuló törekvése, még sem tekinthető nézetem szerint a 67-es törvényekben megállapított azon meghatározás tagadásának, hogy a monarchia nemzetközi szempontból egységes jogi személy. A két állam kormányzati szerveinek az aláírásban való részvétele bizonyos tekintetben szembeötlő kifejezése a két állam kormányza azon törvényesen megállapított közreműködési jogának, amelyvel részt vesznek nemzetközi kereskedelem politikai meg egyezések megkötésében, amelynek létrehozásában tényleg a két állam kormányainak delegátusait illeti meg az orozslánrészt, de mindazonáltal úgy ezután, mint eddig is, a közös külügyminiszter saját kezében egyesíti a külfölddel való érintkezést a közösség megóvása érdekében.

Mint eddig, úgy a jövőben is a kiegyezés harmadik cikkelye értelmében a közös külügyminiszter részére van fentartva a gazdasági szerződések tárgyalása és megkötése, ő tehát, a közös szerv tárgyalja és köti meg ezen szerződések, megmarad a uralkodó ratifikációjának népjogi kötelező aktusa és éppen úgy, mint ezen ratifikáció, mint diplomáciai jellegű szuveréni tény az uralkodó közösségének megfelelőleg nem lehet más, mint közös tény; a jövőben a felség meghatalmazása révén szerződés megkötésére hivatottak, akik tehát ő felsége megbízottaként szerepelnek, mint szimultán hatalommal bírók tűnnek fel. A pragmatikailag közös ügyekre vonatkozó szerződések aláírásánál az eddigi gyakorlat semmiben sem változik. A paktumos közös, vagyis a gazdasági szerződések a közös külügyminiszteren kívül az osztrák és a magyar kormány egy-egy képviselője által is aláírtnak, akiket mindannyiszor ő felsége szimultán felhatalmazással lát el a szerződés aláírására.

Autonóm ügyek.

Ami végül az autonóm ügyekre vonatkozó állam szerződések megkötését illeti, ezeknél a jövőben kivétel nélkül a közös külügyminiszter, vagy pedig egy közös képviselő működik közre. Aszerint, amint az illető szerződés a monarchia két államát érdekli, vagy pedig csak az egyikre, vagy a másikra nézve bír érvénnyel, a közös miniszteren kívül vagy egy osztrák és egy magyar, vagy csak egy osztrák, vagy csak egy magyar delegátus működik közre.

Visszatérve a kiegyezésben foglalt államjogi pontokra, még a következőket akarom megjegyezni: A régebbi vám- és kereskedelmi szövetségek kiegészítését képezték azon rendelkezések, amelyek a szerződések felmondásáról szólanak. A határidőhöz nem kötött szerződések felmondása tekintetében a korábbi szerződésekben hiány volt, amelyet az új kiegyezési szerződés azon rendelkezése pótol, miszerint határidőhöz nem kötött szerződések már az egyik kormány kívánságára felmondandók. Minthogy ezen egyoldalú felmondási jog a kiegyezési szerződés tartamára mintegy nyugvónak mondatott ki, ez mindenesetre előny, de természetesen csak határidőhöz kötött előny.

A mondottakból vont következtetést negative ezekben foglalom össze: A kiegyezés államjogi rendelkezéseiben semmi nyugtalanítót nem találok, semmit a mi az osztrák-magyar monarchia dualisztikus jellege által szükségessé vált posztulátumokat sértené, az eddigi gazdasági közösség semminő súlyosabb restringálását és a két államnak a külfölddel szemben létrejött gazdasági politikai egészszé történt összeköttetésében semmi szétválást. Esetleg érthető elfogultságra adhat okot az a gondolat, hogy mindazok a jelentős terminusok, a vámtarifa, a kereskedelmi szerződések, a kiegyezési szerződés időtartama, egy-ugyanazon időpontban végződnek. Mert már ezen tény, melyet megakadályozni nem lehetett, tagadhatatlanul tápot nyújt a szétválás tendenciájának és mégis, bár nem érzek magamban próféta iherlet, az a meggyőződés, hogy a jövőben is a jól értelmezett saját érdekek győzedelmeskedni fognak a szétválás gondolata felett és a közösség kötelekei mindig erősebbek lesznek, mint a két állam évszázados közösségét szétválasztani igyekvő ékek.

Igy tehát látják, hogy teljes bizalommal Ausztria-Magyarország ereje iránt és meggyőződve arról, hogy a monarchia történelmi misszióját még nem töltötte be, megnyugodva tekintek a jövő elé, de bizalommal, munkakedvem az önk támogatásától függ. Csak ha az összes tényezők együtt dolgoznak, ha az egymás közötti harcok megszűnnek, ha viszonyainkban a bizalmatlanság helyét a testvériség érzete tölti be, csak akkor nyeri meg Ausztria-Magyarország külpolitikája azt a jelentőséget, amely megilleti és a monarchia csak akkor töltheti be állását, melyet földrajzi helyzete és történelmi szerepe előírnak. Közös gazdasági terület nélkül nem képzelhetem el a külügyi politikát.

A vita ezzel véget ért. A legközelebbi ülés kedden.

A t. Házból.

I. Jó tanács.

Justh Gyula elnökölt és megnyitván az ülést, több jelentést terjesztett elő. Szó volt egy-két eseményről, a jegyzőkönyvet is hitelesíteni kellett, minélfogva előbb felolvasták, aztán jelenteni kellett, hogy Betegh Imre helyébe, aki meghalt, a décsi kerületben új képviselőt fognak választani. (A jelölt-aspiránsok egymás hátán tolongtak a folyosón, hogy Bánffy Dezsőhöz jussanak, mert a közhiedelem az, hogy az ő protekciója biztosítja a mandátumot.) A díszszidenseknek is most jutott eszükbe, hogy a vidéki politikai kirándulások tárgyában konferenciázzanak és belevonják abba az iju báró Wesselényi Ferenczet, hogyha az öreg Bánfyt nem szerezhették meg. És most sóhajtoznak Polónyi Géza után és most keresik Lengyel Zoltánt. Olyan immel-ámmal mutatkozó mozgás van. Az embereknek egyik lábuk Pesten van, a másik Bécsben és ha véletlenül négy lábuk lenne, a harmadik a kerületükben volna, a negyedik az ellenfelük kerületében. (Nem olyan nagy csoda ez. Amennyire fejlődik az antiparlamentarizmus, majd láthatunk rajzokat, melyeken a képviselőket négy lábúknak festik.) Egyelőre álarcos báli jegyeket kínálnak nekik, mondván:

— Vegye meg képviselő ur, vegye meg, ön megváltja ezzel a jussal, hogy leleplezheti az álarcos hölgyeket, anélkül, hogy önt lelepleznék.

Ama kevesen, akik háztulajdonosságnak örvendenek, otthon maradtak, sok dolguk van, próbálják a srófokat, amelyekkel holnap a házbérekét srófolják. Ság Manó is csak néhány percig időzött itt, elsielt, mert sok háza miatt, sok sróft kell próbálnia. Hasonlóképpen elmaradtak a bankigazgatók, valamint a felügyelők, akik a rovátkás íveket revidéálják és elbűt Wekerle, kihez szállanak a sóhajok:

— Kegyelmes ur, az éhező díjnokok könyörögnek fizetésemelésért.

Ilyen elszontyolodott hangulat közepébe érkeztek haza a bécsi delegátusok, hogy megkeressék elnöküket, a nagy Barabást, aki megszökött előlük. Ok mondták úgy, hogy megszökött Barabás Béla a bankett végén, éppen abban a pillanatban, amikor a császári megbízott jelentette:

— Uraim, hátra van még a feketelevés!

Barabás elhárította magától az élvezetet.

— Köszönöm — így szólott — nem kérek belőle. Az irigység sárgává tett, hogy láttam, milyen szép város ez a Bécs város, őh mily szép város, belesárgultam és most fekete levest akartak hozzátenni. Ez nem kell. Nem akarok egészen fekete-sárga lenni; én elmegyek.

A delegátusok csak ma érték utól.

— Ránk akartad hagyni a katonatisztek fizetésemelését, kedves elnökünk — így köszöntötték — de abból nem eszel. Hallottuk, azt beszélted itthon, hogy a nyáinak nem kell vezető, el tudja az adni a hazát kolompós nélkül is. Hát itt vagyunk és jelentjük, hogy nem adtuk el, hanem a te fajtádbeli cigányok szerint azt mondjuk, hogy „szólj már te is, dádé!”

Barabás Béla ellenben szabadkozott, ő nem avatkozik bele ebbe az ügybe, ő nem tudott róla. És neki legkiváltképpen egyelőre nagyon hamar önálló nemzeti hadsereg kell.

— Tehát nem emeljük a tisztí fizetéseket?

— Nem így, nem úgy. Hanem előbb, a mi magyar tisztviselőink fizetését emeljük és az inséget szenvedő díjnokokét is, csak azután a tisztiket.

Ugyanilyen véleménynyel „véleményezte”

az ügyet Sággy Gyula is, nemkülönbön Kmety Károly, aki a legalaposabb magyarázatokkal látta el a delegátusokat, nemkülönbön Gaál Sándor. A kormány aligha tagadhatja meg e feltevélt.

... Következésképen mindazon magyar embereknek, úgy a tisztviselőknél, mint másoknak, akik fizetésemelésért az államhatalom rideg kapuján kopogtatnak, valamint az éhező díjnokoknak, ezennel szives baráti tanácsal szolgálunk a következőkben:

Most ne a befolyásos pártvezéreknél és nagy államférfiaknál tessék kopogtatni. Ne a kormánytól sürgessék memorandumuk elintézését. És ne is azt kérjék, amire nekik maguknak szükségük van. Hanem álljanak össze mindannyian és szervezkedjenek, agítaljanak egyetlen cél érdekében. Ez a cél a katonatisztek fizetésemelése. Irtanak egy közös memorandumot, melybe azt a kérelmet foglalják, hogy a hadügyminiszter ne engedjen és a hadügyminiszter követelje, hogy minél előbb hajtsák végre a katonatisztek fizetésemelését. Ezt a memorandumot vigyék el Bécsbe báró Schönaichhoz, a hadügyminiszterhez és addig ne tágítsanak, amíg meg nem ígéri, hogy aszerint fog cselekedni.

Csakis így érhetnek el eredményt. Mint-hogy ki van mondva, hogy addig a tisztiek fizetésemelését nem biztosíthatják, amíg Magyarországon a jogos igényű állami hivatalnokok, alkalmazottak és díjnokok sorsán nem javítanak, tehát sietni fognak megtenni ezt, hogy ne kelljen megtagadni amazt.

És minthogy amazt, tudniillik a katonatiszti fizetésemeléseket a király akarja, a mi tisztviselőink még arra is hivatkozhatnak, hogy a királynak szolgálatot tesznek. Mert a végén mindenki azt fogja hirdetni, hogy a királynak köszönheti sorsa javítását, hisz ha nem ragaszkodott volna a tisztiek fizetésemeléséhez, a szegény tisztviselők nem juthattak volna hozzá a magukéhoz.

Az üléssteremben a tagosítási vita részleteibe merültek.

Ugyanekkor a köruton a megijedő ember frissességével sétálgatott Lukács László, az egykori pénzügyminiszter, a tavaszias nyhe temperaturát élvezve. Egy gyönyörű szép fiatal asszony volt mellette és fogózkodott a karjába: a felesége. És önkénytelenül is emlékeznünk kellett arra, hogy Lukács László valamennyi pénzügyi exozéja alkalmával kivágott egy prédikációt a takarékoságról. A legbőségesebb esztendőkből is mindig azt hirdette, hogy a társadalmi cévek közül legintosabb volna a takarékoság, mert csak eképen lehet a fokozódó igényeket kielégíteni.

Lukács László hiva maradt ez elvnek, bizonyosság rá megijedése.

Ha az állampénztár is így tett volna, most nem lenne annyi gond amiatt, hogy honnan elégítik ki az állami tisztviselőket, közhivatalnokokat és alkalmazottakat, amikor a tisztiket csak ezen feltétel mellett lehet kielégíteni.

II. Mindig csak Nagy György...

Magáról az ülésről nem kell sokat beszélni. Az élet úgy szép, ha zajlik, de a képviselőház akkor rendes, ha csendes.

Röviden elég lenne ennyit mondan, miután az elnöki jelentésekről referáltunk, hogy ma folytatták az erdélyi birtokrendezési és tagosítási javaslat tárgyalását és a javaslatot részleteiben is megszavazták. Mégis fel kell jegyezni, hogy a karzaton feltűnően sok és feltűnő szép hölgy volt jelen. A hölgyek balpártiak voltak, aminthogy az egész világon az asszonyok tud-

tosan s a lányok öntudatlanul, ösztönszerűen is balpártiak.

Ők aztán érdeklődtek az iránt, hogy mi történik lent.

A tagosítási javaslat részletes tárgyalása volt soron és a czimnél felszólalt egy nagy termetű ifju székely, ama nevezetes Nagy György.

— Általánosságban beszél — csenget rá az elnöki emelvényről Justh Julius Caesar — s ez tilos.

— Tilos? — kérdezi naivan Nagy György.

— Igenis, tilos.

Tehát egy indítványt nyújt be.

— Az is tilos — szól rá Justh Gyula.

Hát akkor tovább folytatja a beszédet.

— Ki folytatja a beszédet? — kérdezi egy zöldkalapos karzati tünemény.

— Nagy György.

Az elnök megint, hogy nem szabad eltérni a tárgytól.

— Ki az, akit megintettek? — kérdezi a zöld kalapos.

— Nagy György.

A Ház engedélyét kéri, hogy eltérhessen a tárgytól.

— Ki az, aki kéri — kérdezi a z. k. h. (zöld kalapos hölgy).

— Nagy György kéri.

A Ház szavaz.

— Kire szavaz? — kérdezi a z. k. h. —

Ki az, aki provokálja az egész Házat?

— Nagy György.

A Ház nem engedi meg.

— Ki az, akinek nem engedi meg? — kérdezi a z. k. h.

— Nagy György.

Tudniillik időközben a karzati függönyöket szétnyitották s a beözönlő napfény miatt nem lehetett látni a szónokot, hanem csak a hangját lehetett hallani.

S ekkor indulatos kijelentéseket lehetett hallani.

— Ki az, aki haragszik?

— Nagy György.

Most méltatlankodás:

— Meg akarom magyarázni, hogy miért kel-

lenc eltérnem.

— Ne tessék magyarázni semmit.

Ekkor a zöld kalapos hölgy megint megszólal:

— Ki az, akit leszállítottak a lóról?

— Nagy György.

Majd egy rezignált hang:

— Akkor elfogadom a czimet.

És rá a kérdés:

— Ki az, aki behuzta a bagariát?

— Nagy György.

És így folytatódott végig az egész ülésen, reggel tíz órától délután két óráig. Valahányszor valaki igen lármásan beszélt és nagyon busan elhallgatott s a hölgy azt kérdezte:

— Ki az?

— Mindig ugyanazt a választ kapta: — Nagy György.

A végén aztán, amikor a javaslat végleg megszavaztatott, a hölgy megkérdezte a partnerét:

— Mondja csak, miért kellett annak a Nagy Györgynek mindvégig ily erősen harcolni.

És a partner angyall ártatlansággal azt felelte:

— Mert amikor Ugron Gábor nincs itt, akkor Nagy György vigyáz a hazára.

— És ha Ugron Gábor itt van?

— Akkor Ugron Gábor azt mondja: „Ne tessék ordítani!”

Sok szó — sok módosítás.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 31.

A székely tagosításról szóló törvényjavaslatot ma részleteiben is elfogadta a képviselőház.

Maga a Ház meglehetősen közömbösen nézte ezt a részletes tárgyalást; csak éppen a székely képviselők állottak őrt és majdnem mindegyik szakaszánál megállították a tárgyalás menetét. Az egyik módosítás után a másikat nyújtották be — mindegyik a maga felfogása szerint szeretne volna átalakítani a törvényjavaslatot. Ennek az amugy is helyi bonyolult kérdésnek a legapróbb részleteit felhánytákták és így nem is csoda, hogy a Ház meglehetősen indifferenciával nézte az indítvány-estét. A kormány részéről Günther Antal igazságügyminiszter fogta fontolóra a módosításokat. A jóakaratot, jószándékot majdnem mindegyiknél elősmerte, hanem arra, hogy elfogadtassék, csak igen keveset ítélt érdemesnek. És éppen ezért a Ház csak egyiknek-másiknak kegyelmezett meg, a zömét elvetette.

Holnap a bírák és ügyészek szervezetéről szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalni.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Hammersberg László és Hentz Károly.

Az **elnök:** Megnyitja az ülést.

Főhatalmazást kért és kapott arra, hogy a deési kerületben a választásról intézkedjék. Bemutatja ezután a főrendiház üzenetét az unjoncjavaslatok elfogadásáról.

Lázár Zóárd betérjeszti a mentelmi bizottság jelentését. A napirend szerint következett az erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása.

A székely tagosítás.

A czimnél Nagy György általánosságban a javaslatokról beszél.

Az **elnök** figyelmezteti, hogy a czimről beszéljen. Nagy György előrebocsátja, hogy indítványt nyújt be, amely azonban nem vonatkozik a czimre... Az **elnök:** A czimnél nem lehet ilyen indítványt tenni.

Nagy György: A cím ellen nincs kifogása. (Derültség.) De arra kéri a Házat, engedje meg, hogy a tárgytól eltérjen.

A Ház ezt nem engedte meg.

Nagy György: Sajnálja, hogy a Ház olyan kevés érzéket mutat (Zaj, Mozgás.) a székely dolgok iránt. Az **elnök:** Ne tessék gyanúsítani.

Az első szakaszánál **Hinleder** Ernő módosítást adott be, amelyet a Ház nem fogadott el.

A második szakaszánál **Zakariás** János és **Popp-Csicsó** István stílusmódosításokat adott be.

Nagy György hosszabban beszél a szakasz ellen és új szöveg elfogadását kéri. **Hinleder** Ernő és **Bozóky** Árpád módosításokat adnak be.

Günther Antal igazságügyminiszter Zakariás aggodalmait miatti változtatást tesz a szövegen. Nagy György ellenetéseit méltányolja, mert humanitárius és költészeti szempontból megfogadhatók. (Derültség.) De a módosítás gyakorlati szempontból nem fogadható el. A többi módosítást sem fogadja el.

A szakaszt a Ház Zakariás módosításával fogadta el.

Szünet után a Ház a harmadik szakaszt változatlanul, a negyedik szakaszt Zakariás módosításával fogadta el.

Az ötödik szakaszt változatlanul fogadták el.

A hatodik szakaszánál **Bozóky** Árpád, **Nagy György** és **Schuller** Frigyes módosításokat adtak be, de a Ház **Günther** Antal igazságügyminiszter ellenetésére egyiket se fogadta el.

A tizenharmadik szakaszánál **Zakariás** János, **Vlár Aurél** és **Nagy György** adott be módosítást.

Ferenczy Oéza előadó ellenzésére a Ház a módosításokat nem fogadta el, erre Nagy György nagy haragra lobbantva, ezt kiáltotta:

— Én letörülök, nem is beszélek többet és ezzel kiment az ülésteremből.

A tizenhatodik szakaszánál **Popp-Csicsó** István adott be módosítást, amelyet a Ház nem fogadott el. A javaslatot a Ház ezután részleteiben is elfogadta.

Holnap a képviselőház a bírói és ügyészi fizetéséről szóló javaslatot tárgyalja.

Az ülés délután két órakor ért véget.

Budapest, január 31.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelynek napirendjén a ma elfogadott javaslat harmadszori olvasása, a bírói és ügyészi szervezet módosításáról, több vicinális vasutáról szóló törvényjavaslat és a tárgyalásra kész mentelmi ügyek szerepelnek.

A nyitrai megyei főispánság. Megirtuk annak idején, hogy **Marknot** Gyula, Nyitra vármegye főispánja beadta lemondását s azt a belügyminiszter állítólag el is fogadta. Ma a képviselőház folyosóján az a hír terjedt el, hogy gróf **Andrássy** Gyula belügyminiszter Nyitra vármegye főispánjává **Mérey** Lajos függetlenségi párti képviselőt fogja kinevezni.

Lukács László mandátuma. A dr. **Lukács** László belényesi országgyűlési képviselő megválasztása ellen beadott panasznak érdemleges tárgyalására a IV. számú bíráló-bizottság elnöke, **Haviár** Dániel a határnapot 1908. február 7. napjának délután négy órájára tűzte ki, amikor is a tárgyalást a képviselőház IV. számú tárgyaló termében fogják megtartani. A tárgyalásra az összes érdekelt feleket meghívták.

A horvátországi helyzet. Bár **Rauch** Pál bán erősen készülődik a választásokra. Tegnap is **Crnkovic**, **Mixics** és **Arinitzky** osztályfőnökökkel beható tanácskozást folytatott, amelyen a választás dolgaival foglalkoztak. A választás időpontjára nézve még nem történt végleges megállapodás. **Zimony** város tanácsa egyhangú határozat alapján tegnap üdvözlő táviratot intézett a bánhoz. A bán előszobája tegnap tele volt kérvényezőkkal, úgy, hogy a bán kénytelen volt a kihallgatásokat délután is folytatni. A kihallgatások csak az esti órákban értek véget. A tegnapi hivatalos lap több novogradiskai bíró áthelyezését közli. **Dr. Bada** János, volt igazságügyi osztályfőnök, aki koalíciós programmal lép fel a novogradiskai kerületben, ma a „Pokret” hasábjain támadást intéz a bán ellen és emlékeztet arra a nyilatkozatára, amelyben ígérte, hogy a bírói függetlenséget tiszteletben tartja. Daczára, hogy a bán már több ízben kijelentette, hogy a hivatalnokok szabadon gyakorolhatják politikai meggyőződésüket, az autonómiai és közös hivatalnokok ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy országos akcióként indítanak választási szabadságuk érdekében.

Posilovic érsek tegnap meglátogatta a bán és a három osztályfőnököt. Zágrábi politikai körökben úgy tudják, hogy **Wekerle** miniszterelnök legutóbbi audienciáján a horvátországi választások kírása tekintetében is előterjesztést tett ő felségének.

Csernoch mandátuma. A „Kel. Ért.” könyvomas lapudósító nyomán megirtuk, hogy **Csernoch** János esanádi püspök lemondott képviselői megbízásáról. Erre a híre **Csernoch** esanádi püspök ma Esztergomból a következő táviratot intézte a Keleti Értésítőhöz:

„Képviselőségemről való lemondásom híre nem igaz. **Csernoch.**”

Az új esanádi püspök tehát megmarad eredeti álláspontján és megtartja mandátumát.

Az új esanádi püspök február 3-án teszi le esküjét a király kezébe.

A néppárt értekezlete. A néppárt ma este értekezletet tartott, amelyen belső ügyeket tárgyalt. Szóba került a trencsényi jelölés dolga és a nyitrai megyei főispánság ügye is.

Az EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

Gróf Batthyány Tivadar ünneplése.

— A VI. kerületi függetlenségi kör Batthyány-lakomája. —

Budapest, január 31.

A VI. kerületi függetlenségi és 48-as kör ma este nyolcz órakor fényes lakomát rendezett **Anrássy**-uti helyiségében, díszelnökének, **Batthyány** Tivadar grófnak tiszteletére. A lakomán ötszáznál több híve jelent meg a népszerű grófnak, akik két termet teljesen megtöltöttek. Az asztalokat gazdag virágdísz borította. Az asztalfőn gróf **Batthyány** Tivadar számára fentartott hely mögött bíboros baldachin alatt **Kossuth** Lajos arczképét helyezték el, fölötte a következő felirással: „Éljen gróf **Batthyány** Tivadar!”

A notabilitások közül legelsőnek gróf **Apponyi** Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter jelent meg, akit zajos éljenzéssel fogadtak. Pontban nyolcz órakor lépett a terembe gróf **Batthyány** Tivadar több képviselő társaságában. A teremben levők perczekig tartó éljenzéssel fogadták az ünnepeltet, aki erre elfoglalta helyét az asztalfőn. Mellette jobbról gróf **Apponyi** Albert és balról **Mezőssy** Béla államtitkár foglaltak helyet. A lakomán számos országgyűlési képviselő és a függetlenségi pártok, egyesületek és társaskörök képviselői majdnem teljes számban vettek részt.

Wekerle Sándor miniszterelnök **Bécsből** **Holló** Lajoshoz, a pártkör elnökéhez a következő táviratot intézte:

Miután távollétem akadályoz, hogy szíves meghívásodnak megfelelhessenek, légy szíves kimenteni és ezton nyilvánított üdvözlőmet tolmácsolni. **Wekerle.**

Üdvözlő táviratokat küldtek a mozdonyvezetők országos egyesülete közel ötven aláírással és **Szebeny** Antal országgyűlési képviselő.

Az első felkészült **Aigner** Adolf gyáros mondta. Foglalkozott **Vázsonyi** Vilmosnak **Batthyány** Tivadar ellen intézett támadásaival. Kéri **Batthyány** Tivadart, ne bántsa a támadásokat, ők rendületlenül kitartanak mellette, megbecsülik őt, mert őket nem tévesztik meg a demokráta szírihangok. Élteti gróf **Batthyány** Tivadart.

Ezután perczekig tartó éljenzés és zúgó taps között ünnepelték gróf **Batthyány** Tivadart.

Botzenhardt János orsz. képviselő, a III. kerület üdvözlőit tolmácsolja. **Batthyány** Tivadart a III. kerületben érte támadás, de éppen ott kapta ebben az esetben a legfényesebb elégtételt is, mert hiszen ez a küzdelem, amelyben ilyen támadásokban részesült gróf **Batthyány** Tivadar, a függetlenségi pártnak fényes győzelmével végződött. (Helyeslés.)

Ezután gróf **Batthyány** Tivadar állott fel szólásra, akit perczekig tartó tomboló tapsvihár fogadott s következő beszédet mondotta:

— Mélyen tisztelt Uraim! Nem először van szerencsém ezen díszes társaság előtt szót emelhetni, de nemcsak ezen díszes társaság előtt, hanem széles hazának sok gombosó és egyéb testületéi élen a választópolgárok sokasága előtt, gyakran volt szerencsém szót emelhetni. Olyan különös helyzetben azonban, mint aminőben most vagyok, amikor önök előtt nyilatkoznom kell, még nem voltam. (Halljuk! Halljuk!) Annyira szokatlan helyzet ez, hogy azt hiszem, Magyarország történetében pártját ritkítja. Tekintünk csak vissza rövidesen a legközelebbi múlt eseményeire. Óbudán megüresedett a képviselői mandátum. A fővárosban domináló és magát legujabban demokratákról egyesült ellenzékké átkeresztelt szervezet, vagy nem tudom minek nevezzem (Egy hang: Banda!), azt mondotta orbi et urbi, hogy a fővárosban és elsősorban Óbudán a függetlenségi és 48-as párt elvesztette a talajt, ott nekünk többé híveink nincsenek. Óbuda megszűnt függetlenségi lenni, lejártuk magunkat, eljártunk a mi szerepünket, ott az egyesült ellenzéknek nevezett társaság van hivatva zászlót bontani és a zászlót győzelemre is juttatni.

Az az egyesült ellenzék a választási kampány elején utra indult és keresett jelöltet. Kereste különböző berkekben, míg végre megállapodott abban, hogy ez alkalommal Óbudán be fogja bizonyítani, hogy daczára 67-es, daczára ugynevezett demokráta elveiknek, daczára annak, hogy a függetlenségi és 48-as pártot és e párt programjának érvényesülését minden módon megüresíteni törekcsenek, ők ez alkalommal a kurucznál még kuruczabb 48-asok lesznek és ezen kurucz zászlóra kitzítették **Komjáthy** Béla nevét. Megindult a választási harc, amelynek folyamán elvekről csak a mi oldalunkon lehetett és lehet szó, mert a mi jelöltünk a függetlenségi és 48-as párt programját vallotta. Az ellenpárt azonban többféle frakcióból állott, amelyből a legkevesebb nevezhette magát ellenzéknek. Megindult a választási kampány

és erről és az ezzel kapcsolatos eseményekről kíváncsi egészen röviden nyilatkozni.

Az egész világon, ahol alkotmányosság létezik, ahol alkotmányos választási küzdelmek folynak le, ott elvek elvekké, argumentumok argumentumokká állanak szemközt. Igaz, hogy különösen a választási küzdelmek terén az egyik és másik párt részéről is gyakran történtek csipkedő támadások, de mindenütt, ahol a politikát a tisztességgel kötik össze, az elvi harc magaslatán maradnak és nem szállnak le a sárba. (Igaz! Ugy van!) Óbudán másként történt. Mi elvekké küzdöttünk, elveinket hangoztattuk, én speciálisan Óbudán az én különösen kedvenc témámat, a szociálpolitikai problémákat hirdetem és taglaltam. (Éljenés.) Ezzel szemben az ellenpárt főembere egy beszédben a valótlanágok egész sorozatát mondotta el rólam, sértett engem és sértette azokat, akikkel együtt és akiknek vezetése alatt a haza javáért küzdök. A sértő nyilatkozatra, a valótlanágokra megadtam erélyesen, az adott viszonyok között a legenyhébb formában a magam választát.

Idáig argumentumokkal dolgoztunk még mindig, bizonyos fokig kísérelt dolgozni az ellenfél is. Ekkor azonban, hogy hogy nem, nem akarom taglalni, de megtörtént, hogy az ellenpárt főembere megszünt argumentálni és a sajtóban oly módon támadott meg engem, amint tisztességes ember tisztességes embert soha. (Hosszan tartó helyeslés és éljenés.) Ennek a kérdésnek, ennek az eseménynek felülbíráására két fórum lehet csak illetékes. Az egyik fórum alkotmányos törvényeink szerint az erre kirendelt bíróság, meg fogja hozni a maga ítéletét, sajnos, az eljárás lassúsága miatt csak a távoljövőben. Időközben azonban a helyzet ez: Engem a legsúlyosabb módon megsértett egy ember, engem súlyosan meggyalázott egy ember és ennek következménye az, hogy engem nemcsak a székesfehérvárosi polgársága, nemcsak azon szervezetek, amelyeknek élén állani szerencsés vagyok, de széles e hazának minden vidékéről nemcsak ismerősök, de idegenek, sőt olyanok is, akik velünk ellentétben állnak s olyanok, akik az ellenpárt soraiban küzdenek, üdvözléssel keresnek fel és az üdvözléseknek ezen sorát betetéli a mai est, amelynek kimondott célja, hogy akit legsúlyosabban bántottak, azt ünnepezzék, annak fejézzék ki becsülését. (Hosszan tartó éljenés és taps.) Öszintén megvallom, hogy abban a különös helyzetben, amelybe ellenfelem le akart, nem tudom micsoda mélységbe dojni, amidőn ezzel szemben Magyarország színe-java, legtiszteltemétebb polgárai és testületei ilyen magasra felemelnek, akkor, megvallom, nagyon aggódom, nem kell-e hálaival tartozom azzal szemben, aki felém dobta a sarat és piszkot, hogy abban az örömben részesülhetek, hogy meggyőződhetek arról életem során, mennyi igaz magyar ember a munkástól fel a legmagasabb társadalmi körökig, tisztel meg engem szeretetével és becsülésével. (Percekig tartó tomboló taps és éljenés.) Igen tisztelt uraim! Ennyi szeretetre, ennyi megtiszteltetésre az én válaszom csak egy lehet: Köszönöm. (Éljenés.)

De engedjék meg, hogy mielőtt felszólalásomat befejezném, még egy egész rövid kijelentést tegyek. Meg lettem támadva és velem együtt mindazon testületek, amelyek nem az én kérésemre, hanem az ő akaratukból megtisztelték és kitüntettek engem azzal, hogy élükre állítottak. Mindezen egyesületek és szervezetek meg lettek csúfolva és gúnyolva nemcsak azért, mert én vagyok azok elnöke, hanem egy jelző miatt. Mert azok a szervezetek, amelyek élén én állok, mindig és soha másként nem fognak működni, mint igen hazafias szellemben. (Élénk tetszés, éljenés és taps.) T. Uraim! Ha végignézzük közéletünk eseményein, az utolsó években különösen azt fogjuk látni, hogy mindazok, akik a hazafias polgársággal küzdenek, a terror fegyverével szoktak küzdeni. (Igaz! Ugy van!) A terror fegyverei között pedig legújabbán — és ez Budapest székesfehérvárosában honosított meg az én ellenfelem által — szerepel a terror legocsmányabb módja, a szájjal, nyelvvel, a beszéd legalacsonyabb terrorjával, a durvasággal és gorombasággal való támadás. Kijelentem ünnepelesen, éppen itt ebben a testületben, amelynek, hogy élén állhatok, ma különösen hálát adok a magyarok Istenének, hogy valamig az Isten jó erőt adott eddig, hogy a megkezdett uton dolgozzam, úgy a jövőben is, amíg egészségem bírja, dolgozni fogok azon szellemben és olyan szervezetek élén, amelyeket az az ember kigúnyolni méréselt. Dolgozni fogok a nép javáért, polgártársaim javáért, minden erőmmel, de mindig a nemzeti trikolór jelvénye alatt. (Percekig tartó viharos taps és éljenés.) A második, amit legvégül meg kell jegyeznem, az, hogy az a terror, amelyvel legújabbán dolgozunk s amelyre az imént rámutattam, a magyar nyelvnek, a magyar szónak legdurvább alkalmazása, még ez a terror sem fog engem eltántorítani attól, hogy Magyarország függetlenségéért, a magyar nép javáért dolgozzam, amíg Isten nekem erőt enged.

Az egész közönség felállott és percekig tapsolta viharosan gróf Batthyány Tivadart.

Ballagi Aladár felszólalása után gróf Apponyi Albert a jelenlevők lelkes éljenése és tapsai

között emelkedett szólásra és a következő beszédet mondotta:

— T. Polgártársaim! A mai ünnepély jelentőségében messze túlmegy az egyéni érzelmek pusztá megnyilvánulásán. Ez is nagy dolog, ez is tisztelteméltó dolog, ez is emberi szempontból a legnagyobb méltánylást érdemlő jelenség, hogyha azok, akik szeretettel viseltetnek egy férfiu iránt, ennek a férfiuinak meghurcoltatását alkalmul felhasználják, hogy szeretetüknek még melegebb rajongással vegyék őt körül. Ez tisztelteméltó szép dolog emberi szempontból, azonban, mint mondtam, ennek a mai ünnepélynek ennél még sokkal messzehatóbb jelentősége van. Én is részben azért jöttem ide, mert gróf Batthyány Tivadarrhoz (Lelkes éljenés.) engem évek óta benső barátság köt és mert nekem jól esik, mint embernek ember mellett, ő mellette demonstrálni, ő mellette tüntetni. (Élénk éljenés és taps.)

De ha vizsgáljuk annak a szeretetnek forrásait, amely az ország minden részében Batthyány Tivadarról barátságként megnyilvánul, akkor azt látjuk, hogy ez a szeretet és ennek a szeretetnek melegsége és ereje rendkívül nagy tanulságokat foglal magában, mert az én igen t. barátomnak működésében megnyilvánul az, ami a nemzet létezéséért meg kell és innen van a népszerűségnek, innen van a tisztelteméltó, innen van a szeretetnek az az általános volta, amely őt körülövezi.

Az én igen t. barátom, a szónak legteljesebb és legigazibb értelmében nemzeti politikus, függetlenségi politikus és amellet szívének, eszének és akaratának egyesített erejével a szónak legnemesebb értelmében szociálpolitikus. (Ugy van!) Ezt a két irányt képviseli ő, mindenikét a maga teljességében és erejében: a nemzeti nagyságra való törekvést és a nemzetet alkotó nép jólétéért való küzdelmet és képviseli ezt a két irányzatot a maga elválaszthatatlan frigyében, mert mindenikük csonka és tehetetlen, hogyha a másik nélkül iparkodunk annak érvényét szerezni. (Élénk tetszés és taps.) Hiába küzdenék mi a legtisztább alkotmányos elvekért, hiába küzdenék a nemzeti önállóságnak és függetlenségnek legmagasabb ideáljaiért, hogyha emellet megelégedzünk arról az erényről, amely egyedül képes ezeket az ideálokat tényleg kivívni, ha megelégedzünk a népek erejéről. De hiába is iparkodnánk mi ennek a népek jólétét előmozdítani, hiába kecsgetnők ezt a népet és különösen annak nehezebb anyagi helyzettel küzdő és azért könnyebben félrevezethető osztályai, hiába környékeznék az ő sorsának javítására vonatkozó igéretekkel, hogy ha ezeket az igéretek, törekvéseket elválasztanók attól, ami ismét a népiélet előmozdításának nélkülözhetetlen feltétele a nemzeti létnek biztosításáról, nemzeti szabadságról, a nemzeti függetlenségről. (Lelkes éljenés és taps.)

Gróf Batthyány Tivadarr, aki működésében ezt a kettős irányt és a működés e kettős irányának elválaszthatatlan egymáshoz tartozását a legpregnansabban képviseli, mint egy nagy igazságnak, mint egy nagy nemzeti szükségnek, mint egy egyszerű igazságnak képviselője jelenik meg és ő körül csoportosul az a szellem, az az ösztönzerű lelkesedés, amely az igazságot a tömegekben előidézni tudja. És ez az én igen t. barátomnak egy igen nagy elégtétele.

A népszerűségről sokat bölcsekedtek, sokat értekeztek. Voltak, akik annak értékét leszólták. Többnyire azok, akik nélkülöztek. Voltak, akik az egekig magasalták és a legfőbb kincsnek nevezték. Többnyire azok, akik semmire egyébre nem törekedtek, mint erre. A népszerűség sem megvetendő dolog, sem önmagában nem magaslatandó dolog, egyszerűen attól függ, minek köszönheti az ember és mivel szerzte. (Ugy van! Ugy van!) Ha amitásnak köszöni, ha a tömegekben is létező aljas szenvedélyek hizelgésének (Hosszan tartó tetszés és taps.), hogy ha annak köszöni, hogy a tömegeknek udvaroncává szegődik, ki épp oly kevéssé barátja a népek, mint nem barátai a fejedelmeknek a fejedelmek udvaroncái (Ugy van! Taps.), hogy ha ilyeneknek köszöni az ember a népszerűségét, ha azt mint főzölt maga elé tűzte és ezen czélnak kedvéért minden eszközt szentesítettnek vél, akkor az e fajta népszerűség a nemesen, becsületesen, tisztességesen érző ember előtt vajmi kevés értékkel bír; de ha valaki annak köszönheti a népszerűségét, hogy önzetlen, becsületes munkával polgártársainak javát igyekszik elősegíteni, hogy ha annak köszöni, hogy nem azt nézi, hol vannak a hatalmasabb csoportok, melyeket szolgálhat, hanem azokat keresi, akik a legelhagyatottabbak, hogy azoknak szolgálatába szegődjék (Élénk tetszés és éljenés.) és ha annak köszöni, hogy nem a tömegek előbb említett aljas szenvedélyeinek hizeleg, hanem a nép lelkében felkeresi a nemes érzelmek, a magas felbuzdulásnak csiréit, amelyek a tömegekben igenis léteznek, ha annak köszöni, hogy ebből a bányából felhozza a rejtett kincseket ez ideális törekvéseknek, ha annak köszöni, hogy mindazon emberi sokaságok, akikkel érintkezett, magukat általa jobbaknak, nemesebbeknek, felemelteknek érzik, akkor az ilyen módon szerzett népszerűség igenis becses kincs, mert erényes férfi jutalmát látja benne. (Színi nem akaró lelkes éljenés és taps.) És ezért t. barátom, méltán örülhetsz annak a népszerűségnek, mely téged környékeztet, mert nemes igaz munkával

szerezted azt meg anélkül, hogy kerested volna, annak leghőbb jutalma gyanánt esett öledbe. Merits ebből erőt, hogy a megkezdett uton tovább haladj, mert a mi függetlenségi politikánknak nehéz uton való keresztülvitelében és előbbrevitelében annak a szociális politikának megvalósításában még nagy feladatok várnak reád, tisztelt barátom, Batthyány Tivadarr. Emelem rája poharamat nemcsak azért, amiket tett és befejezett, hanem azokért, amiket tenni és befejezni fog. Az Isten őt éltesse.

Apponyi beszédét viharos, lelkes éljenéssel és tapsal fogadták.

Mezőssy Béla államtitkár szólott ezután, aki a demokraták támadását a magyar közélet szomorú tünetének mondotta. Mesterséges eszközökkel igyekeznek felkelteni a felekezeti és társadalmi ellentéteket, oly eszközökkel, amelyek eddig a magyar közéletben nem voltak ismeretsek. Vak dühvel támadják most a kormányt és a koalíciót, azért, mert a kormány és koalíció az ő munkásságukra nem reflektál. Meg van azonban győződve arról, hogy a nemzet higgadtan és értéke szerint itéli meg ezeket a támadásokat és belátja, hogy ezek az elemek csak az ország felforgatására törekcsenek és egyetlen vágyuk az, hogy ismét visszatérjen a korrupció lettint korszaka. (Igaz, ugy van!) Hát ez nem fog megtörténni. Nem fog megtörténni, mert törekvésük nagyon is áttetsző. És nem fog akadni egyetlen magyar gazda, egyetlen magyar iparos és kereskedő, egyetlen magyar polgár, akiket nekik sikerülne egymás ellen uszítani. Bünt követ el az, ki most a politikai átalakulások előestéjén éket akar verni a magyar társadalomba. Bünt követ el, mert a jövő küzdelmeiben össze kell forrnunk, egygyé kell, hogy legyen az egész társadalom, az egész nemzet. Erre az egyetértésre írta poharát. (Lelkes éljenés és taps.)

Beszélték még Ságghy Gyula orsz. Képviselő, Szigethy József, a Vasutas-Szövetség alelnöke, Madary Gábor, akik lelkes szavakban szólottak gróf Batthyány Tivadarrnak a közélet terén szerzett örökbecsű érdemeiről. Végül gróf Batthyány Tivadarr szólalt fel, aki meleg szavakban mondott ismételtelen köszönetet az őt ért kitüntetésért és lelkesen buzdított a függetlenségi eszmék mellett való töretlenül kitartásra.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Uj rendezett tanácsu város. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter két évre felfüggesztette Rózsahely község önrendelkezési jogát. Ez a határidő mostanában telik le. A rózsahelyi hazafias polgárság körében régebben mozgalom indult meg aziránt, hogy a község rendezett tanácsu várossá alakuljon át s a mozgalmat dr. Palugyay Mór, Liptó megye főispánja is pártolja, dr. Klinovszky Lénárd, Rózsahely kormánybiztosa pedig nemrég küldötte meg két évi működéséről szóló jelentését a belügyminiszternek, amely élenk megvilágítja Hlinka András volt rózsahelyi plébánosnak és társainak gazdálkodását. A községi testület, melynek többségét a pánszlávok képezték, minden törvényhatósági jóváhagyás nélkül 600.000 korona kölcsönt vett fel egy ottani pánszláv pénzintézetnél a plébánialak, a zárda és a városi szülő renoválására. Ezenkívül a kormánybiztos megállapította, hogy a község tulajdonát képező erdőárlejtések körül nagymérvű szabálytalanságok történtek. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a napokban leiratilag utasította dr. Klinovszky Lénárd kormánybiztost, hogy tegye meg a szükséges előkészületeket aziránt, hogy Rózsahely rendezett tanácsu várossá való átalakulása mielőbb megtörténhessék.

EGYHÁZAK.

— (A szerb egyház köréből.) A karlócai főegyházmegyei adminisztrátor-bizottság ma ülést tartott, amelyen a többi tárgyak között betöltötte az üresedésben lévő zárdafőnöki állásokat. A zárdák vagyontelátározására a bizottság egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki. Gavrilov Makarie szentszéki jegyző ellen, aki felfüggesztése következtében hivatalát elhagyni és a hivatalos pecsétét, valamint az iratokat kiadni vonakodik, a városi tanácstól karhatalom kiadását kérte a bizottság sürgős átiratban. A városi tanács a karhatalom kirendelését megtagadta.

Mozgó képek.

A doktorok.

Eppen legjobbkor. Minden ember beteg és még ránk liaragítják a doktorokat. Jó, hogy segítettek a bajon, vagy — hogy stilszerű maradjak — orvosolták ezt a kóros állapotot, mert különben nem maradt volna más hátra, mint kivándorolni, ha orvosi kezelés mellett akarunk meghalni.

A medikusok háján még vígan húzta a cigány: „Hajlód-e te Katika, köll-e doktor, patika?” De ma-holnap hasztalan felel igenlően a kérdező Katalin, nem lesz, aki segítségére jöjjön.

A szenvedő emberiség nevében jó volt az ügynek gyors és kielégítő rendezése. Ma már minden ember orvos. Ha tehát az orvosok sztrájkolnak, bekövetkezik az annyira rettegett munkabeszűntetés.

Például, ha arról lesz szó, hogy a társadalom úterét megtapogassák, hol vesznek majd hozzáértő embert? Látjuk, hogy így a februári házbérnegyed idején sok embertársunknak elindult az orrávére... Ki fogja ezt elállítani?

Sajnos, lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy ez is, az is vaksággal van megverve. Ugy-e jó lenne, ha ügyes szemész állna rendelkezésre, aki felvágja a hályogot?

A hálozó szép lányokat sűrűn emlegetik a boszontánczosok. Mi ennek a következménye? Csuklás. Csuklógöröcsök. Csuklásrohamok. Kiszámíthatatlan katasztrófától lehet félnünk, ha a Royal és a Vigadó termében a Varázskeringő és a Vigózevy ütemeihez csuklókíséret fog járulni.

A fiatal urak pedig felkötött arccal fognak az aszfalton és a parketten megjeleni, mert mindegyiknek átlag legalább egy lányra fáj a foga és nem lesz, aki bekokainozza... a fogát. (Hát a méregfogak kihuzására ki fog vállalkozni?)

Régi ismert mondás: „Ne szólj szám, nem fáj fejem.” Az ám; de a feledékenységet újra meg újra figyelmeztetni kell a kipróbált igazságokra, más-különben újra, meg újra visszaesik a régi hibába. S nemcsak szólni fogunk, hanem igazat is mondunk, minek következtében betörik a fejünk... ami újabb orvosi beavatkozást tenne szükségessé.

Tél idején, akinek jó dolga van, a jégre megy táncolni és kitöri a nyakát. Ki tartja vissza ettől a veszélyes kedvteléstől? (Szerencsére manapság olyan kevés embernek van jó dolga, hogy a jégen minél kevesebben fognak táncolni.)

Humoristáinknak eddig is az volt a rossz szokásuk, hogy rébuszokat adnak föl embertársaiknak, amikor azoknak golyó van a hasukban. Tessék ezentul: „Operálni, operálni!” kiáltással klinikáról klinikára szaladgálni; senki sem fogja a golyó eltávolítását megkísérelni.

Sohase láttam az orvosi kar dédelgetését annyira szükségesnek, mint éppen most. Minduntalan írják, hangoztatják, ordítják, hogy a mai nemzedék gerince-telen. Milyen hálás feladat lenne a műgerincek gyártása és beillesztése, mint ahogy a műorrokot, műlábakat s műgégeket szokták a műtők beilleszteni. Amikor még műtők voltak.

Egyáltalában az operatőrökre lesz a legnagyobb szükség. Ha főváros, vagy állam, vagy megye len-nék, a műtők egész csapatát szerződteném — fényes díjazás és fejedelmi jutalmazás mellett — hogy a rosszmájú, az irigyszemű, a köszívű, a gonosz-nyelvű, az alattomoságokban sántikáló, a horgas ujjú, a megmetyezyezett erkölcsű embereket megoperálják.

Mindennap halljuk: „Ez az ember a gyomrom-ban van!” Nos, egy császárvágással könnyíthetné-nek a szenvedőn.

A diplomatáknak nagy fogyatkozásuk egyrészt a saját rövidlátásuk, másrészt pedig, hogy ellenfeleik a veséjükig látnak. A szemek ezen abnormitását szintén az orvosoknak kellene megszüntetni.

Igaz ugyan, hogy újabbban egyre sűrűbben folya-modnak orvosság helyett a szentelt vízhez. Ez, mint tudjuk, nem árt. Csak hogy — és ez nagy hiba! — nem is segít.

Ezért volt jó, hogy kibékítették a doktorbácsi-kat, mert Beaumarchais, Molière és Molnár Ferencz

szinpadai orvosaival nem érhetjük be, s félek a „Bottal csinált doktor”-októl.

Hadd legyen ismét érvénye a régi jó nótának:

Irok a doktornak:
Ispirituszt adjanak
Az én kedves galambomnak!

Rosta.

A lovag ur, aki csal.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, január 31.

Egy nagyarányú családi eset foglalkoztatta két napig most a fővárosi rendőrséget. A családi ügyben megegyezés jött ugyan létre a panaszos és a vádlottak között, ezzel azonban nem nyert befejezést maga az affér, mert a rendőri nyomozat során olyan szenzációs érdekességű dolgok kerültek napvilágra, amelyek az ügyet első-rendű bűnügyi és társadalmi pikantériává avatják.

A szenzációs fordulat kedvéért el kell mondanunk az ügy előzményeit.

Egy budapesti cég és pedig az Áldor és társa, kölajfinomító betéti társaság, amelynek a Liszt Ferencz-tér 14. sz. házában van az üzleti helyisége, a főnöke pedig Abeles Áldor Siegfried, a Ferencz József-rend lovagja, továbbá Arányi Dezső és Brettschneider Ágoston, néhány évvel ezelőtt Felső-magyarországon egy birtokot vásárolt, amelyen állítólag gazdag nafta-források voltak. A források kiaknázására a betéti társaság, a birtokon próbafúrásokat végeztetett és erre a célra gépeket szerzett be. A társaság lépéseket tett a volt kormánytól is és hosszas tárgyalás után sikerült 160.000 korona szubvenziót kieszközölnie. Ezt az összeget aztán a társaság fel is vette és a próbafúrásokra fordította, amelynek azonban semmi eredménye nem volt. Naftát ugyan találtak, de oly vékonyka rétegben, hogy ennek ipari kihasználásáról szó sem lehetett. A vezetőség most már szabadulni igyekezett a birtoktól. Találtak is egy pestmegyei földbirtokost, dr. Pálffy Ferencz fővárosi ügyvéd szeméjében, aki hajlandó lett volna a nafta-forrásokot megvenni, illetve birtokáért elcserélni. Miután a társaság vezetői arról is biztosították, hogy a kormány a szubvenziót tovább is folyósítani fogja, dr. Pálffy szíves örömet belemint az üzletbe és megkötötte a betéti társaság vezetőségével a csereszerződést.

Mindenekelőtt saját költségére furásokat végeztetett, melyek kazonban szintén nem jártak jobb eredménnyel. A földbirtokos most az utolsó mehetsváróhoz folyamodott és fel akarta venni a szubvenziót Mértékadó helyen azonban kijelentették, hogy ilyen hiábavaló kísérletekre nincsen pénz. A földbirtokos arra a meggyőződésre jutott, hogy az ő értékes birtokát teljesen értéktelen földdel cserélte el; megbizta tehát ügyvédjét, hogy a betéti társaság ellen család miatt tegye meg a feljelentést. Mielőtt azonban még a terheltet kihallgatták volna, a védő egyezségi ajánlatot tett. A társaság nevében kijelentette, hogy a birtokot ismét a feljelentő nevére visszairatják és a csereszerződést megsemmisíteti. A feljelentő ezt az ajánlatot elfogadta és visszavonta a cég ellen tett feljelentését, amely már csak azért is kínos hatást szült bizonyos helyeken, mert a csalással vádolt cég egyik főnöke és pedig Abeles Áldor Siegfried 1905. óta a Ferencz József-rend boldog tulajdonosa. A panasz vissza vonásával azonban éppen nem mult ki a világból a kellemetlen ügy, sőt most van még csak igazán dagadásban.

Akadat ugyanis a rendőrségen néhány régebben szolgáló detektiv, akik emlékeztek rá, hogy valami ügyben volt már dolguk a lovag ural. Nyomozni kezdtek, s ekkor rájöttek, hogy Abeles Áldor Siegfriedet 1894. február 14-én a bécsi rendőrség megkeresésére, Budapesten különböző családi ügyek miatt letartóztatták. Az ügyből kifolyólag Áldor Siegfried nyilván tartási törzslapot kapott a rendőrségen és belkerült az ellenőrzött individuumok listájába. Hogy-hogy nem azonban, 1905-ben királyi ki-tüntetésre ajánlották Áldor Siegfriedet, köz-gazdasági és ipari érdemeinek elismeréséül. Ilyenkor az a szokás, hogy az ille-tékes hatóságok információkért fordulnak a rendőrséghez, hogy nincs-e valami suskus az ér-demes férfiú előéletében.

Igy történt az Áldor Siegfried ügyében is. A rendőrség utána is nézett a dolognak, de csodálatosképen semmi kellemetlen emlékre nem bukkan rá. Az ügy tehát rendben volt és Áldor megkapta a Ferencz József-rendet.

Most azonban szélesebb körben folyt a Pálffy-féle följelentés révén megindult nyomozás és akadtak detektívek, akik bizony emlékeztek az 1894-ben történt mal aproposra. Újra elővették hát a fekete könyvet, meg a nyilván tartási törzslapokat és szorgosan átkutatták, hogy mi van Áldor Siegfrieddel. Hogy kapott ez az ember Ferencz József-rendet? Hát ugy, hogy a rendőrségről egy jótékony kéz eltüntetete a törzslapokat és mindazt, a mi kellemetlen lehetett.

Erre indult csak meg igazán a hajsza és a jól mélyen járó szondázás kiderítette, hogy az akták, néhai Bérczy Béla kezén tüntek el. Hogy mi oka volt Bérczynek az akták eltüntetésére, azt még nem tudni, bizonyos azonban, már most is, hogy ez az operáció nem történt az Áldor tudta nélkül. A nyomozás erőlyesen és kiméletlenül mindenestre folyik tovább az ügyben, most már függetlenül a Pálffy-féle esettől. És regisztráljuk, hogy eddig is szenzációs eredményei vannak. Kiderült, hogy Áldor egész légióját az embereknél kifosztogatta. A lovag ur mindenkit becsapott az olajforrásokkal, akihez csak hozzáférhetett. Bruger Ottó sveiczi mérnököt 370.000 korona ereiégig, apró embereket vagy 200.000 koronával károsított meg, dr. Pált is szép összeggel akarta befenni, úgy, hogy összesen mintegy 700.000 koronára tehető csalásainak egész tömege, ide nem számítva, hogy báró Fiáth Miklós volt főispánt annak idején kiuzsárolta.

Az ügyben ma vagy holnap szenzációs fordulatok várhatók.

A rendőrség ma este megvizsgálta a betéti-társaság Liszt Ferencz-téri üzleti helyiségeit, a könyveket és a pénztárt lefoglalta és megállapította, hogy a társaság összes vagyona 100 korona. Természetesen azonnal elrendelték a bűnügyi zárlatot és a lovag ur és társai ellen megindult a bűnvádi eljárás annak rendje és módja szerint.

UJDONSÁGOK.

Szürke Hamlettek.

Ilyenkor házbérszakán, a szomorú aktualitás hozza magával, hogy a legszürkébb kisember is felegyenesedik görnyedő munkájából, ökölbe szorítja a kezét és a felgyülemlett keserűség eruptív pillanatában kvalifikálhatatlan, dühös gorombaságokat vág a társadalom fejéhez. Ahhoz a társadalomhoz, mely a maga gögös előrehaladásában, evoluzionális osztályozása közben, a legborzasztóbb alternatíva elé állítja az individuumot: a pénztelen, eladósodott, részletfizetési alapon álló kisembert.

Ezek a szürke, napról-napra vegetáló kis Hamlettek, ilyenkor tényleg porrá törhetik gonddal tömött koponyájukat a kissé szabadon varriált „to be or not to be” felett. Mert ezen a választalon, ahol a hajléktalanság és éhenhalás között kell választani, valóban nehéz Herkulesnek lenni.

Ilyenkor igazán nehéz lehet megállni, hogy még azt is megátkozzák, aki a föld forgását évekre, az éveket hónapokra osztotta és minden hónapot csak azért látott el utóljával, hogy elsejével is megátkozza. Ahány elseje, annyi kin, annyi nekivágódás a koraöszülés dobszavas Golgothájának, amelynek a végén rendszertint egy megtört, savanyuképi és kiforgatott zsebű családapa áll a kenyeret követelő gyerekek előtt. És mindezt tizenkétszer egy esztendőben.

Nyolczszor még csak megy valahogy ez a pénz- és gondügyi manipuláció. A kiegyenlítés ösrégi és jól kipróbált alapján a kisember a fűszeresnek is, a mézárósnak is, a szenesnek is, meg a többi bűnyuzónak is csöppent valamit, annyit, amennyivel a várás, a hasasztás irtalmára bírhatja. Amde mihez fogion a szegény ördög ezeken a bizonyos évnegyedi elsejéken, amikor a jövőbe vetett remény álombankóin kívül édes-kevéssel tudja kielégíteni az egyiket, vagy a másikat. Mind a kettőt azonban soha. Annál gyakrabban azonban: egyiket sem. A

cseppentés még csak meg ment valahogyan, de a csurrantás . . . jobb erről nem beszélni.

Minden ember — nemcsak a kisember — évnegyedkor mindenekelőtt a házbérét fizeti ki s a mi marad, abból a többi hitelezőt kenyerézi le. A „többi hitelező” között természetesen egy csomó kisember is van, amely tényből önként következik, hogy a kisember éppen ezeken a kritikus elsejéken jut a legkevesebb pénz birtokába. Ebből aztán fizessen kétszer, esetleg háromszor annyit, mint más, ugynevezett normális elsején. Ha ezt a kérdést megőszülés nélkül tudná valaki megoldani . . .

De hát nem akarok ponyva-lapok találos kérdéseivel ékeskedni. A megoldás a társadalom kötelessége, mely munka és okok kikutatásából és az okozat logikus és ökonomikus előkészítéséből áll.

Érthetetlen, hogy miért éppen Budapest az a város, mely — mint ezt a legutóbbi statisztikai kimutatás mondja — a legdrágább lakásokkal diszeleg a világ kisebb és nagyobb metropolisainak hajlék-politikájában. Boroszló, Lipcse, Nürnberg, München, Hamburg, Drezda, Berlin, mind olyan városok, melyekben a kisember kereseti viszonyai aránytalanul kedvezőbbek, mint a mi fiatal fővárosunkban. És, ha már drágaságról folyik a kántálás, hol van az megírva, hogy züllött pénzügyi viszonyainkra a kisember fizessen rá a legverejtékesebben és a legáltalánosabban? Miért nem más, miért nem a háziur például? Hogy éppen csak példát említsék.

Ezen igazán illenek, hogy a magyar társadalom is törje kicsit jólfélsült koponyáját. Ami természetesen nem jelenti azt, hogy ismét a lakbért emeljék fel. A szegény, szürke kis Hamlettek, agyonsanyargatott templomi egerek odubéréit.

Mert nálunk már ilyesmi is megesezt. Ha nem is sokszor, de éppen elégszer.

Elle.

NAPIREND. Napár. Szombat, február 1. — Róm. kat.: Ignác. — Görög-ország: Jan. 19. Makár. — Zsidó: Seb. 29. Szabath. Miszraim. — A nap két reggel 7 óra 29 perczkor, nyugszik délután 4 órakor. — A hold két reggel 6 óra 58 perczkor, nyugszik délután 3 órakor.

A miniszterek nem fogadnak. — A Kertészegedek Önképző Egyesületének táncestélye a Royalban. — Az Anonymus-társaság béli estélye. — A KEVE kiállításának megnyitása délután 11 órakor a Ferenciek-tere 9. sz. alatt. — A Magántisztviselők Otthonának előadása este 9 órakor a Royalban. — A Vasuti Szövetség béli a Vigadóban. — Az Almády-kör táncestélye a Tisztviselő-kaszinóban. — Az Iparművészeti Múzeum ismeretterjesztő előadása délután 5 órakor. — A Fővárosi Torna Klub táncestélye Andrassy-ut. 67. — Bemutató előadás a Magyar Színházban. — A Belvárosi Polgári Kör lakomája Pap József tiszteletére este 10 órakor. — Az I. ker. mag. és 48-as kör színelőadása Pálya-utca 3. — Udvari táncestély a királyi palotában. — A Tisztviselőtársulat Kaszinó táncestélye. — A Színházakadémia előadása az Uránia-ban. — A Katolikus Ifjak Körének táncestélye Molnár-utca 11. — A Budaörsi Önkéntes Tűzoltótestület táncestélye a Terézvárosi Kaszinóban. — A Magyar Jelzőleg Hírelbank egyesületének könyvének kiadása. — A Sas-kör táncestélye. — A MIÉNK kiállítása a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9-6-ig. Delepódi 1. korona. — Zombory Lajos gyűjt. kiállítása a Könyves Kálmán-műtárlatban (Nagymező-utca 37-39.). Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az U. Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.). Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kizyó-téri palotájában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 40 fillér. — Axel Gallen gyűjt. kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-1-ig. — A Szépművészeti Múzeum zárva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig és 3-7-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A Történelmi Képesarnok zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-2-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Rath György-múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1 és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— Koch Róbert az álmokorról. Berlinben tegnap Koch Róbert, a világ egyik legnagyobb bakteriológusa felolvasást tartott az álmokorról. A felolvasáson jelen volt a német császár és a császári ház több tagja is. Koch Róbert kifejtette, hogy az álmokórt egy légyfajta csipése okozza, amely a krokodilok véréből táplálkozik. Kísérletei rávezették, hogy ahol krokodilusok találhatók, ott majdnem biztosan fellép az álmokór s egyetlen védekezési mód, hogy ha a fertőzött embereket koncentrációs telepeken izolálják. Koch tanár felolvasása tovább tartott egy óránál és az expedíció kalandjai sokszor megnevetették a császárt. Különösen hangosan kacagott a császár, amikor Koch tanár elbeszélte vadászélményeit, amint a krokodilusokat akarta irtani. A komoly tudós ígys hidegséggel beszélt el, hogy lándzsával vadászott az expedíció a krokodilusokra és bizony ha néha-néha neki is sikerült lándzsáját beledöfni a krokodil fejébe, bizony az szerencsés véletlen volt, mert ő nem született vadásznak. Egyébként a vadászásnak ez a módja a krokodilok ellen nem célravezető.

— Ha jobban ismertem volna a bibliát — jegyezte meg gyilkos komolysággal a tudós professzor — akkor a horgászásnak ehhez a módjához nem folyamodtam volna, mert már Jób könyvében is meg van írva, hogy a Leviáthánt nem lehet horgossal fogni.

A császár kacagott e szavakra. Megpendítette Koch tanár, hogy angol tudósokkal érintkezést keresett az álmokór leküzdésének és a krokodilok pusztításának céljából. Afrikában főleg angol és német területek dusak folyókban, tehát a krokodilok is angol és német földön találhatók. Ilyen körülmények között az angoloknak az álmokór leküzdésében közösen kell dolgozniuk. Koch tanár azzal végezte felolvasását, hogy a krokodilok kiirtása és a koncentrációs telepek berendezése biztos módja az álmokór megszüntetésének.

— Caruso negyven ezer koronája. Carusora, a nagy tenoristára, rossz napok virradnak. A majomketrecz előtt történt kalandja kellemetlen volt ugyan, de azért nem ártott neki. Sőt hasznára volt, mert Reklám-ur nyomon követte és azóta hangjában az ércz legalább kétszer annyit ér, mint azelőtt. A kellemetlenséget ilyenformán könnyű volt kihevernie. De az a kis kellemetlenség, mely legutóbb érte, már sokkal nehezebben, sőt mondhatjuk, keservesebben heverhető ki. New-Yorkban ugyanis tegnap megint két nagy bank lett fizetékptelen. Az egyik a New-Amsterdam Nationalbank, a másik a Meanis and Traders-bank. Az előbbi rögtön bezárta pénztárát s a betevők nagy rémületére nem kaptak semmit. A bank a new-yorki Operaház közelében van s talán fölzéle azért csupa énekes és egyéb művész az üzletfele. Carusonak is 40.000 dollár betétje volt a New-Amsterdamnál. A művész éppen öltözőjében várta „Manon Lescaut” második fölvonásában jelenését, mikor a színpadra eljutott a bank bukásának híre. Carusot, aki amugy is könnyen ingerlékeny, egészen kihozta sodrából az eset, becsapta öltözőjének ajtaját, karosszékebe hanyatlott kétségbeesésében. Társai, akik szintén jelenésüket várták, odagyültek öltözőszobájának ajtaja elé s hallották, amint Caruso jajveszékelt:

— Oh Istenem, a pénzem! mi lesz velem! Oda a negyven ezer dollár!

Neháyan az énekesek közül bementek hozzá és vizsgálni próbálták, de Caruso kétségbeesése határtalan volt. Az igazgató tudta, hogy a második fölvonás sikere forog kockán s hamarosan átsietett a New-Amsterdam helyiségébe, amely a földszinten van és szeretett egy nyomtatványt, amely éppen akkor készült el, s amelyben a bank tudatja üzletfeleivel, hogy a letéteket teljes összegben vissza fogja fizetni. Ezzel a körlevéllel rohant föl az igazgató Carusohoz, aki még mindig ivaeszekelt. Mikor a híres tenorista elolvasta a czirkulárét, földerült az arca s éppen kezdődött a második fölvonás, amelyben sikert aratott. Ilyen jókedvvel talán sohasem énekel még; de azért még igen kérdéses, hogy megkapja-e a 40.000 dollárját.

— Bényey István temetése. Az országos színesegyesület nagy érdemeket szerzett nyugalmazott irodai igazgatóját ma délután kísérték örök útjára. A ravatalt az óbudai Szent Margit kórház halottashármájában állították fel, honnan az egyesület tisztviselői és dr. Farkas Ferencz szabadkai színezgató a színesegyesület Baross-téri nyugdíjháza elé kísérték a koporsót. A színesház előtt Szirmai Imre tanácsos akerepesi-uti temetőben, a sírnál pedig dr. Farkas Ferencz színezgató mondott az elhunyt érdemeit méltató beszédet. Koszorút küldtek özv. Bényey Istvánné, Kaffka László nyug. államtisztár és neje, a Nemzeti Színház, a színesegyesület tanácsos, a kerepesi-uti temetőben, a sírnál pedig a színezgató és az elhunytak jóbarátai és ismerősei.

— Merénylő diákok. Kolomeában lengyel gimnázium több tanulója összebeszél, hogy bosszút állnak Pickarski tanáron, aki ismeretes nagy szigorúságáról. A diákok éjszakának idején felfegyverkezve és áruházban ráestek Pickarskira s mikor jött, zsákok borították fejére. A tanár revolvert rántott elő, de a diákok kicsavarták kezéből, aztán addig ütötték, míg elájult s végül árokba hajították. Másnap Pickarski behalt sebeibe. Halálos ágyán még megtudta mondani, hogy támadóinak egyikét botjával fejen ütötte és véres sebet ütött rajta. E vallomás alapján kinyomozták az illető diákok, sőt a merénylő több részét is kézrekerítették.

— Szépfaludi Ö. Ferencz síremléke. Máramaros-sziget közönsége követésre méltó, szép cselekedetre határozta el magát. Ugyanis csinos összeget gyűjtött össze, amelyből síremléket állított a nemrég elhunyt jeles novellistának és regényírónak: Szépfaludi Örlösy Ferencznek, aki mint megyei főtisztviselő, hosszabb ideig élt Máramarosban. A síremlék elkészítésével Nemessányi Andor fiatal szobrászművészt bízták meg, aki már készül is munkájával. Az emlék modern stílusban faragott hazai termékből lesz, melyet Örlösynek domborművü arczképe fog díszíteni. Az emléket tavasszal leplezik le ünnepélyesen.

— Az Országos Vasutas Szövetség köréből. Seide Artur, a Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetségének ügyvezető alelnöke, aki már napok óta súlyosan beteg, a következő levelet intézte gróf Batthyány Tivadarhoz, mint a szövetség elnökéhez:

„Méltóságos Elnök Ur! Egészségem már az ösz óta annyira meg van rongálva, hogy e miatt a szövetségben viselt tisztemet lelkiismeretesen betölteni képes nem vagyok, mint azt már többször voltam bátor Méltóságod becses tudomására hozni. Miután sem a szövetség tagjai, sem Méltóságod nem kívánhatják, hogy egészségem feláldozásával tovább működjem, sajnálattal bár, de tisztelettel kijelentem, hogy az ügyvezetői állásról ezennel leköszönök. Kiváló tisztelettel Seide Artur.”

— Bolgár bandák vérgengszése. Szalonikiból jelentik, hogy január 26-án Sereth közelében heves harc folyt egy bolgár banda és a török csapatok között. A banda rejtékhelyéről bombákat dobott a katonákra és estig erős ellentállást fejtett ki, mire elmenekült. Két török katona elesett, többen megsebesültek.

— Oláh türelmetlenség. Az oláh agitátorok magyarfaló türelmetlenségének fölháborító példája történt Oláhszentgyörgyön. A szentgyörgyi plébánia, mely a naszói vikáriátus kegyurasága alatt áll, üresedésbe jött s habár az egész község egyhanguan az előbbi pap vejét, Kintoán Aurélt választotta meg, aki tizenkét évig kaplankodott a községben: Ciril Deák, a naszói nagy oláh eszméktől hevített vikárius, Buzila Stefán polyánai papot nevezte ki, akinek bizonyítványain a magyarfalásból kitűnő állott. A beiktatáson hiába vett részt Ciril vikárius, dr. Pop Sándor beszercezi ügyész asszisztálása mellett, a község lakói kiverték a faluból a tisztas társaságot. Erre beidéztek magukhoz Kintoán Aurélt. Nem iktartottak sem az ígéréttel, sem a fenyegetéssel. Felhozták neki nagy bűnt, hogy az átutazó erdélyi püspököt magyarul merte üdvözölni. Igérték más gyengébb helyet, nagy elhaláldással, csak menjen, mert ott erősebb kére van szákség — a három magyar családdal szemben. A hívők azonban nem akartak engedni, kézszebbek voltak vállasukat elhagyni, de papiuktól nem válnak meg. Kérelmükkel Kopasz Gergely ó-radnai magyar paphoz fordultak, hogy segítsen valamiképen ügyükön. Így áll jelenleg a helyzet. Persze, a vikáriusnak saját érzelmű emberre van száksége, hogy a dus jövedelemből annál több jusson a dákóromán eszmék terjesztésére. Ezt az ügyet nagy sikerrel segítik elő Szabó János szamosújvári püspöknél Domide és Giurgiu szamosújvári kanonokok. Jellemző, hogy Giurgiu, míg stallumhoz jutott a király kinevezése folytán, még Györgynek írta nevét.

— A vértettek országából. Varcóból megint véres tett híre érkezik. Ott tegnap meggyilkolták Hautke nevű gyárigazgatót. A mikor Hautke este hat órakor a gyár helyiségéből távozott, egyszerre négy ismeretlen terorista megtámadta és négy pisztolylövéssel megölte. Hautka ismert lengyel családból származott s a felőbb körökben is nagyon kedvelték. Meggyilkolása általános megbotránkozást keltett. A merénylők elmenekültek. — Ugyancsak Varcóból érkezik annak a híre, Tomason közelében fekvő Bielina uradalomban a napokban álarcos rablók törték be a kastélyba, az uradalom birtokosát, Werner Henriket, ennek feleségét és három esztendős kis fiát meggyilkolták s a kastélyt kirabolták. A borzalmas büntény a környéken nagy izgatottságot idézett elő s a lakosság körében valóságos pánik uralkodik.

— Halálra szánt inasok. Kempfner József, a Fő-ut 27. számú butorkereskedés tulajdonosa bejelentette a rendőrségen, hogy két inasa, K a z á r Antal és Aigner Lajos néhány nap előtt eltűnt. A rendőrség nyomozott ebben az ügyben és megállapította, hogy a fiuk revolvert szereztek és így mentek a budai hegyek közé azzal a szándékkal, hogy ott öngyilkosok lesznek. Azért akartak meghalni, mert a tanonciskolát már hosszabb idő óta elkerülték és most félnek a büntetéstől. A rendőrség megtette az intézkedéseket, hogy a fiukat kézrekerítse.

ke. Máramaros. ép cselekedetre összeget gyűjt a nemrég elvörösnek: Szép-megyei főtisztban. A siremlékialtal szobrász-is munkájával hazai termésközművi arcképeleplezik le ünne-

vetség körében. Országai Vas-ke, aki már na-velet intézte szövetség elnö-

em már az ősz-e miatt a szö-tesen betölteni öbbször voltam a hozni. Miután god nem kíván-va tovább mű-vel kijelentem. leköszönök. Ki-

alonikiból jelen-ven heves harc-apatok között. A t a katonákra mire elmenekült. esbesültek.

agítátorok ma-ító példája tör-örgyi plébánia, ga alatt áll. űre-egyhangan az választotta meg, zségben: Círilől hevitett viká-nevezte ki, aki-ól kitűnő állott. kárius, dr. Pop-álása mellett, a sztes társaságot. rélt. Nem fukar-yegetéssel. Fel-átutazó erdélyi i. Igérték más- l, csak menjen, — a három ma-omban nem akar-ásukat elhagyni, imükkel Kopasz- dultak, hogy se- jelenleg a hely- mü emberre van annál több jus- re. Ezt az ügyet os szamosújvári osújvári kanono- stallumhoz jutott Györgynek írta

Varósból megint p meggyilkolták a mikor Hautke l távozott, egy- megátadta és utka ismert len- bb körökben is általános meg- elmenekültek. — k a híre, Toma- omban a napok- stályba, az ura- ket, ennek fele- meggyilkol- k. A borzalmas ságot idézett elő bánik uralkodik. óiner József, a adonosza bejelen- Kazar Antal és ünt. A rendőrség állapította, hogy- entek a budai he- ott öngyilkosok ért a tanoncz- k és most félnek e az intézkedése-

— A Szappanos-család gyászja. Szappanos Istvánt, az ősz kurucz pátriárkát nagy gyász érte. Testvéreinek, Szappanos Eleknek a felesége, született Mester Julianna, váratlanul, rövid betegség után, hatvanöt éves korában meghalt Kecskeméten. Az elhunyt matróna a legvendégszeretőbb, legmagyarosabb kecskeméti háznak volt az urnője, sokszor látta vendégül magánál a negyvennyolczas ellenzék tagjait is. A férje, Kecskemét egyik legnagyobb birtoku gazdája és az elhunyt jótékonyágával, kedveségével lekötölte magának minden ismerősét és az egész város őszintén gyászolja.

— Lemoine családsai. Ha igaz az, hogy a neveltségesség ő, akkor Wernher párisi gyémántkereskedő, Lemoine főhitelezője, alaposan meg van ölve. Lemoine tudvalevőleg azzal ámitotta a világot, hogy mesterséges uton tud gyémántot előállítani. Erre a célra igazi gyémántokat csempészett az olvasztó téglékbe s azután elhitette a „szakértők“-kel, hogy ő állította elő. Wernher hitelezett neki legtöbbet. Most kiderült, hogy Lemoine Wernher a saját gyémántjaival csalta meg. Azok az igazi gyémántdarabok, amelyeket Lemoine az ő bűvös tégléinek a fenekéhez preparált jóelőre, a De Beers-társaság bányáiból kerültek ki, amelynek Wernher a főtulajdonosa. Szóval a saját árnyékuktól ijediek meg Wernherék.

— A gyermekrabló herceg. Adtunk röviden hírt arról, hogy Lajos herceg, a monakói fejedelem fia, megszöktette Sarolta nevű kilencz éves leányát, mert a gyermeket nem akarta anyjának, Louvetné asszonynak felügyelete alatt hagyni. E különös gyermekszöktetésről az alábbi tudósítás érkezett: Lajos herceg körülbelül tizennégy esztendővel ezelőtt ismerkedett meg Louvetné asszonnyal és állítólag kezdetben azzal a tervvel is foglalkozott, hogy feleségül veszi. A nagy rangkülönbség miatt azonban a házasságból nem lett semmi. A herceg és Louvetné asszony több évig éltek együtt. Öt évvel az asszonnyal való megismerkedése után az asszonnyal leánya született. A herceg elismerte a gyermeket és az anyakönyvben a gyermek atyjaként szerepel. Amikor a kis Sarolta három éves lett, szülői észrevehetően kezdtek egymástól elidegenkedni s nem is laktak többé együtt. A herceg azonban nagyon szerette gyermekét és az ő kedvéért gyakran meglátogatta Louvetné. Néhány nappal ezelőtt szintén meglátogatta Louvetné s elvitte a gyermeket azzal az ürügyvel, hogy táncziskolába kíséri, de nem hozta többé vissza. A leánya kétségbeesett anyja annyit már megállapított, hogy a leánya egy, a Place d'Etoile közelében levő házban van, de a lakásba, ahol a gyermeket rejtgetik, nem tudott behatolni. A monakói herceg azt mondja, hogy ő minden lehető megtett a bojtány elkerülésére, de nem hagyhatta tovább a gyermekét az anyjánál. Nemesak azért, mert Louvetné nem tudja gyermekét megfelelően fölnevelni, hanem azért is, mert értesült róla, hogy Louvetné a gyermeket titokban valahol a vidéken akarta elrejtetni, hogy az atya soha többé ne láthassa. Albert monakói fejedelem, aki jelenleg Párisban tartózkodik, a következőképen nyilatkozott fiának ügyéről:

— Nincs okom rá, hogy az ügyvel törődjem s éppen ezért nem is foglalkozok állást a dologban. Csak arra mutatok rá, hogy fiam tetteiért már csak azért sem lehet engem felelőssé tenni, mert fiam régóta nagykorú és azt teheti, ami neki tetszik.

— A tánczmester tolvaja. Spaderka György pozsonyi tánczmestert meglopta a saját inasa. 1872 korona készpénzt vitt el és Budapestre szökött. A rendőrség megállapította, hogy tényleg Budapestre lőtt, itt találkozott egy Zsiga János nevű emberrel, aki rosvott multu és aki azt a tanácsot adta neki, hogy a pénz nagy részét rejtse el Tomecz Ferencz Népszínház-utca 16. szám alatt lakó műszerésznél. Preisinger Imre, a tolvaj szolga megfogadta a jó tanácsot, a pénzt elhelyezte, aztán Zsigával elmentek Hatvanba, Zsigának egy másik barátjához, Sánta Jánoshoz. Sánta János mulató, kikapós ember, akire a felesége nagyon haragszik és mikor az asszony megtudta, hogy kik a férje vendégei, azonnal szaladt a csendőrséghez és feladta őket. A csendőrség Budapestre hozta Preisingert és Zsigát, itt pedig hozzájuk csukták Tomecz Ferenczet is. A pénz is megkerült.

— Óriási hideg Amerikában. A földgömb ellentétes zónáiban a levegő hőmérséklete a legnagyobb fokot érte el. Ausztráliában gyilkol a hőség, New-Yorkban pedig megfagy igen sok ember. A városban tizennégy fok Reamur a hideg, a vidéken pedig husz fok. A nép nyomorát rettenetessé tette a rendkívüli hideg.

— Meghalt román költő. Jászvásáron e napokban halt meg Ronetti Román, a mai román irodalom legérdekesebb alakjainak egyike. Ronetti Román az orosz-török háboru első évében, 1877-ben ment Bukarestbe. Akkor még csak németül tudott s a német nyelv tanításából élt. Hol született, honnan jött, mi volt előbb a foglalkozása, nem tudta senki. Többször mondta ismerőseinek, hogy nemsokára román nemzeti költő lesz, de ezt nem hitte el neki senki. Alig töltött két esztendőt Bukarestben, már be is váltotta a nagy ígéretet: 1879-ben megjelent Radu című elbeszélő költeménye, amely rendkívül nagy föltűnést keltett. Ronetti a román nyelv tökéletes virtuózának és mély érzésű költőnek mutatkozott be első munkájában, amely csillogott az elmésségtől és gunytól is. Ekkor senki se tudta még, hogy ki a Radu költője, de később kiderült, hogy jövevény és zsidó. A könyv hatását azonban nem lehetett már kisebbiteni s a kormány kötelességének tartotta, hogy az új íróról gondoskodjék. Szinekurát csináltak neki a külügyminisztériumban. A költőnek azonban nem tetszett a hivatalos élet, lemondott állásáról és elment Moldvába — csaplóra. Várták, mikor áll elő újabb alkotással, de Ronetti azt mondta, hogy semmit sem ad ki, amíg legalább olyan jót nem ír, mint az első munkája. Nem is írt semmi nagyobb munkát azóta, csak három esztendővel ezelőtt egy drámát, amelyet előbb a jászvásári, azután a bukaresti Nemzeti Színház adott elő. A drámának, amely vallásos tárgyú és Manasse a címe, olyan nagy sikere volt, mint még igen kevés drámának. Most bizottság alakul, amely sajtó alá rendezi irodalmi hagyatékát.

— Régi történet. A Lánchídon, amelynek zöldre-kopott vasgerendái fölött már oly tömérdek tragédia játszódott le, ma korán reggel öngyilkos akart lenni Pesti Honka huszonkétéves nevelőnő. A kalapját s a kis kabátját lerakta a hidra, azután felmászott a vaskirára, hogy beleugorjon a Dunába. Azonban nem vihette véghez az elszánt tervet, Benkő József levélhordó, aki véletlenül arra járt, visszarántotta a szerencsétlen leányt, aki az izgalmtól ájultan esett össze. Rendőrt hívtak s a szerencsétlen leány elmondta, hogy nevelőnő és szerelmi bánat miatt kereste a halált. Egy előkelő ur elcsábította s most szerényével, támasz és segély nélkül elhagyta. A szerencsétlen leánnyal megígértették, hogy nem lesz öngyilkos, aztán elbocsátották.

— Megint egy furfangos pénzbeszedő. Podgorzében ma délután állítólag kirabolták az Osztrák-Magyar Bank fiókjának egy pénzbeszedő szolgáját, de az eset annyira hasonlít ahhoz, amely tegnap történt Drezdában, hogy a rendőrség gyanút fogott és egyelőre letartóztatta a pénzbeszedőt. Podgorzéből a rablómerénylétől a következőket jelentik: Az Osztrák-Magyar Bank Jambrecsik Ede nevű szolgája Lihota kisegítő-szolgával több kereskedőtől a bank részére esedékes összegeket szedte be. Közben Jambrecsik elment a saját dolga után és Lihotára bízta a pénzbeszedést. Már akkor körülbelül 50.000 korona gyűlt be a börtáskába, amikor Lihota — a saját elbeszélése szerint — a Kalvária-utca 22. számú ház elé ért, ahol két férfi megragadta, a kapu alá vonszolta, kendőt gyömöszölt szájába és a börtáskával futásnak eredt. A szolga kiabálására többen futottak a kapu alá, de csak arról tudnak tanuskodni, hogy Lihotának szájában egy kendő volt és a földön hevert. A rendőrség egyenakszik, hogy a szolga költötte a rablótámadás történetét és társával összejárva meg akarta kaparítani a begyűlt 50.000 koronát.

— Éjjeli díjtételek a patikában. Az osztrák belügyminisztérium új rendelete alapján, amely február elsején lép életbe, a patikákban az éjjeli díjtételeket rendszeresítik. Ennek az alapján az olyan orvosszerekért, amelyeket nappal is be lehetett volna szerezni, ötven filléres pótdíjat kell fizetni. A sürgősen szükséges orvosszerekért, amelyeket az orvos külön jelzésű recepten ír föl, nem jár az ötven filléres díjtétel. Az új rendelkezés czélja tehát csak az, hogy a gyógyszerészt a fölösleges zaklatástól megóvják, illetőleg azért kártalanítsák. Az ötven fillér az ügyeletes gyógyszerészé, de mert a gyógyszerész-segédék

fizetésjavítása most van megvalósulóban, a provizorok az ötven fillérről a tulajdonosok javára lemondtak.

— A budapesti liptói turó. Titkos följelentés révén veszedelmes gyarat fődözött föl a hetedik kerületi kapitányság. Ma reggel ugyanis följelentés érkezett a hetedik kerületi kapitányságra, hogy a Szövetség-utca 13. és 27. számú házainak pinczéjében rothadt tejből és tejtermékekből, amit a piacon már eladni nem sikerült, turót készítenek, amelyet az ismert faládikókba rakva, liptói turó fölírással forgalomba hoznak. A hetedik kerületi kapitányság azonnal értesítette az elüljáróságot a följelentésről. A kerületi vásárfelügyelő rendőri segítséget kért és négy rendőr kíséretében még a kora reggeli órákban megjelent a följelentésben megnevezett házak pinczéjében. Rövid vizsgálat után megállapították, hogy a névtelen följelentés igazat mondott. A pinczéjében óriási mennyiségű romlott tejet és rothadó tejanyagot találtak. Azonkívül harmincznégy métermázsza kész turót is, amely ugyancsak romlott anyagból készült. Átvizsgálták a turótelep levelezését, amelyből kiderült, hogy eddig körülbelül negyven métermázsza turót küldtek szét az országban, valamennyi liptói turó jelzéssel, az ismert fabödönökben. A telep tulajdonosait, Karping Vazul, Kovai Vazul és Komarinszki Andris galicziai származású kereskedőket, a hetedik kerületi kapitányságra kísérték, ahol kihallgatták őket. A három tulajdonos egész sereg ügynökkel dolgozott, akiknek sikerült a rossz turót az országban mindenfelé elhelyezni. A tulajdonosok ellen közegészség ellen való kihágás miatt megindították az eljárást.

— Házasság. Szalay Adolf József február 2-án déli tizenkét órakor vezeti oltárhoz Fischer Margitot, Fischer M. Ignác székesfővárosi fuvartelepi igazgató leányát a Dohány-utcai izraelita templomban.

— Katonasors. Bécs-Ujhely közelében halva találták hétfőn Walcher Ferencz dragonyoskatonát, két lött sebbel a szívében. A katona, hir szerint, Kaiser nevű hadnagyának kegyetlenkedése elől menekült a halálba. Walcher tisztiszolga volt a hadnagy mellett és nagy csónkzást kellett föle elszerveznie. Mig csapatszolgálatban volt, soha semmi panasz nem volt ellene s egészen jól ment a sora, de amint a hadnagyhoz került, szerencsétlennek érezte magát. Elpanaszolta, hogy a hadnagy sarkantyus cipővel rugdalja, karddal veri és rátafos. Ebédjét sohasem ehette meg 2 óra előtt, pedig már 11-kor kitálaták. Egy kereskedő megszánta egyszer és kenyeret adott neki, mert látszott rajta, hogy nagyon éhes. Karácsonykor szabadságot akart kérni, hogy hazamenjen, de a százados helyett a főhadnagy, a hadnagnak a bátyja tartott rapportot s ez négy napra bezáratta, ahelyett, hogy szabadságot adott volna neki. Végre kijelentette a sokat üldözött ember, hogy megöli magát, mert a sok veréstől hálye lesz. Szombaton elűnt hazulról s többé nem látják élve. A katonai hatóság igen szigorú vizsgálatot indított a hadnagy ellen, akit az egész város vadállatnak ismer és méltatlannak a tisztí állásra.

— Az ifjak törvényszéke. Frankfurtban érdekes szociálpolitikai intézmény, az ifjak törvényszékének intézménye lépett ma életbe. Ez az első egész Németországban. Az ifjak bíróságának mai első tárgyalásán sok ügyész és hivatásos bíró jelent meg. Öt esetet tárgyaltak, melyekben a vádlottak mind alig nőttek ki a gyermekorból s mind az öt tárgyalás fölmentésel végződött. Egy iskolás leányt három napi elzárásra ítét a bíróság, de a büntetést mindjárt el is engedte abban a reményben, hogy a kis leány megjavul.

— A csernovai templomot bezárták. Horánszky István rózsahegy-i főszolgabíró utasítására a csendőrök a csernovai templomot bezárták és annak kulcsát magukkal vitték. A templom bezárásának az az oka, hogy a legutóbbi megyei választások alkalmával a rózsahegy-i magyar párt állítólag azt ígérte a csernovai tótoknak, hogy ha a magyar párt jelöltjeire szavaznak, úgy a magyarok kifizetik a templom építési költségeinek hátralékos összegét, körülbelül 15.000 koronát. A csernovai tótok azóta a templom építésének förllesztésére a heti adakozásokat beszüntették, mire a hatóság a templomot bezáratta.

— Adomány a Hirlaplórk Nyugdíjintézetének. Dr. Kohner Adolf, néhai Kohner Zsigmond örökösei nevében 2000 koronát adományozott a Magyarországi Hirlaplórk Nyugdíjintézetének.

— A bécsi Magyar Otthon mulatsága. A Magyar Otthon Bécsben január 25-én táncszal egybekötött hangversenyt tartott. A fiatal egyesületnek, amely csak a múlt hónapban alakult meg, ez az első debüje igen szépen sikerült. Az ötletesen összeállított műsor egyes számainak lelkesen megtapsolta a nagyszámú közönség. Az estélyen számos Bécsben lakó notabilitás is megjelent és őszinte elismerését fejezte ki az egyesület vezetőségének, báró pordághy Popper Sándor elnöknek, dr. Róth Zsigmond és Reisz Miksa alelnököknek, akik az est sikerén a legtöbbet fáradoztak.

— A brisztoli kékszakáll. A közelmúlt napokban hírt adtunk arról, hogy Brisztolban egy Hyne Artur nevű embert letartóztattak, mert az a vád terheli, hogy több mint száz asszonnyal kötött házasságot. A nagyarányú házasságzédelgésről ezeket jelentik még: A letartóztatás egy leány feljelentésére történt, akitől házasság ígéretével kicsalta megtakarított pénzét. Elfogatása után csakhamar több hasonló feljelentés érkezett ellene és bigámia miatt is feljelentették. Ekkor ő maga megvallotta, hogy Manchesterben számos hasonló szélhámoságot követett el. Az angol rendőrség folytatja a vizsgálatot, mert azt hiszi, hogy Hyne Artur azonos dr. Witzhoff állítólagos újságíróval, aki Amerikában állítólag száz leányt vett nőül és fosztott ki s akit az amerikai bíróságok már évek óta keresnek. Börtönében Hyne kérte, hogy a feleségét és a gyermekeit láthassa. Megkérdezték tőle, hogy jelölje meg pontosan, hogy melyik feleségét óhajtja látni. Hyne erre kijelentette, hogy a Manchesterben feleségül vett nők egyike csakugyan a felesége. Hyne az áldozatait apróhirdetések útján szerezte. A szélhámos orvosnak adta ki magát s a léprecsalt nőtől pénzt kért, hogy orvosi műtermet rendezzen be, azután megszökött. Ha másképpen nem ment a dolog, feleségül vette áldozatát. A birtokában egy 350 font sterlingről szóló csekket találtak, amelyet egyik felesége adott neki. Napról-napra újabb feljelentések érkeznek ellene és a vizsgálat azt is kiderítette, hogy Weston fogorvos név alatt is szélhámoskodott. Mint ilyen, egyszerre két nővért fosztott ki.

— Román iskola megszüntetése. Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter rendeletet küldött a naszói határőrszolgálat igazgatóságához azzal az utasítással, hogy az alából fentartott borgóprundi román iskolát az iskolai év végével szüntesse be. A rendelet vétele után a borgóprundi román intelligencia értekezletre gyűlt egybe, melyen elhatározták, hogy tiltakozni fognak a miniszteri rendelet ellen és ha kell, a királyhoz fordulnak oltalomért.

— Az állami tisztviselők országos egyesülete 1908. évi február hó 4-én kedden délután kivételesen 5 órakor az első magyar általános tisztviselő-egyesület palotájában lévő egyesületi helyiségében (II. Póherczeg Albrecht-ut 11.) rendes választmányi ülést tart, amelynek tárgyát az 1908. évi közgyűlés idejének és tárgysorozatának megállapítása és a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában kiküldött bizottság javaslatainak tárgyalása is fogja képezni.

— Égő aczélgár. Chladnon ma éjjel a Poldi-kohó aczélgárban nagy tűz támadt, amely az aczélrugó-gyárat, ugyszintén a forgalmi irodákat elemészttette. A nagy anyagi kár biztosítás révén megtérül, az üzem azonban több hélig szünetelni fog.

— Halálozás. Karða Gerő nyug. huszárszázados e hó 28-án Csikszeredán meghalt. Salamon Antal városi tanácsos ma rövid betegség után, 68 éves korában Kolozsvárt elhunyt.

x Zászlók, czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.
x Évente husz huzásban vesznek részt, akik 7 darab eredeti sorsjegyet, melyek összes főnyereménye 4.600.000 korona, az Általános Bank R.-T.-nél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 39. megrendelik. — A sorsjegyek kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók. Bővebbet a mai hirdetésben.

x Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert, mert a folytonos munka fárasztó. Kitérő erősítőszert bizonyult a „Scott-féle Emulsió”, mely főleg csukamájolajból áll, csak hogy igen jóízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszerárban kapható.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra

A Thaw-pör.

— Itélet előtt. —

Egy kiváló olasz publicista, Luigi Barzini tollából igen érdekes cikk jelent meg a Thaw-pörrel a *Corriere della Sera* hasábjain. Ez a cikk annyiból mindenestre értékes, hogy a befejezéshez közeledő szövevényes bűnpörrel egységes képet ad s annak sötét háttérét némileg megvilágítja. Az amerikai viszonyokra jellemző, minő horribilis összegeket emésztett már fel ez a „szinjáték” — ahogy Barzini nevezi. Az első eljárás során 250.000 dollárt költött rá a Thaw-család, a második eljárás se ígérkezik olcsóbbnak. Az amerikai állam is ráköltött már 100.000 dollárt. Eddig tehát összesen egymillió koronába került, lehet, hogy megemészt még egy második milliót is, mert nincs kizárva, hogy elrendelik a pör újrafelvételét.

A védelem emberei és tervei megváltoztak. Az új védők nem akarják meggyurni az esküdtek hangulatát. Az amerikai esküdt praktikus ember, akit könnyebben lehet meggyőzni, mint megindítani. Most meggyőzni akarják. Arról akarják meggyőzni, hogy Harry Thaw örült szülőkötől származik, hogy ő maga is tébolyodott, terheltégénél fogva beszámíthatlan, hogy teljes elmezavarában követte el a gyilkosságot és hogy még mai napig is elmebajos. Thaw reméli, hogy a tudósai végre szerencsésen bejuttatják az örültek házába. Inkább ezt a fogyatékos ellátást választja, mint a villamos széket. Lehet, hogy lesz eredménye ennek a módszernek, minthogy Jerome államügyész az első pör alkalmával elég ügyetlenül maga igyekezett bebizonyítani, hogy Thaw tébolyodott. A védők ezen a részen, amit az államügyész tört, fogják kimenteni a védettüket, miután feltehető, hogy az ügyész nem fogja megtagadni az első tárgyalásnál mondott véleményét. A közönség Evelyn asszony cibeszéleire veti a legnagyobb fontosságot. Az első pör alkalmával legalább tíz kötet regényt csevegett el a bíróság előtt. Érdekesítő volt és a közönség követeli a folytatását. Az üldözött ártatlanság, az elcsábított erény, a feltámadás, a boszu, a jó diadala — gyönyörű regényfejezetek ezek és a közönség újból kívánja ezt a szentimentális csiklandozást.

A pörnek lelke a szép Evelyn asszony. Félig védő, félig tanu, itt-ott vádolt, majd meg bíró is. Littleton védő minden bizalmát ebbe az asszonyba veti. Ő gondoskodik a megható jelenetekről, amikről a védelemnek le kellett mondani. Ez az asszony mindig helyt állt magáért, mindenféle pozíciójában. Mikor modell volt, mikor kóristalány volt, mint bacchanszó, mint a meggyilkolt White szeretője, mint a gyilkos Thaw felesége; helyt állt magáért minden körülmények között és most, mikor a törvényszéki tárgyalás főrendezőjeként szerepel. Szerény bakfisruhában jelenik meg. A ruha világoskék, mélyen kivágott és meghatóan egyszerű. Néha-néha egy-egy szerelmes pillantást vet Henryre. Vajon csakugyan szereti?

Henry Thaw meghízott az első pör óta. A börtönben sokat dolgozott, jogot és orvosi tudományokat tanult. Készült a pörre. Nagy börténkát visz magával a vádlottak padjára, ebben vannak a levelei. Néha magához kéret egy újságíró és mindezt olyan nyugodtan teszi, mint egy kereskedő, aki üzleti dolgait végzi a bíróban. A közönség nem érdekli.

Jerome főügyész vádbeszéde is felette hatásos volt és a közönség éppen úgy tódult a tegnapi tárgyalásra, mint Littleton védőbeszédéhez. Thaw családjának tagjai közül tegnap csak Evelyn Thaw és sógora, Josias jelent meg. Jerome főügyész délcélt tizenegy órakor kezdett beszélni. Elejétől fogva annak bizonyítására helyezte a súlyt, hogy Thaw sohasem volt elmebeteg, tehát a gyilkosság estéjén is beszámítható volt. Nagy meglepetést keltett, hogy a főügyész, aki tavaly nyáron izzó gyűlölettel beszélt Evelynről, most szinte gyengéden szolt róla és Stanford White-ot nem mentegette többé, mint tette eddig, hanem kiméletlenül kelt ki az élvezethajhász White ellen, aki egy jobb sorsra érdemes leányt tönkretett. A főügyész rokonszenves módon beszélt Nesbit Evelynről, aki kora gyermekéke óta maga kereste kenyerét, sőt agg anyját is támogatta abból a pénzből, amit mint modell és mint kardalosnő szerzett tisztességgel. Annál kiméletlenebbül beszélt a főügyész Thawról. Szerinte a vádlott nem elmebeteg, de elpuhult, romlott fiatal ember, akit nem vezet-

tek nemes motivumok, csak boszuért lihegett. Jerome beszéde, amely látható hatással volt a vádlottra, délután négy órakor végződött, aztán az elnök mára halasztotta a tárgyalást s előreláthatólag a kérdések összegezése után az esküdtek vissza fognak vonulni.

Egy vasuti postakocsit kiraboltak.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap este hat órakor Ujkaránsebes vasuti állomásán kirabolták az Orsovára haladó 718. számú személyvonatot.

A vonat hat óra és öt perczkor érkezett az ujkaránsebesi ötvenöt számú őrházhoz. A vonat a menetrend szerint csak két perczig állhat a kis állomáson, ezuttal azonban tovább vesztegelt, mert a vásár miatt körülbelül háromszáz ember várakozott reá, hogy estére Orsovára juthasson.

Az emberek beszálltak a kocsiszakaszokba s a kalauzok elhelyezték őket. Ekkor egyesek zürzavaros hangokat hallottak, de a nagy sietésben senki sem figyelt ezekre. Pár pillanat múlva a postakocsi felől hörgést és elfojtott kiáltásokat hallottak. A vonatkísérő személyzet végre figyelmessé lett ezekre s odasietett a postakocsihoz. Az ott levő alkalmazott össze volt kötözve, a postaszakok szerte dobálva. A kalauzok kiszabadították helyzetéből a postást, aki elmondta, hogy az őrháznál felvett posta elhelyezésével bajlódott, amikor rárohantak és összekötözték és a kocsit kirabolták.

Hogy ezt a vakmerő rablást elkövethették, annak csak az lehet a magyarázata, hogy a kalauzok nagyon el voltak foglalva. Tudniillik, amíg a kalauzok az utasokkal voltak elfoglalva, hogy őket a kocsi elhelyezék, eddig ismeretlen tettesek megrohanták a postakocsit, az ott levő alkalmazottat lefogták és a kocsit kirabolták.

Amennyire hirtelen megállapítható volt, összesen nyolcz postaszák hiányzik, de a rablók más tárgyakat is elvittek, azután pedig az állomás átellenes oldalán leszállva, elmenekültek. Amint a rablók leugrottak a vonatról, a vonatkísérő lármát csapott, mire az állomáson levő csendőrök néhány utassal üldözőbe vették a rablókat, akiknek azonban sikerült elmenekülniük.

Az egész rablás három percz alatt történt.

A temesvári postaigazgatósághoz érkezett hivatalos jelentés szerint a rablók a postakocsiból csak néhány levélköteget vittek el, de pénzt nem, mert pénzt a vonat nem szállított. A 718. számú gyorsvonatnak ugyanis, amely tegnap este érkezett Ujkaránsebes állomásra, tulajdonképen nincsen postakocsija és a vasuti alkalmazottak az egyes állomásokon csupán a közönséges és ajánlott levelek kötegeit veszik át és helyezik el a kalauzkocsiban egyéb vasuti iratokkal együtt. Pénzt a posta csak postakocsiban szállít, ahol a posta alkalmazottai maguk kezelik a küldeményeket.

A rablók abban a hiszemben, hogy a postai kötegekben pénz van, a kalauzkocsiból elrabolták a kötegeket a vasuti irományokkal együtt. Az eddigi megállapítás szerint a közönséges leveleken kívül mindössze öt ajánlott levél volt a kötegekben, de pénz semmi esetre sem. A levélkötegek közül hat darab hiányzik.

Temesvárott azt hiszik, hogy a vasuti alkalmazottak talán egy pillanatra őrizetlenül hagyták a kalauzkocsit, részben, hogy a pályaudvaron tolongó utasokat elhelyezék, részben pedig, hogy az iratokat az állomásfőnöktől átvegyék. A nagy sokaságban valószínűleg ezt a pillanatot használták fel a rablók arra, hogy behatoljanak a kalauzkocsiba, ahol összekapkodták az ottlevő postacsomagokat és azután a vonat másik oldalán leugráltak. Amikor a vasuti alkalmazottak a hiányt észrevették, lármát csaptak, de a rablók nem lehetett már utólrálni.

A temesvári postaigazgatóság e föltevésének ellentmondanak a karánsebesi hírek. Ezek határozottan állítják, hogy a rablók megtámadták és megkötözték az alkalmazottakat. A kirabolt vonat kísérő-személyzete, mely nagyrészt budapesti vasutasokból állítatik össze, még nem érkezett vissza Budapestre és így ezek sem adhatk részletes felvilágosítást; különben az a balparti üzletvezetőség nézete, hogy valamely jelentékenyebb károsodás nem érthette a postát.

A budapesti igazgatóság még a délelőtti folyamán telefonon kérdezősködött a temesvári

postaigazgatóságnál, ahonnan természetesen meg-
erősítették a mérényletről szóló híreket.

Éjjel az első híradással szemben a Máv.
igazgatósága a következő helyreigazító értesítést
adta ki:

Az e hó 30-iki 718. számú vonatra a Karán-
sebesen tartott orsz. vásár alkalmából Ui-Karán-
sebes megállóhelyen oly nagymennyiségű fel-
szálló utas várakozott, hogy azoknak elhelye-
zése végett a mozdonyvezető is kénytelen volt
a kalauzokcsiból kiszállva, a kalauzoknak segé-
lyére sietni. A vonatvezető távolléte alatt ismer-
etlen tettesek a kedvezőtlen időjárást és az
uralkodott nagy sötétséget felhasználva, a ka-
lauzokcsiba hatoltak és onnan egy kosár utipod-
gyászt, egy láda élesztőt és hat darab postaszá-
kot, amelyekben egyszerű és ajánlott levelek,
valamint újságok voltak, továbbá a vonatvezető
szolgálati, mentő- és saját kézitáskáját ellopták.
A nyomban megindított vizsgálat egyelőre a
nyomokból csak azt állapította meg, hogy a tet-
tesek a megállóhely ellenkező oldalán léptek a
kocsiba és hogy azok a vonattal nem utaztak.
Valószínűnek látszik, hogy a tett elő volt ké-
szítve. Tulajdonképpen a lapokban megjelent köz-
lemény azon része, hogy a postakocsit kirabol-
ták és annak kísérőjét ártalmatlanná tették, mint-
hogy postakocsi egyáltalában nem volt a vonat-
nál. A táviratilag értesített csendőrség a nyo-
mozást erőlesen folytatja.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A Czigánybáró.** A Népszínház-Vigopera ma
felújította Strauss Czigánybáróját. A gondolat szer-
encsés volt, mert Strauss e remekének mindig nagy
közönsége akadt a Népszínházban. Igaz, hogy e fel-
újítással sok emléket támasztottak fel a Népszínház
fénykorából, amikor a főváros közönsége annyi za-
jós estén át ünnepelte a feledhetetlen Hegyi Arankát.
Ily körülmények között nem csoda, ha a Népszín-
ház közönsége nagy érdeklődést tanúsított a mai
reprizé iránt, amire talán az összehasonlítás vágya is
ösztökélte. És ha a mai est nem is tudta velünk egé-
szben feledtetni a Czigánybáró régi előadásait, mégis
el kell ismerni, hogy a Czigánybáró mai előadása
volt a mostani rezsím legsikerültebb műve. Ez termé-
zetesen leginkább annak köszönhető, hogy a ve-
zetésszerepek ezuttal kevés kivétellel jó kezekben
voltak. Saffit Ney Leona énekelte. Ez a szerep, mint
már említettük, remiszenczenziákat ébreszt fel benn-
ünk s éppen ez oknál fogva annál nagyobb érdeme
Ney Leonának, hogy ezt a szerepet ma díadalra
vitte. Művészies énekéért a közönség nyílt színen
és felvonások után, nagy ovációban részesítette.
Mélto partnere volt Környei Béla, Barinkai sze-
repében. A Népszínház-Vigopera igazgatóságának
legszerencsésebb tette volt az, hogy ezt a kiváló
énekest a Népszínházhoz hozta. Gyönyörű hangja
ma különösen érvényesült és így nem csoda, hogy
a közönség minden énekszámát újrátátni akarta.
Nagy sikere volt Czibra szerepében Székely
Annának. Erőteltjes, meleg alhangja van, mely min-
den felkérésben tisztán esengő. Gondos alakításáért
és művészi énekéért méltó elismerésben részesült.
Nagy Gyula Zsupán szerepét kevés szerencsével
alakította. A különben jóízű színész ma túlságosan
szintelen volt. Német József híres Zsupánját nem
tudta megközelíteni. Gyenge volt Halmágyi is
Arzén szerepében. Ottokárt Pázmán játszotta az
ő szokott temperamentumos játékaival. A rendezés
ezuttal jobb volt, eltekintve egy-két szerencsétlenül
beállított banálitástól, mely különösen a második fel-
vonásban rit ki hátrányosan. Különben Zsupán és
a három czigány jelenete, mely a végtelenségig el-
húzódott. Érthetetlen, hogy mire volt jó annak a
czigány-gigerlinek a beállítása. A zenekar Barna
Izso dirigálása mellett ma is feladata magaslatán
állt. S. V.

(*) **Kéve.** Tavaly élénken feltűnt Frischauf-
Szablya Ferencnek és tanítványainak kiállításá.
Néhány szép képet láttunk ott, de főként Szablya ta-
nitási módszerének voltak felőlő sikerei. Ez a társa-
ság most a „Kéve” elnevezés alatt művészegyesü-
leté szervezkedett és ma nyitja meg első kiállítását
a Nemzeti Szalon régi helyiségeiben. Ezen alkalom-
mal is szívesen hangsúlyozzuk, hogy hasznosnak
tudunk minden decentralizációt és az volna a mű-
vészetre ideális állapot, ha mindenki külön keret-
ben állíthatná ki a képeit. Persze, ez erősen kétélű
dolog, mert az ilyen külön kiállításoknak nagyon
kell állniok a kritikát. A Szablyák csoportja szim-
pátiuk már annál fogva is, hogy bizonyos összetartó-
zandóságot, a szellemnek bizonyos közösséget tükrö-
zi vissza. A jó képek száma kevesebb, mint ta-
valy volt. Az akkor erővel megmutatkozó Loh-
wag Ernesztinek csak egyetlen képe, a hangulatos
és dekoratív Esti csend emlékeztet régi erejére.
Szablya Ferencnek egyik nagy képe: A fürdő-
háznál című pompás levegőt és egy élesen beléje
vágódó férfivállat hoz; portréi kissé lányak, meg-
alkuvók. Sokat haladt tavaly óta Benckhardt
Agoston, akinek egyik képe (49.) finoman intim; a
nőalak statikája kitűnően megfigyelt. Új és erősen
telhetséges ember Mikola András, aki a
legfrissebb francia hatásoknak a nyomait vi-
seli. Nem szeretjük a telhetséges Göröncsér János
fekete árnyékait; alakjainak merevsége még nem
baj, mert stíluskeresésről beszél. A grafikusok közül
szellemes és egyéni Erdei Viktor, míg Levy Ró-
bert kitűnő technikájával tűnik fel. Tehetséges dolgo-
kat láttunk még több fiatal festőtől. Közülük Szóri
Józsefet, Dénes Valériát, Pejacsevich Jolánt,
Lohwag Fridát és Máté Ilonát említiük. (B—s.)

(*) **Koenen Tilly.** Csak az abszolút művészi ön-
tudat, a mások művészetének teljes megértése és
átérzése engedhette meg Koenen Tillynek, a mai est
énekes vendégének, hogy egy egész műsort két kom-
ponistával töltsön meg. Brahms és Hugo Wolf bármi-
lyen mesterei is a dalnak, Koenen Tillynél kisebb
kaliberű művészről interpretálásában, egy hosszú est
során, mégis csak egyhangúvá válnának. Amde Koenen
Tilly intranzingens zenei jellemével oly finoman
szubtilizálta és individualizálta a két dalszerző poé-
mait, hogy azok minden színfinomsága és hangulat-
gazdagsága teljes érvényre jutott. Klapadhatatlan
hang- és érzelmskálán játsza szinte önkéntelenül
ragad magával a mélyen drámai hangvilágba, ahon-
nan halk, sóhajos pianissimokkal andalít bele a maga
folyékony, kameleon lelkének clair-obskurejébe.
Valami halk zsidobadás illan az idegeinken, lehuny-
juk a szemünk és hallgatunk és gyönyörködünk. S
a teljes és egységes, megrázó művészi hatást csak
utólag tudjuk konstatálni. Amint már annyiszor meg-
tettük. És megtesszük most is. A hangversenyen
Augusta főhercegné asszony is megjelent, akinek tész-
ésnyilvánításán felbuzdulva, számtalan ismétlést
és ráadásot kért és kapott a Royalt teljesen megtöltő
fényes publikum. —lle.

(*) **Blaha-est a Lipótvárosi Kaszinóban.** Blaha
Lujza asszony felszázados művészi jubileuma alkal-
mából február 2-án, vasárnap délután félhatkor dr.
Várady Antal udvari tanácsos, az ismert költő
a nagy művésznőről felolvasást tart a Lipótvárosi Ka-
szinóban. A felolvasás során Blaha Lujza, az ünne-
pelt művésznő leghíresebb dalait fogja énekelni. A
művészt iránt a kaszinó tagjai közt igen nagy az
érdeklődés.

(*) **Zeneakadémia.** A zeneakadémia második házi
hangversenyén a közönség kiváló művészi anyagot
ismerhetett meg Várady Ilkében. Énekes képesé-
ge, otthonossága, nyugalma és értelmes átgondo-
lása szinte kifogástalan. Kitűnő sikere volt, pedig
olyan dalokat bizott rá tanárnője, Maleczkyné, mint
a Hildach „Tavaszi”-a és a Dell' Aqua „Villanella”-ja.
(Az előbbi Treville, az utóbbi Kurz Zelma műsor-
darabja.) Könnyen hajló, kellemes a hangja. Számos

finom árnyalattal közvetlen hangulatot tudott az elő-
adásába önteni. Berkovits Lili Schumann és Pergo-
lese-dalokkal éreztetett biztató kvalitásokat. Abrá-
nyiné növendékei közül Biró Malvin, Sik József osz-
tályából Haber Gyöngyike vált ki. Érdeklődéssel vár-
juk ezek után az operai vizsgálatokat, annál is in-
kább, mert a szinpadai játékok utabban Hegedüs Gyula
tanítja.

(*) **Vecsey Feri sikere.** Londonból távirikák: Ve-
csey Ferenc, a világhírű fiatal hegedűművész a
londoni filharmonikusok hangversenyén Hubay Jenő
hegedűkoncertjével, melyet a szerző személyesen
dirigált, óriási sikert aratott. Vecsey Bach-féle ket-
tős hangversenyt is általános tetszés mellett adott
elő.

(*) **A Thália-társaság a vidéken.** A Thália-tár-
saság, melynek nagy kvalitásait és számottevő sike-
reit a fővárosi közönség és sajtó egyaránt elismeri,
az intéző körök érthetetlen szűkkeblűsége folytán
nem jut alkalmas helyiséghez, így hát a vidéken
kénytelen vendégszerepelni. A Thália impresszáriója,
a fiatal Márfy, nagy ügyszeretettel egyengeti a
derék társulat utját, ami a Nyiregyházán és Egerben
tartott előadások nagy művészi és anyagi sikerén
meg is látszott. A társulat nőtagjai közül különösen
tetszett Forgách Rózi, továbbá B. Judik Etel
és K. Balog Vilma. A férfiak közül pedig Tihanyi
Gellért és Kárpáti. A társulat, mely Egerben
három este játszott, közkívánatra oda visszatér.

(*) **A császár katonái bemutatója.** Földes Imre
drámája, A császár katonái iránt, melyre a legua-
gyobb lelkesedéssel készült a Magyar Színház sze-
mélyzete, általános nagy érdeklődés mutatkozik a
társadalom minden rétegében és a katonai körökben.
A még megmaradt jegyek válthatók a Magyar Szín-
ház és Király Színház pénztáránál és a Bárd-féle
jegyirodában.

(*) **Vidéki színészet.** Herczeg Ferencz tisz-
teletére, aki a napokban Szegeden járt, a szegedi
szintársulat eljátszotta Herczeg darabját, a Déryné
ifjasszonyt. Makó Lajos társulata szép, összességű
előadást produkált és különösen tetszett Fodor Ella
intelligens játéka. A jelen volt szerző megelégedését
fejezte ki a tapasztaltak fölött és dicsérettel emléke-
zett meg az egyes szereplőkről.

(*) **A Cabaret februárja.** Februári új műsorát,
melyen három teljesen új bohózat, öt új szinpad-
tréfa és az elmés és mulatságos új cabaretszámok
egész serege szerepel, olyan nagy sikerrel mutatta
be a budapesti Cabaret-Színház, hogy mindkét estén
amelyen eddig az új műsor előadásra került, az
utolsó helyig zsúfolt ház közönsége a legnagyobb el-
ismeréssel jutalmazta az újdonságokat előadó kiváló
művészgardát. A cabaret februárja ilyenformán a
legkedvezőbb auspiciumok között kezdődik és két-
sértelenül hasonló nagy sikert fog jelenteni állandóan
a cabaret számára, mint az eddigi hónapok. A
művészgarda élén minden este fellépnek februárban is
Nagy Endre, László Rózi és Ferenczy Károly.

EGYESÜLETEK.

(—) **A Természettudományi Társulat közgyűlése.**
A Kir. Magyar Természettudományi Társulat ma dél-
után tartotta meg évi közgyűlését az Akadémia ülés-
termében, a tagok rendkívül élénk részvétele mellett.

A közgyűlést dr. W. Artha Vincze elnök nyitotta
meg hosszabb beszéddel, amelyben azt fejtette
meg, hogy a viz milyen óriási mechanikai munkát végez.
A mi Dunánk például csak Budapest alatt, nem szá-
mitva a belé szakadó mellékfolyókat, évenként 730
millió métermázsza magyar földet mos ki és visz a
Fekete tengerbe. Foglalkozik ezután az elnök a ten-
gerek sótartalmával és hogy mennyi időnek kellett
eltelnie, míg a világtengerekben felhalmozott só a mos-
tani koncentrációját elérte.

Az ülésszéssel fogadott megnyitó beszéd után dr.
Hosvay Lajos udvari tanácsos terjesztette elő tit-
kári jelentését, amelyben főleg a Társulat anyagi hely-
zetének megvilágításával foglalkozik.

A mi a Társulat szellemi munkálkodását illeti, a
szakosztályok tiszteletreméltó szorgalmat fejtettek ki.
A Társulat közlönye és pötfüzetei gazdag tartalommal

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra

Telefon: Detall 75-28. Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körut 80.

Sürgönyozim: **ANTRACIT BUDAPEST**

jelentek meg, kiadványai egytől-egyig értékesek. Végül a Társulat elhunyt tagjairól emlékezett meg a főtákar.

A közgyűlés a jelentést helyeslőleg vette tudomásul.

Karlovsky Geyza pénztárosi jelentése a tiszta vagyont 576.259 korona 12 fillérben állapítja meg; Ráth Arnold könyvtárosi jelentése pedig tudatja, hogy a könyvtár tavaly 617 kötettel szaporodott, úgy, hogy a könyvtárban elhelyezett kötetek száma 28303. A könyvtárnak tavaly összesen 7403 látogatója volt, 52-vel több mint a megelőző évben.

Ilosvay Lajos ezután bejelentette, hogy a Társulatnak jelenleg egy oly tagja van, aki 50 évvel ezelőtt lépett be, nevezetesen dr. Pécsey József tb. megyei főorvos Kunszentmiklóson. A közgyűlés elhatározta, hogy a felszázados tagtársat szívélyesen üdvözi.

A pályázatokra vonatkozólag tudatta a titkár, hogy a Bugát-alapból kitűzött földtani kérdésre pályamű nem érkezett. A pályátélt tehát újra kitűzik. A Margó-díjat, amely a Társulat kiadványaiban az utóbbi két év alatt megjelent önálló vizsgálatokon alapuló zoológiai dolgozatra volt kitzúve, dr. Keller Oszkárnak ítelték oda, míg a dr. Schillerszky Károly alapította Milleniumi jutalmát Quint József növénytanai tárgyu dolgozata kapta.

Az új pályázatok kitűzése után megejtették a választásokat. Titkárrá dr. Pekár Dezső helyébe, aki nagy elfoglaltsága miatt lemondott, Zempléni Győző egyetemi magántanárt választották meg s kiegészítették a választmányt.

(—) A VII. kerületi orvostársaság tegnap este tartotta meg Herczel Manó tanár elnöklése alatt az évi tisztújító közgyűlést. A választás eredménye a következő: Elnök Herczel Manó tanár, alelnökök: Papp Samu és Flesch Nándor, titkár: Veres Mór, pénztáros: Patai Samu s jegyző: Unterberg Jenő lett. Választmányi tagokul megválasztottak: Fauser Árpád, Grósz Sándor, Grünwald Samu, Lichtmann Samu, Kallós Jenő, Medvei Béla, Bergsmann Jakab, Moskovits Ignác, Pollák Mór, Renner Adolf, Temesváry Rezső, Valkó Rezső és Jakab László.

Nyilt-tér

(E rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCIA COGNACGYAR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.
Vezérigényesség: RUDA ES BLOCHMANN, Budapest

Gyengélkedő, tanulás miatt vagy bármely okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyancsak vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimerült felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a **Dr. Hommel-féle Haematogen-t.**
Ez javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.
De határozottan valódi **Dr. Hommel-féle Haematogen-t** kell követni, az utána következő pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

OVSZEREK

Gummi és hálolyag, 50% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frtig. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Arjogyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égetés
SÁVANYUVIZ

FŐVÁROS.

Középítési ügyek.

— A főváros rendezése. —

Budapest, január 31.

A középítési bizottság ma délután ülést tartott Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnöklése mellett; előadó Raisz Rezső és Buzáth János tanácsjegyző volt.

Előterjesztésre került a mérnöki hivatal terve, a városligeti mutatónyos-telep városligeti körüli részének a rendezésére vonatkozólag. A tervet, amely azt tartja szem előtt, hogy a mutatónyos-bódékat a mai szétszórtságukból mintegy központosítsák, Bódy Tivadar tanácsos felvilágosító megjegyzései után, elfogadták.

Dr. Ripka Ferenc előadja, hogy a Krisztina-körutnak Maros-utca és Széna-tér közötti része igen elhanyagolt állapotban van és — mivel ez egyike a főváros legforgalmasabb utvonalaiknak — szükséges ennek a burkolása. Kéri a felszólaló, tegyen a bizottság előterjesztést a tanácshoz, hogy a Krisztina-körutnak ezt a szakaszát, amely munkára pénzbeli fedezet is van, lehetőleg még az idén kövezzék ki; és ha még nem történt megállapodás a főváros és közmunkatanács között, kéri, sürressék meg ennek a keresztülvitelét. A bizottság egyhangulag hozzájárult Ripka Ferenc indítványához.

A Kossuth-szobor terv-pályázati bíráló-bizottságába a középítési bizottság Hauszmann Alajost és Neuschloss Kornélt küldötte ki.

Elfogadták a Kerepesi-úton és az új Müegyetem előtt építendő csatorna tervét.

Az I. kerületben vásárcsarnokot kíván építtetni a főváros. A csarnok helyéül a Szt. János-tér, Attila-körut, IV- és Árok-utca határolta területet szemelték ki. A magánépítési ügyosztály azt javasolja, hogy a már megkezdett kisajátító-elljárás hagyják abban és hívják fel erre a közmunkák tanácsát. Hauszmann Alajos azt javasolja, foglaljon állást a bizottság az ellen, hogy az új budai vásárcsarnokot ezen a helyen állítsák fel. Hívják fel a mérnöki hivatalt, hogy ebben a környezetben keressen ki erre a célra más területet. Willinger Ferenc is ebben a nézetben van. A tervbe vett hely a legszerencsétlenebbül van megválasztva, amennyiben utáiba esnek a környék további fejlesztésének. Ajánlja a mérnöki hivatal ügyelmébe a Szarvas-téri régi iskola telkét, valamint esetleg a Mészáros-utcai régi gazdasági hivatal épületét.

Ripka Ferenc elégnék tartja, ha kimondják, hogy a kisajátításokat abba hagyják; mert a budaiak egyáltalában nem kívánnak még egy vásárcsarnokot. Az elnök megjegyzi, hogy ez most itt vita tárgya nem lehet; ez az illetékes tényleg elhatározásától függő dolog. Kun Gyula tanácsos kéri, fogadják el az ügyosztálynak azt a javaslatát, hogy a kisajátításokat tartsák függőben és kérdezzék meg az illetékes ténylegőket és főleg a közlelmzési ügyosztályt, vajjon fenntartja-e azt a kívánatot, hogy Budán új vásárcsarnokot állítsanak; ha igen, akkor nyilatkozzék a hely iránt is. Ezt a javaslatot a bizottság elfogadta.

A Deák-tér és Király-utca sarkán levő Anker-udvar nevű régi épület helyén nagy, modern házat akarnak építeni. Heuffel Adolf középítési igazgató, a Király-utca keskeny voltára való tekintettel, az Anker-udvar helyén nagyobb korrekciókat tervezett, úgy, hogy az utca ezen a részen 8 öl szélességű legyen. Kun Gyula tanácsos nem tartja szerencsés eszmének, hogy a kisajátításokat épp most halmozzák egymásra, amidőn egyéb műveletekre nincs költség. A Király-utca forgalma nem az már, ami volt az Andrassy-utnak teljes forgalomba vétele előtt. Nagyon elég, ha a Király-utca hét, hét és fél öl szélességet kap. Kisebb méretű szabályozása a kérdéses teleknek azonban nem ellenreható. Heuffel Adolf középítési igazgató azt adja elő, hogy az ő tervének a célja az, hogy a Király-utca elejét ez alkalommal — amely többé vissza nem tér — annyira bővítsék meg, hogy ott a forgalom kényelmesen legyen lebonyolítható. Hauszmann Alajos elfogadja a tervet. Steinhardt Antal elfogadja a középítési első szakosztálynak a tervét, amely szerint telek-korrekció csak az egyik oldalon történjék. Szabó József kívánatosnak tartja, hogy a telek a Döbör-bazártól a Váci-körutig egyenes vonalban alakíttassék. Devecsis Ferenc műszaki tanácsos megállapítja a felszólalásában, hogy mindig azt kell szem előtt tartani, hogy a Király-utczának a Belvárossal való összeköttetése fenntartassék, az Erzsébet-híd irányában. Ajánlja az erre vonatkozó tervének az elfogadását.

A többség elfogadta Heuffel Adolf középítési igazgatónak Szabó József javaslatával megegyező tervet. Magáévá tette a bizottság Ripka Ferencnek egy interpellációval kapcsolatos azt a vélekedését, hogy a budai külső résznek megfelelő világítással való ellátása sürgős közszükségletet al-

kot. Hisz, hogy a gázgyáraknak közeli megváltása alkalmából ez a fontos kérdés is véglegesen lesz megoldható olyképp, hogy ezek a részek villamos világítást fognak kapni.

Y Az állategészségügyi-telep ügye. A fővárosi tanács a közgazdasági és közlelmzési ügyosztálynak a közvágóhídi és marhavásári bizottságtól is pártolt javaslatához képest előterjesztést tesz a főváros közgyűlésének, hogy intézzen felterjesztést a belügyminiszterhez az állategészségügyi-telep és szolgálata tárgyában. A tanács jóváhagyás miatt bejelenti a közgyűlésnek, hogy addig, amíg a gyepmesteri-telep az állategészségügyi-teleppel végleg egyesítetténi fog s amíg az illető szabályrendelet végrehajtható lesz, továbbra is a volt gyepmester részére engedélyezett és a telep átvétele óta a főváros részéről is szedett díjak beszédessenek. A tanács a jelenlegi gyepmesteri telep megszüntetésének, illetőleg az állategészségügyi-telep kibővítésének sürgős és elodázhatatlan szükségét, az előterjesztésben kifejtett köz- és állategészségügyi okokból és jelentékeny gazdasági értékek megmentése, valamint az állategészségügyi-telep jövedelmezőségének fokozása érdekében kimondja s a gyepmesteri-telep áthelyezése, valamint az állategészségügyi-telep kibővítése céljára szükséges 250.000 korona költség fedezetének kijelölése végett felhívja a tanács VI. ügyosztályt, hogy a pénzügyi és gazdasági bizottság útján ezen összeg fedezetére nézve tegyen javaslatot.

A tanács egyúttal felhívta a közgazdasági és közlelmzési ügyosztályt, hogy a szakhivatalok meghallgatásával tanulmányozza azt a kérdést, vajjon nem volna-e helyesebb, célravezetőbb s gazdaságosabb, ha az állategészségügyi-telepet a gyepmesteri-teleppel együtt, a főváros más alkalmasabb helyen építtetné fel és a jelenlegi területeket más célra használná fel. Eme tanulmányozásának eredményéről a tanács jelentést vár.

A tanács az állategészségügyi és gyepmesteri-telep bevételeiről, valamint azok kezelése és elszámolása körül követendő eljárásról szóló és a számvonosság részéről bemutatott szabályzatot ideiglenes hatálylyal megállapította. Ez a szabályzat a gyepmesteri-telepek az állategészségügyi-teleppel való végleges egyesítéséig marad érvényben.

Mulatságok.

** Álarczosbál a Vigszinházban. A tanács Al-mády Géza tanácsnok javaslata folytán megadta az engedélyt arra, hogy a Vigszinházban álarczosbált rendezzenek, amelynek a tiszta jövedelme a Budapesti Újságírók Egyesülete segélyalapjának a javára esik.

** A terézvárosi függetlenségi kör mulatsága. Andrassy-úti helyiségében szépen sikerült tea-estélyt rendezett ma a terézvárosi függetlenségi kör. A mulatságot hangverseny vezette be. A kedélyes mulatságot reggelig tartó tánc fejezte be.

** Technikus Bál. A február 4-én tartandó bálra a rendezőség már csak igen kivételes esetekben ad ki meghívót. Személy-jegyek és tánczos-jegyek naponta válthatók a rendezőbizottsági irodában 12—1-ig (Rákóczi-ut 17.) e hó 3-án és 4-én egész nap a Hungária szállodában. A borítékos meghívó előmutatása mellett. Karzatjegyek ugyanott előjegyezhetők egyenként 10 koronáért.

** Bölcsőde Bál. A február 8-án tartandó Bölcsőde Bálra az elnökség több meghívót egyáltalában ki nem ad. — A jegyek csakis a borítékos meghívó előmutatása mellett válthatók február 7-én délelőtt 9—12, délután 3—6-ig és 8-án egész napon a Hungária szállodában. — A bál iránt az érdeklődés annál is nagyobb, mivel a bálnak védnökségét Augusztia főherceggasszony vállalta el, ki a bálon József főherceggel együtt biztosan meg fog jelenni.

** A Fővárosi Torna Club zártkörű táncestélye, melyet a VI. ker. függetlenségi kör disztermében (VI. Andrassy-ut 67. v. zeneakadémia) tartanak meg, a farsangi estélyeknek egyik leglátogatottabbja lesz. Társadalmunk előkelőségei közül számosan váltották meg már előre jegyeiket. A fővárosi sport-egyesületek, valamint a sport vezető emberei, mind biztos megjelenésüket helyezték kilátásba, ezen oknál fogva a vigalmi-bizottság elnöksége ez uton kéri a rendezőség tagjait, hogy legkésőbb nyolc órára, a fogadtatás előkészületei miatt már mindenki helyén legyen. A táncestélyt igen jól összeállított hangverseny előzi meg. Kezdeté 9 órakor.

DR. HÖNIG IZSO**Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás****Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift**

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygsavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vrszegénység).
Bőrbajok. Bőrviszketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
Aranyeres csomók.

Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Megszűnt sajtópör. A „Nap” című esti lapnak harmadéve, március 20-án, Kossuth Lajos halálának évfordulóján hírül hozták, hogy gróf Károlyi György, báró Révay Simonnak Muzeum-körút 11. számú háza előtt erős szavakkal illette a báró házmesterének feleségét azért, hogy Kossuth halálának évfordulóján az épületre kitűzték a gyászlobogót. A „Nap” hosszabb cikkben ismertette a gróf és a házmesterné között lefolyt beszélgetést és hevesen támadta a grófit hazafiatlan magaviselete miatt. Gróf Károlyi György dr. Csukásy Jenő ügyvéd útján sajtópört indított a cikk írója, Cholnoky Viktor hirlapíró ellen s a sajtópörben mára tüzte ki a főtárgyalást a budapesti esküdtbírószék Zsitvay Leó elnöke alatt. A tárgyalást azonban nem kellett megtartani, mert Cholnoky Viktor mindjárt az esküdtzék megalakítása után kijelentette, hogy cikkét téves információk alapján írta meg s összes állításait visszavonta. A panaszos gróf jogi képviselője erre a nyilatkozatra elejtette a vádat s a törvényszék megszüntette az eljárást.

§ Ügyvédi kamarai választások. A február 23-ra kitűzött ügyvédi kamarai tisztújító közgyűlésre már teljes erővel megindultak a választási mozgalmak. Az ügyvédek két erős pártja a reformpárt és az új ügyvédi párt mérkőzik egymással, hogy saját jelöltjeiket segítsék győzelemre. Az új ügyvédi párt a választásokig minden héten pénteken este 9 órakor a Magyar Világ kávéház külön termében értekezletet tart.

§ Az új polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő állandó bizottság Imling Konrád államtitkár elnöke mellett a hó 22., 23., 29. és 30. napján értekezletet tartott, amelyen a következők vettek részt: Ádám András, Gottl Ágost kuriai tanácselnökök, Nagy Ferencz, Sággy Gyula, Schwarcz Gusztáv egyetemi tanárok, Thirring kiriai bíró, Spöcz László árvaszéki elnök, Baracs Marczel, Menyhart Gáspár, Molecz Dani, Schreier Jakab ügyvédek, Illés József, Bartha Rikárd törvényszék bírák és dr. Benárd Emil miniszteri segédtitkár. A bizottság ezuttal a következő kérdéseket tárgyalta: A tulajdonszerzés kellékei: ingóknál az átadás megkivántassák-e? Jogi személy az ingó dolog tulajdonát a nem tulajdonos részéről történt átruházás esetén akkor is megszerezhesse-e, ha a) a szerzés ingyenes, valamint akkor is, ha b) lopott, elrabolt vagy elvesztett dolog képezne az átruházás tárgyát? Miképp állapítható meg az elbirtoklás által való tulajdonszerzés előfeltétele ingók-

nál? Mennyiben követelhesen a birtokos megtérítést a dologra fordított költségeikért a tulajdonostól és nem kellene-e a tulajdonos felelősségét a megtérítendő költségeikért a kiadás tárgyát képező dologra korlátozni és felszámíthatja-e a költségek ellenében azokat a hasznokat, melyeket a birtokos a dologból szedett és kiadni nem köteles? A bizottság február 5-én délután 5 órakor folytatja tanácskozásait.

§ A szobaur bünyűje. A büntető törvényszék vádpancáca dr. Langer táblai bíró elnöke alatt ma tárgyalta Duschinsky Oszkár 20 éves iródi gyakornoknak megfertőzési bünyűjét. A fiatal gyakornok 1904. év szeptembertől 1907. év június 30-ig albérletben lakott özv. D. Jakabnéval. Ezen idő alatt közte és háziasszonyának 11 éves Mária nevű leánya között szerelmi viszony keletkezett. Ezen viszony nem maradt következmények nélkül. A fiatal gyermeklány a múlt év november 30-án a szülészeti klinikán egy egészséges fiu-gyermeknek adott életet. Duschinsky Oszkár az anya fejelentésére letartóztaták s a kir. ügyészség a btkv. 296. §-ába ütköző büncselekmény miatt emelt vádat ellene. Duschinsky a vádirat ellen védője útján kifogásokkal élt. A vádpancás ma ezen kifogásokat elutasítva Duschinsky Oszkár az ügyészi vád értelmében vád alá helyezte, de a védő kérelmére szabadlábra helyezte.

KÖZGAZDASÁG.

Thaly Zsigmond a MÁV. kötelékében. Ismeretes, hogy Thaly Zsigmond, a Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. volt vezérigazgatója már jó ideje megvált a társaság kötelékéből. Most az a hír járja, hogy Thaly igazgatói állást fog elfoglalni a MÁV.-nál és pedig mint műszaki igazgató egyelőre Kotányi Zsigmond igazgató mellett. Hir szerint ez a személyi ügy akkor kerül majd naprendre, amikor a MÁV.-nál a már több ízben kolportált különböző személyi változások végbemennek.

Csödbök. Freidlesz Izák bpesti bej. cég (üzlete VII. ker. Garai-utca 44. sz.) kereskedő ellen a budapesti váltótörvényszék csödtörvényszékét nyitott. Csödbiztos: dr. Zimburg Artur kir. tszéki albiró. Csödtömegmondók: dr. Mayer Ernő ügyvéd, csödtömegmondok-helyettes: dr. Polákovics Odón ügyvéd. A követelések bejelentésére márcz. 3. felszámolási tárgyalásra márcz. 26. a csödválasztmány megválasztására márcz. 28. napja tüzetett ki határidőül. — Ugyiszintén csödtörvényszék a Turul Alkoholmentes Italgyár Részvénytársaság budapesti bej. cég (üzlete VI. Lehel-utca 8.) ellen. Csödbiztos dr. Unger Károly kir. törvényszéki jegyző. Tömegmondok: dr. Hegedűs Gyula ügyvéd, tömegmondokhelyettes: dr. Várady Jenő ügyvéd. A követelések bejelentésére márcz. 3. felszámolási tárgyalásra márcz. 26. a csödválasztmány megválasztására márcz. 28. tüzetett ki határidőül.

Az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár mérlege. Ma tette közzé az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár az elmúlt évre vonatkozó zárszámadásait. Az intézet tiszta nyeresége 2,872.447.30 korona s így a múlt évről előrevitt 321.557.76 koronával együtt 3,194.005.06 korona áll az intézet rendelkezésére. Az igazgatóság a nyereség felosztására vonatkozólag elhatározta, hogy — a tartalék- és egyéb alapok bő dotációja után — az idén is, mint tavaly 116 koronát fizetnek részvényeseknek osztalék fejében A mérleg a következő:

Mérleg számla. Vagy on: Pénztári készlet 3,455.150.86 K, jelzálogkölcsonök készpénzben 6,366.525.54 K, záloglevelekben 124,762.744.40 K, árverésen megvett ingatlanok 424,966.99 K, előlegek értékpapírokra 23,483.815.27 korona, leszámított váltók 52,334.017.56 K, hitelegyleti váltók 4,991.990.— K, értékpapírok jegyzék szerint 10,250.043.80 K, záloglevél biztosítási alapunk értékpapírai jegyzék szerint 6,312.853.— K, közszégi kötvény 3,036.000.— K, intézeti nyugdíjalap 879,006.72 K, hitelegyletünk nyere-ménye utáni osztályrész 1907. évre 70,065.03 K, intézeti házak 2,228.661.17 K, különféle adóssok 7,422.754.04 K, összesen vagyon 246,018,594.38 K. — Teher: alaptőke 12,000,000.— korona, rendes tartalékalap 18,628,967.44 K, hitelegyleti tartalékalap 725,960.42 K, hitelegyleti biztosítéki alap 363,760.— K, intézeti nyugdíjalap 879,006.72 K, betétek 76,439,372.09 K, forgalomban levő záloglevelek 125,304,600.— K, kisorsolt záloglevelek 1,268,400.— K, fel nem vett oszta-

lékok 8,816.— K, beváltatlan záloglevél-szelvények 48,862.— K, átmeneti kamatok 2,483,221.94 K, hátralékos tőkekamatadó 155,550.42 K, leszámított jelzálog-kölcsönökből még nem folyósított összegek 165,013.98 K, különféle hitelezők 4,353,058.31 K, nyereség-egyenleg 3,194,005.06 K, összes teher 246,018,594.38 K.

Nyereség- és veszteség-számla. Tartozik: kamatok betétek után 3,016,299.61 K, leírások 58,134.05 K, üzleti adó 198,830.99 K, tőkekamat és értékgazdálkodási adó 94,443.52 K, kezelési költségek 300,578.11 K, tiszti fizetések 213,196.73 K, 1906. évi nyereség-áthozat 321,557.76 K, 1907. évi nyereség 2,872,447.30 K, összes tartozik 7,175,488.07 K. — Követel: Mult évi nyereségáthozat 321,557.76 K, kamatok: jelzálogi kölcsönök után 379,450.21 K, leszámított váltók után 2,887,499.68 K, előlegek után 1,207,321.82 K, saját értékpapírjaink után (adómentesek) 1,239,750.64 K, kamatok és nyereség osztályrész a hitelegylettől 273,700.44 K, nyereség a záloglevél-üzletben 460,291.42 K, házbérjövedelem az intézet három épülete után 104,381.70 K, árverésen vett ingatlanok bérjövedelem 24,844.09 K, jutalékok és illetékek 15,795.48 K, különféle kamatok 260,894.83 K, összes követel 7,175,488.07 K.

Válság a csehországi kezyüiparban. Ismét egy részleges válság, melynek indító oka: az amerikai krízis. Az amerikai megrendelések elmaradása, illetve csökkenése válságot zuditott a csehországi kezyüiparra és különösen az északi részeket gyárak kapcsolatban azzal, hogy az angolszékai rendelések is kevesbedtek, nem egy gyár beszüntette üzemét, mások pedig redukálták azt. A hanyatló konjunktúra már a kezyüikig is elérkezett s az is szimptoma, hogy a belföldi fogyasztás csökkenéséről is panaszkodnak a cseh gyárak. Mindez intervenczióra készíti az osztrák kereskedelemügyi minisztert, aki nemsokára ankétet hív egybe, hogy a kezyüipar helyzetén segítsen.

A szegedi kereskedelmi kamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara tegnap Weiner Miksa elnöke alatt teljes ülést tartott, melyen különösen az új adótörvény-javaslatról foglalkozott. A kamara széleskörű akció indítását határozta el a javaslat ellen, mert annak változatlan törvényerőre emelése a magyar ipar és kereskedelem fejlődését gyökerében támadja meg. Szergei, hogy egy a mezőgazdasági iparágak, mint a börtönök iparmihelyei, ha versenyző vállalatokként lépnek fel, kereseti adót fizessenek. Az adókulcs pedig ne legyen magasabb 3%-nál. Az usztoratörvény-tervezetre vonatkozólag pedig azt a kitűnő javaslatot veti fel, hogy a maximális kamatlábat nem 8%-ban, hanem a mindenkori bankkamatlábon felül 4%-ban kell megállapítani.

A Vasúti forgalmi r. t. tőkeemelése és üzleteredménye. A tőzsdén már napok óta élénk érdeklődéssel viseltetnek a Magyar vasúti forgalmi r. t. részvényei iránt, amelyek tőkeemelési hírek kivül arra is emelkedtek, hogy a társaság oly szerződéseket perlektuált, melyek abba a helyzetbe hozzák, hogy az osztalék négy évre biztosítottnak tekintendő. Amint értesülünk, a társaság kedvező feltételek mellett több évre megkötött bérszerződések alapján nagyobb számú szabványos és különleges kocsi rendelt meg. Együttal elhatározta az igazgatóság, hogy az új teherkocsik beszerzésére való tekintettel, a múlt évi közgyűlésen újból nyert felhatalmazás alapján 5000 darab új részvényt bocsájt ki, ami által a társaságnak 5,000,000 korona alaptőkéje 6,000,000 koronára emelkedik. Az új részvények kibocsájtása a Wiener Bank-Vereinnel létesített megfelelő megállapodással biztosított; az új részvények 1908. január 1-től fogva lesznek osztalékjogosultak. — Egyben az igazgatóság a mai ülésében — mint értesülünk — megállapította a társaság 1907. évi mérlegét, mely szerint a nyereség, a tavalyi áthozatalt beleértve, 1,174,624.25 koronát tesz ki a tavalyi 931,309.54 koronával szemben. Az áthozatalt levonása után a tiszta nyereség 916,712.85 koronára rug a tavalyi 695,950.32 korona ellenében. A kocsiállomány és a tárolótelep leírásaira 257,911.40 korona fog fordítani a múlt évi 235,359.22 korona ellenében, ugy hogy 916,712.85 korona marad a tavalyi 695,950.32 koronával szemben a közgyűlés rendelkezésére. Az igazgatóság elhatározta, hogy a XII. rendes közgyűlésnek az 5 millió koronát kitevő részvénytőke után — a tavalyi 10%-

Reggelizés előtt fél pohár**Schmidthauer-féle****Hozzájárul a valódi áldás gyomorhajsztáknak és székeszorulásban szenvedőknek****Igmándi****Keserűvíz**

az éirontott gyomrot
2-3 óra alatt tel.
josen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

kal szemben — 12½% osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni. Továbbá javasolja, hogy a tartalékalapra 29.919.10 koronát — a tavalyi 21.904.87 korona ellenében — valamint az adótartalékra 80.000 koronát fordítson és hogy az egyéb alapszabályszerű javadalmazások kifizetése után fennmaradó 92.036.45 koronát — a múlt évi 68.330.84 koronával szemben — új számlára vitesse át.

Megnyit a forgalom a kassa-oderbergi vonalon. A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasutól nyert értesítés szerint a m. kir. államvasutak ruttkai-füleki és vágvölgyi vonalán fennállott forgalmi torlódások elhárítatván, az árufelvétel a m. kir. államvasutak vonalain Zsolnán, Ruttkán és Kassán át, valamint a kassa-oderbergi vasut kassa-zsolnai vonalán és annak szárnypályáin e hó 31-től kezdve ismét megnyitottik. Ennek folytán a kassa-oderbergi vasut vonalát illetőleg ezidőszent semminemű korlátozás nem áll fenn.

Sóforgalmunk 1907-ben. A múlt év november havában az ország több vidékén a sóhiány réme kísértett. A sóbányáknál óriási sókészlet halmozódott fel, mert a bányák nem kaptak a só elszállításához elegendő vaggont rendelkezésre. A kereskedelemügyi minisztérium, amidőn az ország több vidékéről panaszok érkeztek a sóhiány miatt, azonnal intézkedett aziránt, hogy a sóbányáknak az államvasutak igazgatósága a megfelelő vagonokat rendelkezésre bocsássa. A kereskedelemügyi kormány erélyes és gyors intézkedésének köszönhető, hogy a múlt év utolsó hónapjában a sóhiány valósággal országos csapássá nem fejlődött. A dolgok ily állásában az érdekelt közgazdasági körök élénk várakozással néztek elébe az ország múlt évi sóforgalma statisztikai összeállításának. Az immár elkészült idevonatkozó statisztikai adatokból az tűnik ki, hogy a kellemetlen vasúti viszonyok és a nagy vagonhiány dacára az elmúlt évben az ország összes sóbányáinál mintegy 700 vagonnal növekedett a sószállítás; e mennyiségből 500 vagon a konyhasóra esik, a többi pedig a marhasó és az iparsó között oszlik meg. Az összes sószállítás az elmúlt évben 19.600 vagonnyi mennyiséget tett. Annak a körülménynek, hogy a még sohasem tapasztalt mérvű vagonhiány dacára a sóforgalomban növekedés konstataható, magyarázata az a tény, miszerint a múlt év első három negyedében a sóforgalom óriási lendületet nyert s oly előrehaladást ért el, melyet még a november-decemberi kínos vagonhiány se tudott egészen felemészteni. A sóforgalomnak ilyen kedvező alakulása kellő hatással mutatkozik az állampénzügyi kimutatásokban is, amennyiben a kincstár lövedelme a sóeladáshól 1907-ben kerekén 1.400.000 koronával növekedett, jóllehet, a vagonhiány közel egy millió koronányi kárt okozott, úgy hogy ha ez be nem következik, az állam bevétele a sójövédékből majdnem harmadéval millió koronával több lett volna, mint az előző évben. A múlt évhez hasonló sóhiány megismétlődésének feltétlen elkerülése czéljából beható tárgyalások folynak a kereskedelemügyi és a pénzügyi minisztériumok, valamint az érdekelt tényezők között. Reméljük lehet ennek következtében, hogy ezeknek a tárgyalásoknak az eredménye meg fogja nyugtatni egy a gazdaközönséget, mint az érdekelt kereskedelmi és ipari köröket aziránt, hogy a múlt évhez hasonló mizériák a sóforgalom tekintetében elő nem fordulnak.

Felolvasás az uzoratórvényről. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályainak hétfőn, február 3-án, d. u. 6 órakor, az egyesület helyiségében dr. Dóczi Sámuel tart előadást. Az új uzoratórvény czímen.

Kerámtyár Szabadkán. Reichl-féle Kerám- és Gőztéglagyár Részvénytársaság czég alatt Szabadkán új vállalat alakult, melynek tárgya: kerám- (anyagipari) cikkek, különösen pedig kövezet- és falitéglaik, úgy hornyolt földcserepek gyártása és értékesítésük. Alaptőkéje: 440.000 korona, amely 880 darab bemutatásra szóló és teljesen befizetett 500 koronás részvényre oszlik. Az igazgatóság tagjai:

Reichl Frigyes Vilmos, Reichl Nándor, Reichl J. Ferencz és Neujahr Ágoston.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár mérlege. A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága megállapította a lefolyt 1907-iki üzletév mérlegét. Az elért nyereség a megfelelő leírások után 2,257.466 korona 21 fillér. Az osztalék a tartaléknak rendkívüli dotálása mellett 85 koronában állapított meg. Rendes közgyűlést február hó 15-én tartja.

A zárszámadás adatait a következőkben közöljük: Vagyon: Pénztár-számla, készpénz 1,900.587 korona 03 fillér, váltó-számla 47,536.353 korona 17 fillér, értékpapírok 1,979.740 korona, záloglevelek külföldi biztosításra rendelt alap értékpapírai 5,187.536 korona, központi váltóüzlet részv. társ. részvényei 746.000 korona, idegen pénztárjegyek 49.006 korona 03 fillér, záloglevél-készlet 4,866.486 korona, előlegek értékpapírokra 16,323.948 korona 90 fillér, nyílt hitelek fedezet mellett 1,036.919 korona 24 fillér, jelzálogkölcsönök 98,672,764 korona 88 fillér, árverésen vett ingatlanokra 457,774 korona 88 fillér, árverésen vett ingatlanokba fektetett összeg 472,034 korona 72 fillér, ingatlan vagyona 1,650.000 korona, adósok és átmeneti tételek 22,653.763 korona 50 fillér. Összes vagyon 203,532.913 korona 56 fillér. — Tartozás: Részvénytőke 10,500.000 korona, tartaléktőke 5,250.000 korona, nyereségtartalék 2,516.497 korona 68 fillér, a Központi Váltóüzlet Részvénytársaságba fektetett külön tartalék 800.000 korona, nyugdíjalap 1,127.125 korona 37 fillér, forgalomban levő záloglevelek 97,721.500 korona, betétek 51,674.602 korona 04 fillér, be nem váltott szelvények 90.794 korona 42 fillér, jelzálogkölcsön adósok követelése 399.914 korona 19 fillér, Bartal György-alapítvány 120.000 korona, hitelezők és átmeneti tételek 28,548.573 korona 37 fillér, átmeneti kamatok egyenlege 2,526.440 korona 28 fillér, tiszta nyereségy 1,980.010 korona 15 fillér, múlt évi áthozat 277.456 korona 06 fillér. Összes tartozás 203,532.913 korona 56 fillér.

A Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár r.-t. mérlege. Nevezett pénztárat ma tette közzé lefolyt évi zárszámadásait, melyek szerint az intézet nyeresége 346,367.53 korona a tavalyi 216,911.— koronával szemben. A társaság mérlege 1907. évi december 31-én következőképpen zárult:

Vagyon: Pénztárkészlet 247.565 K 89 f, váltótárca 6,111.164 K 79 f, elhelyezett pénzek 800.492 K 05 f, ingatlan: Oreczy-ház 609.128 K 94 f, előleg értékpapírokra 1,601.140 K 28 f, leltár 26.422 K, váltóüzlet 235.138 K 18 f, adósok 99.273 K 56 f, összesen 9,730.325 K 69 f. Teher: Részvénytőke 4,000.000 K, tartalék-alap 355.120 K, tisztviselők segélyalapja 13.458 K 23 f, betétek 4,671.416 K 01 f, hitelegyleti biztosítéki alap 207.750 K, jelzálogkölcsön 15.601 K 34 f, átmeneti tételek 47.471 K 74 f, átmeneti kamatok 72.000 K 84 f, fel nem vett osztalék 1140 K, egyenleg mint nyereség 346.367 K 53 f, összesen 9,730.325 K 69 f. Nyereség- és veszteség-számla. Tartozik: Kifizetett és tőkésített kamatok 164.397 K 08 f, tiszti fizetés, lakbér, üzleti költség és nyomtatványok 97.424 K 51 f, adó 32.881 K 30 f, kétes követelések leírása 26.078 K 68 f, tiszta nyereség 346.367 K 53 f, összesen 667.149 K 10 f. Követel: Nyereség áthozat 1906. évről 29.859 K 81 f, bevételvezetett kamatok leszámítások után 456.249 K 89 f, különféle kamatok 114.958 K 75 f, adómentes kamat 1751 K 67 f, házbérvédő-lem 1907. II. félévben 13.708 K 33 f, jutalékok 35.639 K 32 f, váltóüzleti nyereség 14.981 K 33 f, összesen 667.149 K 10 f.

Az igazgatóság a február 15-én tartandó közgyűlésen javasolni fogja, hogy az alapszabályszerű leírások és a tartalékok szokásos javadalmazása után 6% (12 korona) osztalék fizetessék ki.

Gépgyári részvénytársaság Baján. Baján, Köszegi Károly-féle szabadalmazott motoros talajművelő-gépek előállítására czéljából — mint értesítünk — részvénytársaság alakult: Köszegi Károly-féle szabadalmazott motoros talajművelőgépgyár részvénytársaság czím alatt 250.000 korona alaptőkével. Az igazgatóság tagjai: gróf Széchenyi Emil vajszkai, borsodi és katymári Latinovics Pál borsodi, gróf Wileczek Frigyes erdőkörti, dr. Molnár Károly zombori, gróf Hnyadi József ketyői, Falcione Lajos zombori, dr. Ambrozovits Lajos, dr. Alföldi Alajos, Szmogyi Emil, Andrkó Zoltán és Köszegi Károly bajai lakosok.

A Telepítő és parcellázó Bank közgyűlése. A Magyar Telepítő és Parcellázó Bank részvénytársaság ma délután négy órakor tartotta meg III. rendes közgyűlést dr. Nagy Ferencz elnöklésével 18 részvényes jelenlétében, kik összesen 10810 részvényt képviselnek. Elnök a jegyzőkönyv vezetésével dr. Ullmann Károly titkárt bizta meg, a jegyzőkönyv-vezető előterjesztette az igazgatóság évi jelentését, amelyből a következőket emeljük ki:

A lefolyt évben a nemzetközi pénzpiacra jelentkező rendkívüli feszültségtől teljesen tartózkodni és — egyes finanszírozásoktól eltekintve — kizárólag már folyamatban lévő birtokműveleteinek lebonyolítását szorgalmazta. E törekvés a kedvezőtlen pénzügyi és gazdasági viszonyok dacára is megfelelő eredménnyel járt, amennyiben részben parcellázás, részben telepítés útján 958 vevőnek 9711 magyar hold kiterjedésű ingatlanok adtak el. Az eladási árak meghatározásánál a bankot a lefolyt évben is az a megfontolás vezette, hogy csak fizetőképes, a gazdálkodás folytatásához kellő erővel rendelkező gazdáknak és méltányos áron juttasson birtokot; ezt legjobban bizonyítja egyrészt az, hogy körülbelül 9.9 millió korona kölcsönállomány mellett az annuitási és kamathátralékok összege a mérleg lezárásakor 17.000 koronát meg nem haladott, másrészt pedig az összeállítás, mely hivatalos adatok alapján a bank által eladott és vevői által ismét tovább adott ingatlanok eladási árát kimutatja. E szerint 78 ilyen eladás közül, melyek 694 magyar hold 1012 négyzetöltszázötven négyzetméter területű ingatlanokra vonatkoznak, 11 ingatlan eladási ára 19.407 korona 34 fillérrel ugyanannyi volt, mint az előző, a bank által elért vételárak, míg a többi 67 eladásnál a vevők által elért 409.085 korona 90 fillér 51.190 korona 41 fillérrel meghaladta a banknak eredetileg fizetett 357.895 korona 49 fillérnyi összvételért, ami 14.29% többletet felel meg. Az ingatlanok eladásának eredményeként mutatkozó 3.623.463 korona 79 fillérből 313.864 korona 74 fillér már eladott, de telekkönyvileg a vevőkre még át nem írt ingatlanokra esik, a bank tulajdonában maradt és parcellázás alatt álló ingatlanok tehát a mérlegben 3,509.599 korona 5 fillér értékkel szerepelnek. Megjegyzendő, hogy ezáltal is csak az eladások által teljesen lebonyolított ügyletek haszna számoltatott el, tehát a megmaradt ingatlanok beszerzési ára azok könyvszerű értékét lényegesen meghaladja. Végül beszámol a jelentés arról, hogy a bank 100.000 koronával részesedett a Magyar jelzáloghitelbank és a Magyar agrár- és iárdékbank r.-t. vezetése mellett lebonyolított azon műveletben, melylyel a „Nyiregyházi gazdasági és kereskedelmi hitelintézet r.-t.” alaptőkéje a czégnak „Szabolcsi agrártakarékpénztár részvénytársaság”-ra való átváltoztatása mellett 1½ millió koronára emeltetett, részvételt továbbá a „Halte-nyészti részvénytársaság” megalapításában is, mely intézet 600.000 korona alaptőkével a végből alakult, hogy egy — a banktól megvett — nagyobb területen halastavakat építsen és nagyobb szerű halgazdaságot létesítsen.

A közgyűlés az igazgatóság jelentését, az általa előterjesztett számadásokat és a felügyelő-bizottság jelentését egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényt az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére megadta és az igazgatóságnak indítványát a 369.864 korona 54 fillér tiszta nyereség hováfördítése tárgyában egyhangulag elfogadta. Ehhez képest a közgyűlés elhatározta, hogy a tiszta nyereségből 34.817 korona 41 fillér a rendes tartalékalaphoz csatolandó, további 41.780 korona 89 fillér az igazgatóság alapszabályszerű jutalékára utalandó ki, a fennmaradó összegből a befizetett alaptőke 8%-os kamatozásának megfelelően részvényenként 16 korona, összesen 200.000 korona f. évi február hó 15-től kezdve kifizetendő, 50.000 korona a külön tartalék, 12.000 korona a bank alkalmazottainak nyugdíjalapja javadalmazására, 5000 korona az intézet alkalmazottai külön jutalmazására fordítandó, míg a végül fennmaradó 26.266 korona 24 fillér új számlára viendő át. Ez után a közgyűlés tekintettel arra, hogy az eddigi igazgatóság tagjainak megbízatása lejárt, annak összes tagjait további három évi időtartamra közfelkiáltással egyhangulag újból megválasztotta. Végül Scheiber József részvényes indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak

WIKUS
CSOKOLÁDÉ
GYÁR
BUDAPEST
IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 12

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAO POR

és a tisztikarnak az intézet érdekében kifejtett buzgó és sikeres működéséért köszönetet szavazott. Az igazgatóság — a közgyűlést követő ülésén — elnökké báró Madarassy-Beck Nándort, alelnökké gróf Keglevich Gábort és dr. Nagy Ferenczet választotta meg és a végrehajtó-bizottságba dr. Nagy Ferencz elnökle alatt báró dr. Madarassy-Beck Gyula, Barta Arnold, Poór Jakab, dr. Beck Marcell és dr. Éber Antal igazgatósági tagokat küldte ki.

Sorsolás. A Magyar Francia Biztosító Részvénytársaság ma tartotta meg a sorsolással egybekötött életbiztosítási kötvények egyenként 2000 koronáról szóló igényjegyeinek XXVIII. kisorsolását. E sorsolás alkalmával a következő igényjegy számok huzattak ki és pedig: az I., II., III. díjtáblázatok szerint fennálló biztosításokhoz: 15893—13161—112916 Wien, az V., VI., VII. díjtáblázatok szerint fennálló biztosításokhoz: 12392—31722—116077 Wels. Együttel kisorsolták azokat a kötvényeket is, melyek azelőtt a „Magyar Franciaánál” álltak fenn, átletésként azonban jelenleg az „Első Magyaránál” vannak érvényben. E sorsolás alkalmával a következő igényjegy számok huzattak ki és pedig: az I., II., III. díjtáblázatok szerint fennálló biztosításokhoz: 10217—29186—115589 Wien, 13134—5779—108961 Wien. A kihuzott igényjegyekre eső nyereségyösszegek, a kihuzott igényjegy, a kötvény és az utolsó beváltott díjnyugta bemutatása után a társaság által azonnal kifizettetnek.

A József- és Ferencvárosi Takarékpénztár r.-t. közgyűlése. Ma tartotta meg e társaság rendes közgyűlését. Az igazgatóság indítványára elfogadták azt a javaslatot, hogy az idén osztalékot ne fizeszenek, ellenben az elért 24.400 korona felesleget a kétes követelések leírására fordítsák. Vécsey Kálmán, dr. Horváth Akos és ifj. Vécsey Tamás igazgatósági tagok lemondását elfogadták; a megfűresedett igazgatósági tagsági állásokat egyelőre nem töltötték be.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával. A Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés ügyét, úgy látszik, a két kormány kiküldöttjei csak a jövő hét vége felé bírják dűlőre juttatni. Jóllehet a főbb pontozatok tekintetében már sikerült végleges megállapodásra jutniok, mindazonáltal vannak még mindig függőben levő kérdések, melyek elsimítása elé akadályok gördülnek. Mint Bécsből értesülünk, a szerb kiküldöttek Belgrádba utaztak, hogy kormányuktól végleges utasítást kérjenek a függőben maradt kérdésekre nézve is. Sikerült a tárgyalások folyamán a vágott marha és sertés mennyiségének kontingentálása, Szerbia elfogadta a magyar és osztrák kormány küldötteinek azt a feltételét, hogy Szerbia évenként 70.000 vágott sertést és 35.000 vágott marhát szállíthat a monarchiába. Az állategészségügyi intézkedések tekintetében azonban még nem jött létre megállapodás, különösen az osztrák-magyar konzulátusoknál alkalmazott magyar és osztrák állatorvosok hatáskörének kérdésében. Ebben a kérdésben nincsenek olyan nagy ellentétek, amelyek a szerződés létrejöttét megakadályozhatnák, valószínű, hogy a legközelebbi ülésén, amelynek napját még nem állapították meg, teljes megállapodásra fognak jutni. A szerződés időtartamát tíz évben állapították meg.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meg-hülést** bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a

An Emulsió vésztésénél a SCOTT-féle módszer védelegyét — a halcsont — kékűk Hyeon lombó vana.

SCOTT-féle EMULSIO

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egyeredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gahonatözsde.

A különben is igen lanyha iránynak ma újabb tápot adott az amerikai tőzsdék csökkenő árjelzése Newyorkban és Chikagóban a buza ára tegnap 2½ ccenttel esett vissza, a mi 50 kilónként 25 fillér olcsóbbodást jelent. A határidőpiacon ennél fogva sürgős kínálat állott be és az áprilisi buza 11.96-on indulva délig 11.71-re csökkent. Áprilisi rozs 10.10-ről 9.83-ra, októberi buza 10.50-ről 10.32-re, májusi tengeri 6.86-ról 6.74-re és zab 7.81-re ment vissza. Igen nagy forgalom fejlődött részint kényszereladások, részint a kontremin forszírozott leadásai folytán. A mit már hetekkel ezelőtt megirtuk, a magas árakat, melyeket a spekuláció saját szakálára csinált, a konzum sem nálunk, sem Ausztriában nem volt hajlandó raktíkálni. A spekuláció, véleményével magára hagyatva — nem képes az árnyót fentartani és akarva, nem akarva — kénytelen a kötéseitől nagy veszteséggel megválni. Már áldozatai is vannak a tulhajtott spekulációnak. Egy pár bánáti nagyobb spekuláns fizetése képtelenséget jelentett és ezek kötéseinek lebonyolítása még jobban élesztette a baisse-irányt. Azonkívül a Galiczia részére történt buza és rozs eladások is nagyobb részben visszastorniroztatnak, úgy, hogy ezen részről is sok áru jön a piacra. Nem csoda tehát, ha az összes gabonaművek árai hanyatlásnak indulnak.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 79.3 kg. 24.40 korona, 100 mm. 78 kg. 24.30 korona, 100 mm. 77.7 kg. 24.20 korona, 500 mm. 77.5 kg. 24.20 korona, 500 mm. 77.5 kg. 24.10 korona, 100 mm. 77.5 kg. 23.90 korona, 100 mm. 77 kg. 23.90 korona, 100 mm. 77 kg. 23.90 korona.

Pestvidéki. 100 mm. 77.5 kg. 23.90 korona, 300 mm. 77 kg. 23.90 korona, 200 mm. 75 kg. 23.20 korona.

Féjérmegyei. 100 mm. 77 kg. 23.80 korona, 200 mm. 75.8 kg. 23.20 korona, hibás.

Felsőmagyar: 100 mm. 77 kg. 23.50 korona.

Rozs. 150 mm. 19.50 korona, paritás.

Tengeri. 200 mm. 13.40 korona, paritás.

Zab. 100 mm. 16.30 korona, 100 mm. 16.20 korona, 200 mm. 16.20 korona, 100 mm. 16.20 korona.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 29-től január 20-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	7344	—
Rozs	1252	—
Arpa	968	202
Zab	105	—
Tengeri	1380	—
Liszt	—	7877
Korpa	—	3876

A határidőpiacon kötött:

Délután:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. áprilisra 11.95, 11.91, 11.99, 11.74.
 Buza 1908. októberre 10.49, 10.48, 10.50, 10.38, 10.33.
 Rozs 1908. áprilisra 10.09, 10.11, 9.92, 9.96, 9.86.
 Rozs 1908. októberre 9.04, 9.05, 8.99.
 Zab 1908. áprilisra 7.93, 7.90, 7.85.
 Tengeri 1908. májusra 6.82, 6.87, 6.79.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 11.73—11.74
 októberi buza 10.34—10.35
 áprilisi rozs 10.03—10.07
 októberi rozs 8.98—8.99
 áprilisi zab 7.84—7.85
 májusi tengeri 6.77—6.78

Délután forgalom.

Délután nagyobb visszaesés után erősebb javulás állott be. Áprilisi buza 11.63 után ismét 11.75-re javult.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra — — — — 11.75—11.76
 Buza új októberi — — — — 10.32—10.33
 Rozs 1908. áprilisra — — — — 9.87—9.88
 Rozs új októberi — — — — 8.98—8.99
 Zab 1908. áprilisra — — — — 7.81—7.82
 Tengeri 1908. májusra — — — — 6.73—6.74

Értéktözsde.

Az utolsó közeledtével szokás szerint előtérbe kerülő realizálási hajlandóság ezuttal alig ingatta meg a szilárd irányzatot, de azért ma a forgalom az előző napokhoz hasonlítva, mégis csekélyebb volt. Az előtözsden uralkodott szilárd irányzatot csak a déli tőzsdén váltotta fel némi visszaesés, melyet főleg a realizálások idéztek elő. Ezáltal az élénkebb forgalmu értékeknek záróárfolyama kisebb volt a tegnapiénál. A bécsi tőzsdéről jött az a hír, hogy az osztrák alpesi bányatársaság nagyobb osztalékot fog fizetni, mire a vasipari értékek kedvezőbb árfolyamon zárultak. A Rimamurányi is javult egészen 538 koronáig, de zárlatig ismét visszaesett néhány koronával.

A mai napon kezdetben nyugodt volt az irányzat az előtözsden, zárlat felé azonban az üzletcsend következtében az árfolyamok mérsékelt forgalom mellett lemorzsolódtak. A déli tőzsdén nyugodt irányzat uralkodott, az értékek árfolyamai csekély ingadozások után tartottan zárultak. Az utótözsden bécsi eladásokra vesztett szilárdságából az irányzat, zárlat felé azonban valamelyest javult az üzlet iránya.

Előtözsde.

Előtözsde gyengült.
 Kötettek: Osztrák hitelrészvény 648.—646.75. Magyar hitelrészvény 784.—782.50. Osztrák-magyar államasui 680.75—679.—. Déli vasut 145.—. Rimamurányi vasút 538.—537.50. Magyar leszámítoló bank 497.5—496.50. Jelzálogbank 443.50—441.50. Közüti vaspálya 574.50—571.25. Városi villamos vasut 283.50—282.75. Magyar koronajáradék 94.4—94.30. Hazai bank 295.—293.25. Salgótarjáni közszénbánya r.-t 608.—610.—. Magyar kereskedelmi r.-t. 602.—603.—. Magyar vasúti forgalmir.-t. 393.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott.
 Kötettek: Osztrák hitelrészvény 646.75—647.50. Magyar hitelrészv. 782.75—784.25. Rimamurányi vasút 535.—537.—. Magyar leszámítolóbank 497.—.—. Jelzálogbank 442.—443.—. Közüti vaspálya 574.—.—. Városi villamos vasut 283.—283.75. Magyar aranyjáradék 112.60. Magyar koronajáradék 94.25—94.37½. Hazai bank 293.50—295.—. Egyesült fővárosi takarékpénztár 226.—. Magyar orsz. közp. takarékpénztár 1685.—. Salgótarjáni közszénbánya 615.50—608.50. Weitzner-féle vagongyár 368.—370.—. Erzsébet kir. szanatórium sorsiegy 8.25.
 Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 8.—10.— K, február végére 24.—26.— K.

Utótözsde.

Az utótözsde irányzata bécsi eladásokra mérsékelt forgalom mellett elgyengült, a zárlatban ismét javult. Osztrák hitelrészvény 647.—645.25. Magyar hitelrészvény 783.—781.75. 4 százalékos magyar koronajáradék 94.37½—94.40. Rimamurányi vasút 536.—. Déli vasut 144.—142.50. Városi villamos vasut 282.50—281.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 646.—. Magyar hitelrészvény 782.50. 4 százalékos magyar koronajáradék 94.40. Déli vasut 142.50. Városi villamos vasut 282.50.

BÉCSI GABONATÖZSDE.

Bécs, január 31. (Az Egyetértés távirata.)
 Az a jelentékeny árhanyatlás, amely a hét elején gabonaművekben beállott, nem volt képes a konzumot vásárlásra bírni. Lisztben az üzleti viszonyok lényegesen rosszabbodtak és az árengedmények sem idéztek elő forgalmat. Ennek következtében a vásárlási tartózkodás gabonaművekben még erősebb lett s ma sem mutatkozott semmiféle érdeklődés. Az amerikai piacok jelentékeny árhanyatlásai is hozzájárultak, hogy buza és rozs újabban ismét 10, illetőleg 15 fillért vesztett s így buza árhanyatlása eddigél 50 55, rozsé 75 80 fillért tesz ki. Tengeri és zab mindössze 15 fillérrel lett olcsóbb és ma e cikkek ára nem változott.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.55—13.— korona, mosoni 11.55—11.90 korona, tótfelvidéki 11.50—11.95 kor., délvasúti 11.45—11.75 korona, marchfeldi 11.25—11.60.
 Új-rozs: tótfelvidéki 10.25—10.45 korona, csepeli 10.20—10.40 kor., pestmegyei 10.25—10.45 korona különböző magyar 10.15—10.40 kor., osztrák 10.15—10.35 korona.

Arpa: morvaország 9.20—9.70 kor., marchfeldi 8.70—9.20 kor., bécsvidéki 8.60—9.10 kor., tótfelvidéki 7.90—9.60 kor., csepeli 8.—9.—, győri 8.20—9.— kor., déli vasúti 8.—9.40 kor., tiszavidéki 7.20—7.80 korona.

Magyar tengeri: régi 7.30—7.45, új —.— —.— korona, cinquantin 8.25—8.35, új —.— —.— korona.

Magyar zab: selejtes 8.20—8.30 kor., közepes 8.30—8.55 korona, elsőrendű 8.55—8.80 kor., válogatott 8.80—9.05 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, január 31. Kedvező irányzattal indult a mai előtőzsde, melyet a kevésbé kielégítő amerikai jelentések sem voltak képesek meggyengíteni. Nagyobb érdeklődést tanúsítottak az alpesi bányarészvények iránt, melynek a mérlegéről kedvező becslések kerültek forgalomba. Rimamurányi és prágai vasmű részvények is javultak. Az államvasuti részvényeket elhanyagolták. A déli vasuti részvények árfolyamát egyes eladások nyomták. Az ipari részvények forgalma csekély volt. Orosz járadék külföldi jegyzésekre szilárdult. A déli tőzsde nyugodtan tartott árfolyamokkal indult és később nyugodt volt, jóllehet Berlinből szilárd irányzatot jelentettek. A zárlat gyengült, hitel- és államvasuti részvényekben külföldi megbízásból nagyobb eladások történtek.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 647.55, Magyar hitel. 784. —, Länderbank —, —, Allamvasut 679.75 —, —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 144.75 —, —, Alpesi bányatársulat 615. —, Rimamurányi 535.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajár. 94.35, Orosz érték —, Török sorsjegy 188. —, Német márka 117.50.

A déli tőzsde nyugodtan nyílt meg.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 647. —, Magyar hitel 784. —, Länderbank 423. —, Unio-bank 555. —, Allamvasut 679. —, Angol-bank —, —, Bankverein —, —, Déli vasut 144.50, Gőzhajó —, —, Alpesi bányarészvény 614.50, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajár. 94.35, Török sorsjegy 188. —, Német márka 117.52, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 536. —, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. 443. —, Kárpáti petrolium —.

Bécs, január 31. (Osztrák értékek zárlata.) 4:2 százalékos papír-járadék 97.80, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.50, 1860-as sorsjegy 154. —, Osztrák hitelsorsjegy 456. —, Angol osztrák bankrészvény 305.75, Bécsi Bankverein 541.75, Osztrák-magyar bank 17.74, Déli vasut 142. —, Dunagőzhajózási társaság 1019. —, Dohány részvény 415.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.51, Osztrák Lloyd 407. —, 4:2 százal. ezüst járadék 97.80-97.95, Osztrák koronajár. 97.80, 1864-es sorsjegy 263. —, Osztrák hitelintézeti részvény 645.75, Union-Bank 555.25, Osztrák Länderbank 423. —, Osztrák-magyar államvasut 675. —, Elbavölgyi vasut 427. —, Alpesi részvény 615. —, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 240.65 Lipótkohó 442. —, Töröksorsjegy 187.70. Szilárd.

Bécs, január 31. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.70. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 151. —, Magyar hitelbank részvény 782. —, Magyar leszámítoló és váltó részvény 498. —, Rimamurányi 535. —, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 420. —, Magyar koronajár. 94.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 95.25, Magyar nyer.-k. sorsjegy 196. —, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzalogbank 442. —, Magyar keresk. bank 34.80 kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, január 31. (Tőzsdejelentés.) Megnyitáskor az alaphangulat ugyan szilárd, amely főleg járadék-bankértékpiacon jut kifejezésre, az üzlet azonban mégis ma is általánosságban szűk határok között folyt le. Később nagyobb realizációk eszközöltek, amelyek az összirányzat gyengülését vonták maguk után. Bankok előnyben részesültek és nevezetesebb ár-emelkedéseket tüntettek fel. Járadékok kezdeti emelkedéseiket megtarthatták. Amerikai vasutak közül csak Kanada-Pacific zárult magasabban, míg osztrák értékek közül lombardok Bécsre nagyobb mértékben csökkentek. Bányáértékek nyomottak. A készpénz-piac ipari értékeinek irányzata gyenge. Magánleszámítolási kamatláb 4³/₈, napi pénz ultimón tul 5¹/₂ százalék.

Zariatok jegyeztetik: 4:2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.25, osztrák hitelrészvény 203.90, Déli vasut 25.50,

orosz bankjegyek 214.40, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.50, Disconto Commandit 175.40, Dinamit-truszt 162.25, Harpeni 201.25, Unifikált török járadék 96.10, 4:2 százalékos ezüst-járadék 97.80, 4 százalékos magyar aranyjádék 94.50, Magyar koronajár. 94.50, Osztrák-magyar államvasut 145.40, Bécsi váltóár 85. —, Olasz járadék 104.60, Alf. villamossági Edison 201. —, Gelsenkircheni 184.30, Laurakohó 218.50. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) január 13. 4:2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.10, 4 százalékos magyar aranyjádék 94.70, Osztrák hitelintézeti részvény 203.70, Osztrák-magyar államvasut 145.20, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.75, Bécsi Bankverein 136.60, Villamos részvény 149. —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.30, 4:2 százalékos ezüstjádék 100. —, Osztrák koronajár. 97.80, Magyar koronajár. 94.40, Osztrák-magyar bank 127.40, Déli vasut részvény 26.10, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.15, Párisi váltóár 81.40, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 305. —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) január 31. 4:2 százalékos ezüstjádék 99.50, 1860. sorsjegy 155.75, Déli vasut 25. —, 4 százalékos Aranyjádék 98.90, Osztrák hitelrészvény 203.50, Osztrák-magyar államvasut 145. —, Olasz járadék 103.80, 4 százalékos Magyar aranyjádék 94.75 Nyugodt.

London, január 31. Angol consol 86³/₁₆.

Páris, január 31. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.82, Osztr. aranyjádék 99.75, Magyar aranyjádék 94.75, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 484.85, 4 százalékos Olasz járadék 103.50, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315. —, 5 százalékos marokkói járadék 505. —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.50, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.60, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 510. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 95. —, 4 százalékos unifikált török jár. 97.15, Török sorsjegy 180.75, Török dohányrészvény 450. —, Osztrák földhitelintézet 1117. —, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzalogbank 480. —, Banque de Paris 14.60, Banque Ottomane 713. —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 150. —, Meridional vasut 688, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 598. —, Rio Tinto 16.88, Sucrerie d'Égypte 34. —, Tula 349, Thomson Houston 154. —, Urikányi köszén 140, Chartered 21.25, De Beers 380. —, East Rand 96.25, Jagersfontein 102.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 51. —, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 122.81, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8s, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) 1/4, Csek Londonra 251.55, Magánkamatláb 2¹/₁₆. Nyugodt.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vásáresarnok.

1908. január 31-én.

Husfélékben az enyhe idő némi csökkenést idézett elő. Vad kevésbé keresett. A vágott baromfi ára emelkedőben van, mert az élő baromfiért túl magas árakat követelnek. Vaj iránt az érdeklődés még nem csappant. Egészséges szép makói hagyma, nemkülönben jó alma, körte jól elhelyezhető. Tojásjegyzéseink tegnapelőtt óta ládánként 8-10 koronával csökkentek.

Mai árak:

Husnemek: Helybeli marhahús hátulja 112-136 K, eleje 1-110 K, vidéki borju, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 92-110 K, helybeli borjúhús 120-130 K, sertéshús szalonával 122-124 K, lehozott sertés 126-128 K, szalonna friss 150-160 K, szalonna sózott 112-120 K, szalonna füstölt 132-136 K, olvasztani való 124-128 K, hárj 136-140 K, sertésszir 140-144 K, mind métermázsánként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 120-160 K, hazai sonka 1.80-2. — K, szalámi magyar 3.60-4. — K, nyári szalámi 1.20-1.40 K.

Vad: Oz 1.40-1.50 K, szarvas 90-100 K, dämvad 90-100, vaddisznó 70-90 K kg.-ként egészben, nyul nagy 3. —-3.20 K, nyul süldő 2. —-2.20 K, fogoly ——— K, fácán 3. —-3.20 K,

szalonka —. — K, darabonként. Fenyvesmadár kötege —. —.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 110-1.20 K, sülti való 3. —-3.60 K, kacsá sovány 3.60-4.20 K, kacsá hizott 6. —-7. — K, liba fiatal —. — K, lud hizott 12. —-16. — K, tyúk 3.60-4. — K, pulyka 8. —-10. — K páronként, Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1. —-1.30 K, hizott rucza 1.30-1.50 K, hizott pulyka 1. —-1.50 K, levestyúk 1.60-1.80 K kg.-ként Pulárd 1.80-2. — darabonként.

Tejtermékek: Tevaj (centrifugált) I. 2.20-2.40 K, II. 2. —-2.20 K, főzővaj (köptült) 1.60-1.70 K, tehénturó 12-20 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturó és munkásturó igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.80-6.40 K, rózsá 5.80-6.60 K, fehér 5. —-5.20 K, kifli 10. —-11. — K, sárgarépa 7.50-8. — K, petrezselyem 12. —-16. — K, vöröshagyma makói 12. —-13. — K, közönséges hazai 6. —-8. — K, fokhagyma 36. —-44. — K, káposzta 2. —-3. — K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60-2. — fillér kg.-ként. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, batul stb.) 60-100 fill., másodrendű 40-50 K., harmadrendű apró áru 12-20 K. Körte elsőrendű 1.20-1.60 K, másodrendű 40-60 K., dió I. 40-60 K., II. 30-40 K., 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 92-96 K, erdélyi apróbb áru —. — K, meszes —. — K eredeti ládánként (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, január 31-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) ——— fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 117-119 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 119-121 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 119-123 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg felüli sulyban) ——— fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) ——— fillérig.)

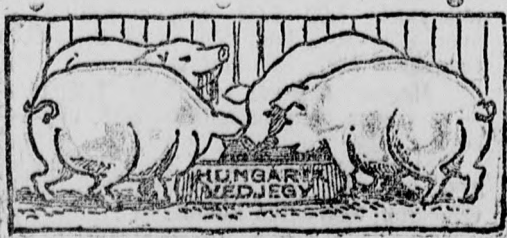
Sertéslétszám: 1908. évi január 29. napján volt készlet 21925 drb., 1908 január hó 30-án felhajtott — darab, 1908 január 30. napján elszállított 174 darab, 1908 január 31. napjára maradt készletben 21751 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, jan. 31. (Hiv. tud.) Élő napról maradt 811 darab sertés, 6 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1220 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 2031 darab sertés, 5 darab süldő, darab malacz. Eladatott 1545 darab sertés, 6 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 496 drb sertés, 6 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 90-93 fillér, ételsulylevonással ——— fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 88-90 fillér, ételsulylevonással ——— fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül ——— fillérig, ételsulylevonással 108-118 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig ——— korona, ételsulylevonással 110-118 fillérig, könnyű 220 kg.-ig ——— korona, ételsulylevonással ——— fillérig. Belföldi süldő 108-118 korona. Horvát süldő — korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élőszulban értendők.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Borjuvásár.

Budapest, január 31. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 401 darab élő borjut, közte 5 darab leölt borjut, 15 darab élő bárányt. Fizettek elsőrendű élő borjukért 96-108 fillért, kivételesen 110-112 fillért. Középmínőségű élő borjukért 88-94 fillért, leölt borjukért 92-98 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Elő bárányokért 15-19 korona páronként. Az irányzat élénk volt, az árak 4-6 fillérral kilogrammonként emelkedtek.

Kovács Menyhért és Társa

„Hungária Gyorshizláló abrakfűszer-vállalat”

Budapesten, VI. kerület, Felsőerádsor-utca 41. szám.

M. kir. földművelésügyi miniszter által 1906. nov. 11-én 75807. III/2. szám alatt engedélyezett „Hungária Gyorshizláló Abrakfűszer” minden jószág tenyésztésénél nélkülözhetetlen. Kitűnő eredménnyel lett kipróbálva szarvasmarhánál, lovaknál, sertésnél, juhoknál és az összes baromfiaknál. Számtalan elismerő-levelek rendelkezésre állnak. — Kapható minden fűszerkereskedésben.

Kivonat a hivatalos lapból.

Január 31.

Kinevezések. A belügyminiszter Horváth Árpád miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, dr. Smialovszky Tibor trencsénvármegyei közigazgatási gyakornokot, tisztelbéli aljegyzőt, a belügyminiszteriumhoz fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Molnár János nagyszombeni adóhivatali segédet végleges minőségű pénzügyi számvizsgálóvá; a nagyenyedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivővé, Vitvicsky István turóczenytemártoni segélydíjas pénzügyi számvivőket ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztá a beszercebányai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivővé, a mosóczeni járásba a járási számvivői teendőket ellátása iránti megbízással, Bucsy József segélydíjas pénzügyi számvivőket ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztá a nagyenyedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivővé, a viznai járásba a járási számvivői teendőket ellátása iránti megbízással, Tóth István komáromi díjtalan pénzügyi számvivőket ideiglenes minőségű pénzügyi számvivőkké ideiglenes minőségben a balassagyarmati, Oriás Oszkár csákányi adóhivatali díjnokot ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számvivőkké a ipolyvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivővé, a szegedi itélőtábla elnöke Straubert Jenő végzett joghallgató, szegedi lakost a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Kohn Móríc budapesti lakos a saját, valamint Erzsébet, Klára és Oszkár nevű kiskorú gyermekei „Kovács“-ra, kiskorú Strauszmann Árpád budapesti lakos „Szeleynyi“-re, Oesterreicher D. Adolf budapesti lakos „Pál“-ra, kiskorú Kohn Julia és Dezső budapesti lakosok „Kulesár“-ra kért átváltoztatást megengedte, továbbá az 1881. évi augusztus 13-án 39.857. szám alatt kelt belügyminiszteri rendeletet, melylyel Spicz János budapesti lakos családja nevének „Ladányi“-ra kért átváltoztatása megengedett, az 1907. évi 79.765. szám alatt kelt belügyminiszteri rendelettel hatályon kívül helyezte.

Pályázatok. A balászfalvi járásbírósnál járásbírói, a győri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvivősnél pénzügyi számtisztai, a nagyváradai pénz-

ügyigazgatóság mellé rendelt számvivősnél számtisztai járási számvivői, a pécsi pénzügyigazgatóságnál áll. végrehajtói, a sátoraljai pénzügyigazgatóság kerületében egy pénzügyi szemlést, a szerdahelyi járásbírósnál díjnoki állásra 2 hét; Pécs szab. kir. város törvényhatóságánál 5 II. oszt. rendőri állásra 4 hét; a szerajevói bosnyák-hercegovinai országos kórház börtöngyászati osztályánál egy főorvosi és osztályvezetői, a kisújszállási adóhivatalnál szolgai állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Duna, Tisza, M.-Szepl., etc.), date (Jan. 30, Jan. 31), and water level (méter). It lists various river gauging stations and their recorded water levels.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908 január 31-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánk délkeleti felén az utóbbi 24 óra alatt csapadékos idő uralkodott, míg északnyugati felén derültre változott az idő. A csapadék mennyisége számos helyen meghaladta a 10 mm-t. A hőmérséklet északnyugati felől tovább csökkent és az éjeli már csaknem mindenütt a fagypontra alá süllyedt, de — az északi részek kivételével — még többé-kevésbé a normális fölélt maradt; a maximum: Fiumében, meg Keszthelyen 8°C és a minimum: Rajeczfürdőn 17°C volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és elvétel — főleg dél felén — csapadék várható.

Table with columns for location (Allomás), precipitation (Csapadék mm), wind direction (Szélirány és ereje), and temperature (Hőmérséklet). It provides weather forecasts for various locations across Hungary.

vesmadár kö... csirke 110... kacska sovány... K. liba fiatal... K. tyúk... K. páronkint... hízott lud 1... hízott pulyka... K. kg.-ként... I. 2.20... köptül 1.60... gr.-ként. Va... gen jutányo... (árú) sárga... fehér 5... a 7.50-8.- K... nagyma makói... 2.-K, fok... -8.-3.- K... fillér kg.-kint... (aranyparmen... 60-100 fill... du apró áru... 50 K, másod... II. 30-40 K... élyi apróbb áru... eredeti ládán... nok... (allos tudósít.)... (Óreg ne... felül)... 0 kilogramm... (Fiatal nehé... sulyban) 117-... 251-320 kilo... fillér. Könnyű... fillér. Szerbiai... (ban) 60 kilogramm... (ár 29. napján... (ár hó 30-án... (ár 30. napján... (ár 31. napjára... (zított sertésüzlet... (döz napról ma... (süldő, — darab... — drb süldő... 20 darab ser... (malacz, össze... (süldő, darab... (rtés, 6 darab... (ul visszamaradt... (drb malacz... (tu 350 kg.-on... (ér, — ételsuly... (tu 280 kg.-tól... (súlylevonással... (kg.-on felül... (8 118 fillérig... (g.-ig... (8 fillérig, köny... (súlylevonással... (108-118 kor... (orona. Malacz... (más nélkül kilo... (A vásár irány... (d.) A mai vá... (borjút, közte 5... (árányt. Fizettek... (lért, kiyételesen... (borjukért 88-94... (kilogrammonkint... (15-19 korona... (az árak 4-6... (ek... (alat'... (gedélyezett... (özhözletlen... (baromfiaknál.

Table with columns for Buza (Wheat), Egyéb gabonafélék (Other grains), and Áranya (Gold). It lists various types of grain and their prices per 100 kilograms.

Table with columns for Államadósság közközlésének (Public debt), Zárólevelek, Előcsbsége (Closing documents, Precedence), and Takarékpénztárak (Savings banks). It lists various financial institutions and their assets.

Table with columns for Bankok részvényei (Bank shares), Biztosító társaságok (Insurance companies), and Pénzjegyek (Banknotes). It lists various banks and insurance companies and their shares/banknotes.

KÜLÖNFÉLÉK.

Erdei kápolna.

Hőfödté, hallgatag vadon,
Mélyén dülledt kápolna-rom,
Elhagyva, egyedül,
Fagyasztó fürgeteg ha dul,
A róka, farkas, őz s a nyul
Ólébe menekül.

A vad, kit vérszomj-láz gyötör,
És egymás életére tör
Nyílt harcban és lesen,
Az üldöző és üldözött
A négy megroskadt fal között
Mégférnek csöndesen.

A templom, melyet emberész
Választalul emelni kész
Sok évszázadja már,
Mos im, a béke hajlaka,
De békülésre ah, oda
Csak erdők vadja jár.

Fent milliónyi csillagok,
Mind örvendön csillog, ragyog
A vén templom felett.
Egy percze éled a vadon
S enyhén, szeliden átson
Egy égi lehelet.

Feleki Sándor.

(Az afrikai álomkór.) Az alvásnak egyik leg-
sajátságosabb formája az afrikai álomkór. Né-
mely orvos azt állítja, hogy ezt a betegséget a mér-
léktelen tubakozás okozza; a benszülöttek ugyanis
egy álomgerjesztő növénynek porrá zúzott leveleit
szippantják fel. Mások szerint egy kéksziú rovar
csipése okozza, vagy a moszkító szúrása. Olyan
mély ez az álom, hogy nincs az a költögetés, mely
véget vetne neki és a legtöbb esetben halállal vég-
ződik. Az alvás mérge csak évek múlva jelentkezik,
de tüneteit a szakértő már jóval előbb felismeri. A
beteg nem érdeklődik semmi iránt, ereje csökken,

fokozódik és egyáltalában nem csillapítható itallal.
A vége az, hogy elsorvadva testében, tökéletesen el-
csigázva lelkének és szellemének minden működé-
sében, összeroskad és kóros alvását a halál váltja
fel. Arra is volt már akárhányszor, hogy valamely
izomnak hirtelen megbénulása okozta az álomkört.

(A malária.) Koch Róbert, a híres német orvos-ta-
nár, ki újabbán különösen Uj-Guineában tanulmá-
nyozta a váltóláz sajátosságait, arra az érdekes ered-
ményre jutott, hogy a váltóláz tulajdonképp első sor-
ban gyermekbetegség.

Uj-Guineában a legtöbb község lakossága telje-
sen elzárkózik a szomszédoktól, sőt valóságos há-
borus viszonyban van velük s mivel különben is
gyér népességű az egész sziget, a benszülöttek alig
érintkeznek egymással s minden egyes falu olyan,
mintha közfalal volna körülvéve. Koch ily tellesen el-
zárt falvak lakosságánál is észlelt malária-eseteket,
melyek az illető helyen állandóan pusztító bajok vol-
tak. Minden egyén megszürt újjából egy-egy csepp
vért vizsgált meg s azt találta, hogy a két éven alul
levő gyermekeknek 80—100 százaléka malária-beteg,
a 2—5 év közt levő gyermekek közül már csak 41—46
százalék, az idősebbeknél még kevesebb, a tíz évesnél
idősebbek pedig általában malária-mentesek voltak.
Megjegyzni azonban Koch is, hogy a malária-bacillus-
oknak háromféle faja van, aki az egyikől mentes,
nem az a másik kettővel szemben.

Más országokban, különösen a meleg égajli vi-
dékeken a malária ragályozás utján terjed és pedig
a szunyogok közvetítésével, melyek az emberen ki-
vül egyedül veszik be a malária-bacillusokat. Mi-
vel a szunyogok ellen nagyban megvédelmezni egyes
községeket nem lehet, Koch legcélszerűbbnek tartja,
ha a malária-bacillusok biztos ellenszerét, a khi-
nint, minél könnyebben hozzáférhetővé tegyék. A
kelet-ázsiai holland és angol gyarmatokban a kor-
mány a khinint ingyen osztogatja nemcsak a pati-
káknak, hanem a postahivatalokban is.

Európában a folyók és mocsarak szabályozása
folytán ma már sokkal kevesebb a szunyog s keve-
sebb a malária-betegek száma is. Németországban
1869-ben ezer katona közül 54 malária-beteget ta-
láltak, 1878-ban már csak 27-et, 1894-ben egyet s

jelenleg már kétezer katona közül is alig egy szen-
ved ebben a bajban. A javulás tehát kétségtelen.

(A vászoning.) A vászoningeket Európában a IX.
században már a spanyolországi mórok használták.
Ez a szokás azonban nem igen terjedt el s a mórok-
kal együtt az inghasználat is eltűnt Európából. Csak
a XVI-ik században kezdték a vászoningeket hasz-
nálni, de ez olyan drága fényűzés volt akkoriban,
hogy csak durgazdag egyének engedhették meg ma-
guknak. Így Valois Margit, Medici Katalin leánya,
mikor Navarrai Henrikhez, a később IV. Henrik né-
ven ismert francia királyhoz nőül ment, kelengyéje
között hat darab finom vászoninget is kapott s a
híres francia udvar ezt bámulta és csodálta meg
legjobban.

(Állatok, melyek nem isznak.) Vannak állatok a
földön, melyek egész életükben soha egy csepp vizet
sem isznak, ilyenek a patagóniai lámák és némely
gazellafajok. A londoni állatkertben 52 évig élt egy
papagály, mely soha egy csepp vizet nem ivott és
több természettudós azt állítja, hogy a vad tengeri
nyulak csak a füveken levő harmatcseppeket iszzák.
Több hulló, kigyó, gyilk és békaíj olyan helyeken
él, hol víz egyáltalán nincs. Van egy egérfaj, mely
Nyugat-Amerika száraz sivatagain tengődik, hol a
vizihiány csaknem állandó. Franciaországban egész
marha- és juhnyáják élnek, melyek csaknem soha
sem isznak és kitünő tejet szolgáltatnak, amelyből a
híres Roquefort sajtot készítik. Tudvalevő, hogy van
elég ember is, aki soha vizet nem iszik, csakhogy
ezek annál több szeszes italt fogyasztanak.

(Levélhordó halak.) A külföldi lapokat nemrég
bejárta az a hír, hogy egy hal gyomrában levelet ta-
láltak. Ez az eset nem állt egyedül. Egy czehtalnak,
mely tizenöt év előtt Franciaország déli partján ért
véget, egy teljesen sértetlen postaszák volt a gyom-
rában mintegy száz levéllel, melyek egy elmerült
hajóról származnak. A leveleket ezzel a jegyzettel,
„hajószerecsétség miatt megkésve”, továbbbito-
ták, de ebből a címzett persze nem tudta, hogy le-
vele egy czehtal gyomrában fordult meg, mielőtt
megkapta. Egy, a szicíliai partokon kifogott delfin,
önkéntelen levélhordója volt egy francziának, ki le-
velet irt a feleségének Párisba. A levelet írja ut-
közben a tengerbe ejtette és a delfin elnyelte. A le-
vél ilyen módon mégis csak a kezébe került a cím-
zett hölgynek, de felévi késéssel.

MEGCSALT ASSZONYOK.

— REGÉNY. —

Írta: E. GABORIAU.

69

— Nos?
— A vad elhagyta területét.
— Helyes. Téri vissza a többihez s legyetek
készen, nemsokára szükségem lesz reátok.
A férfi eltávozott, Lecou pedig diadalmas
mosolylyal fordult Plantat felé:
— Minden úgy megy, mint a karikacsapás
— akarta mondani, de a szó elhalt az ajkán, any-
nyira megijedt a békebíró arcán tapasztalt vál-
tozástól.
— Rosszul érzi magát? kérdezte aggódva.
— Nem, de ötvenöt éves vagyok és ilyen
korban a lelki rázkódtatások nagyon hatnak az
emberre. Most, mikor közel vagyok hozzá, hogy
a kívánságom teljesesedjék, reszketek, mert ér-
zen, hogy a csalódást nem tudnám túlélni.
Iszonyu félelmet álok ki és inkább magára
hagynám önt. Kérem, hagyjon engem itten.
— Lehetetlen békebíró ur! Az ön jelenlétére
okvetlen szükségem van, sőt ön nélkül nem te-
hetek semmit.
— Miben lehetek én önnek hasznára?
— Laura kisasszony megmentése önön
múlik.
A név visszaadta az öregnek akaraterejét.
— Legyen, mondta határozottan és tovább
akart menni. De Lecou visszatartotta.
— A csata eldőlte mindig mozdulatunk pon-
tosságától függ! A legkisebb hiba és minden
tervem dugába dől és én kénytelen lennék Tre-
morel elfogni és a törvénynek átadni. A beszél-
getésünk Laura kisasszonnyal legfeljebb tíz per-
czet vehet igénybe és okvetlen szükséges, hogy
a gróf közbejötté által hirtelen megzavartassunk.
Tehát számítsunk pontosan. Egy félóra múlva
még Rechéhez hajtát, akit ebben az időben aligha
fog ott találni, egy félóra vissza, tizenöt percet

még hozzáadunk, tehát ötvenöt óra múlva jö-
het vissza, nekünk tehát még negyven perczig
türellemmel kell várakozni.

Plantat nem felelt semmit, de Lecou
látta, hogy az aznap izzalmak annyira kimeri-
tették az öreg urat, hogy alig tud a lábán állni és
okvetlen valami frissítőre van szüksége. Elve-
zette tehát a legközelebbi kávéházba, kényszeri-
tette, hogy egyen valamit s mivel érezte, hogy
minden szó csak még jobban felizgatná a bold-
ogtalan, újságot vett a kezébe és elmerült a
politikai rovatokba.

Midőn a kitűzött idő letelt, Lecou letette a
lapot, felkelt s így szólt:

— Itt az ideje, menjünk!

Elmentek a közelben levő Amsterdami-utca
és az ott egybegyűlt rendőröket magukkal vitték
a Wilson-házig.

— Várjatok itt, míg szólítalak benneteket,
majd kinyitatom a kapuait, mondta Lecou s
meghuzta a csengőt. A kapu kinyílt, a kapus ott
állt az ajtó előtt és kérdezte az urakat, mit óhaj-
tanak.

— Wilson urral óhajtánánk beszélni.

— Az ur nincsen idehaza.

— Akkor az urnővel óhajtunk beszélni.

— Az sincsen itthon.

— Majd odafen megvárjuk őket.

A portás kifogásolni akarta, de midőn Lecou
behívta az embereit, látta, hogy a rendőrséggel
van dolga, legokosabbnak tartotta tehát, ha szót-
lanul visszabujik az odujába.

Lecou most hat embert egy állított fel az
udvarban, hogy az ablakból kényelmesen meg
lehetett látni őket, a másik hatot pedig az utca
tulsó felén, feltűnő helyen helyezte el, hogy azo-
kat is az ablakból észre lehessen venni.

Most aztán Lecou odament a portáshoz s
szigorú hangon mondta:

— Ha az urad hazajön, őrizkedjél neki csak
egy szót is szólani, hogy a ház körül van véve!
Csak a te károd lenne!

A házmeister szörnyen megijedt, már fenek-
ketlen, mely börtönben képzelte magát és bele-
borzongott. Esküdött égre-szentre, egy szót
nem beszélt.

— Mennyi cselédje van az uraságnak? kér-
dezte Lecou.

— Három, de egyik sincs idehaza.

Lecou megfogta Plantat karját és így szólt:

— Látja, minden kedvez nekünk, jöjjön és
Laura nevében legyen bátor.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET.

Lecou következtetése, hogy Laura életben
van és szüleinek irt csúf levele csak ámitás volt,
teljesen beigazolódott. Mint Wilsonné asszony
együtt lakott Tremorel az általa bérelt házban.

Amióta áldozata lett Hektor csábításának
és megszökött vele, egy nyugodt pillanata nem
volt többet. Borzalommal látta, milyen mélységbe
zuhant és néhányszor közel volt hozzá, hogy
megvalósítsa azt, amit abban a levélben a szü-
leinek bejelentett. Csak az a piciny élet, melyet
szíve alatt hordott, az tartotta vissza ettől a leg-
utolsó lépéstől.

Azon az estén, melyen Lecou kicsalta Hek-
tort a lakásból, a szerencsétlen fiatal teremtes
ott ült a szobájában és könyveinek szabad folyást
engedett.

Ekkor nagy zajjal kinyílt az ajtó.

Laura azt hitte, hogy Hektor jött vissza,
gyorsan felkelt s megtörülte a szemét, hogy el-
rejtse a sírás nyomát.

De a külsőben egy idegen férfi állott, aki
tisztellettelen meghajította magát előtte.

Laura megijedt. Tremorel számtalanszor
mondta neki:

— Üldöznek bennünket, el kell rejtőznünk.
Neki érthetetlen volt ugyan, de nem volt bátor-
sága ahhoz, hogy eziránt kérdést intézzen hozzá.

De most, — mit akar ez az idegen? A féle-
lem szívébe lopódzott és maga sem tudta miért.

— Kicsoda ön? — kérdezte parancsoló han-
gon. Hogyan merészkedett ide behatolni?

Válasz helyett az idegen visszalépett és
Plantat vált láthatóvá.

Midőn Laura meglátta öreg barátját, ijedten
felsikoltott és szinte hátra zuhant.

— Ön, ön az? dadogta. Miért...

Folyt. köv.

SZÍNHÁZAK

Szombaton 1908. február 31-én

Nemzeti színház

ANNUSKA. Vigjáték 3 felv. Irta Gárdonyi Géza. Nagy István Péter Anna, Annuska, leányok, Prépost, Sári, Batogh Miklós, Vass Imre

M. Kir. Operaház

TOSCA. Molodráma 3 felvonásban. Zenejét szerző Puccini G. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írta L. Illica L. és Giacosa G. Fordította Várady Sándor.

Várszínház

Zárva

Népszínház-Operára

Ozigánybáró. Operetta 3 felvonásban. Irta Jókai Mór. Zenejét szerzőlte Strauss János.

Magyar színház

A császár ka onái. Dráma három felvonásban. Irta Földes Imre.

Varieté-Színház

ezelőtti Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám Február 1-től új műsor.

The Elrados, The Great 4 Longs, A TOLYAJ, zene és táncz. Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

SCHMIDT M. szígyártó, nyerges és bőrdobos Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz.

Fővárosi Orfeum

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17.

Ma teljesen új műsor: Gödöllő fénykora. Regel H. nagy balletjének második előadása.

E. MERIAN világhírű kutyaszínháza, a „Hütelén feleség” című 3 felvonásos darabban.

Dr. Angelo plasztikus poseai „Az élő porcellán”.

La NOEDIA

Párisi star. Excentrikus genre. FRANCO PIPER banjo-művész.

Annita Winchester műtővésznök. Gyártás. Baumann.

Neumüller György délnémet komikus. Maud és James Thomas ekvilibristák.

Les Clario a repülő trapézén. Mlle Valery énekesnő.

Sisters Diselly akrobata'nök. Nanon szubrett. Élő fényképek.

Az előadás kezdete 8 órakor. Jegyelövétel: 10-1 és 3-6 óráig.

A félikertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

1 drb Hazai Takpzt. sorsjegy 1 drb Kony. Jelzalog 37 havi 9 koronás

részletfizetésre kapható. Az első részlet azaz 9 koronának postautalványon való beküldése ellenében, kiszolgáltatom a 2 drb sorsjegy száma

25-én a Hazaira, főnyeremény . . 300.000 korona 25-én a Jelzalogra, „ . . 200.000 „

4.200.000 korona nyeremény!

Az összes részletek kifizetése után a vevő kezhez kapja az eredeti sorsjegyeket melyek még 41-68 évig jutszanak, mely idő alatt mindegyik okvetlenül kisorsolattik sőt többször is nyerhet.

BEIFELD JÓZSEF bankháza Alapítva 1874. Budapest. Karoly-körút 1 Alapítva 1874.

Fényképezőgépek Grammofonok Hangszerek Látcsövek és Fegyverek részletfizetésre kaphatók Aufrecht és Goldschmied árúházában Budapest, VII., Rákóczi-ut 26.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár XXXVI. rendes közgyűlését 1908. évi február hó 15-én délután 4 órakor az intézet helyiségében (IV., Deák Ferenc-utca 7. szám, I. emelet) tartja meg.

- NAPIREND: 1. Az igazgatóság jelentése. 2. Zárószámadások előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével. 3. Mérleg megállapítása, nyeremény felosztása és kifizetés iránti határozathozatal. 4. Két igazgatósági tag választása.

Azon t. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 23. §-a értelmében* f. évi február 12-ig d. e. 12 óráig az intézet pénztáránál letenni, mely alkalommal a mérleg is rendelkezésükre álland. Az igazgatóság.

* 23. §. Közgyűlésen részt vehetnek mindazon részvényesek, kik három nappal a közgyűlés megtartása előtt a le nem járt szelvényekkel együtt oly részvényt tesznek le a társulatnál, mely legalább két héttel előbb iratott a letevő spájá nevére.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28 Telefon 52-88

BONBONNIERE). A Cabaret februárja! Minden este előadásra kerül a nagyszerű februári műsor!

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a m. kir. állami bakteriológiai Intézet vezetője.

Zenemű ujdonságok.

Table with 2 columns: Title and Koronáérték. Includes items like Bogdán: A bosnyák leány parapló dala, Csengeri: 104 magyar dal, Dóczy Nótáskönyve, etc.

Minden nyomtatásban megjelent zenemű nálunk kapható LAMPÉL R. könyvkereskedése (Vodianer F. és Fiai) r.-t. Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

SZÍNHÁZAK

Szombaton, 1908 február 1-én

Vígyszínház

Sámson.

Színmű 4 felvonásban Irla Bernstein Henry, Fordította Góth S. Braehard Jacques Góth Anne-Marie G. Kertész Le Govain Jérôme Fényvesel D'And lico Honoré S. erény A maigaise Haraszthy Rutherford Grace Gáspár Al. Flach, üzemeltetés Tapolczai D'Angelino Maximil Tanay

Kezdeté fél 8 óraker

Király színház

Varázskeringő

Operett 8 felvonásban. Iták Dörmann és Jacobsen. Fordította Mérei Adolf. Zenedét szerzette Strauss Oszkár.

XIII. Joahim	Németh
Lothár	Papir
Heléna	Petrás S.
Niki	Ráthonyi
Guszt	Csapó
Friderika	Óley G.
Francsi	Óvós G.
Vendolin minterter	Szabó
Sigmund. Iaktáj	Sátrány

Kezdeté fél 8 óraker

Úránia színház

Az országos színművészeti akadémia színiskolájának gyakorlati előadása.

Kezdeté fél 8 óraker

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-16.

MIOZI HERCEG

Lehár egyfelvonásos operettje.

Utazás egy síker körül.

Bohózat egy felvonásban.

- A szerelem trombitája. -

Egyfelvonásos tréfa.

GÖZFÜRDŐBEN.

Tréfa jelenet.

25 kabaret szám.

Szerzők: Szomaházy, Heltai, Molnár.

Szerzők: Medgyaszay Vilma

Vörös Ill., Keleti Júlika, Poor

Lili, Nváral, Sarkadi, Tihanyi,

Pásony Béres.

Ápólló színház.

(Telefon 68-39.)

Teljesen új műsor!

Husz szenzációs attrakció

került műsorra. Kiemeljük

a következőket:

Kis kéményseprők.

Brazíliai kirándulás. Párisi

színházi kalap. (Tüntetés

egy színházban.) Könyörül-

jetek az állatokon.

Bucsua legénylélettől.

Alföldi nyulvadászat. (Sa-

jától vételünk.) A zab ha-

tása. Téli élet Chamonix-

ban. Kutyá és macska lakok

A hárfás leány.

Kezdeté fél 5 óraker.

„METEOR”
SZALLODA

Budapest, Erzsébet-körút 6.

Tulajdonos: RENDES SZIDOR.

120 kényelmesen beren-

dezt szoba.

Melegvízfűtés.

Teljes 24 órai liftszol-

gálat.

Vácuum-Cleaner.

Fürdők a házban.

Szalldai automobil.

Szalonok, társalgók.

Figyelmes kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Feltétlen tisztaság.

Fekvés a Keleti és Nyu-

gati pályaudvar között.

A technika minden viv-

mányával felszerelve.

A város központján.

Szobák 4 koronától.

Veszek zálogcédulákat

alzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ
BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok

Telefon 11-21,

Helyiségváltás

miatt

NEUMAYER FÜLÖP

Bpest, V., Váci-körút 2. és 4. sz.

Árukészletét rendkívül előnyösen árusítja ki.

Tetemes ármérséklés:
szőnyegek, függönyök, átv-
tők, ág- és asztalterítők bu-
torszövetek és matracok osinva-
tokban, továbbá minden szak-
... mába vágó cikkekben. „

Az üzlet

Deák Ferencz-tér 1. sz.
alá helyeztetik át.

Telefon 11-21.

Fenyőborovicska

(Gumiparus) BARTA-féle,
3 liter a 7.50, 4 liter
K 9.- bérmentve,
FELKAI KONZERVGYÁR
Felka, Szepesm. 26973

BUTOR

részletfizetésre
vagy meghatározott időre.
szállít árak és legkedvezőbb árú,
lési feltételek mellett.
Fővárosi igazgatósággal szolgál

Liszt István

Bpost, IV. Koronaherceg-u. 2

(Külyű-tér sarkán)

butorraktárban.

Több mint 500 képpel ellátott

képeket házikók 60 fillér

ellen franko elküldjük

Fagy-Hó-Szél

nagy ellenségei az arcabőrnek. Ez ellen a legbiztosabb és leghatásosabb óvszer a Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arc és kéz a legdurvább idő-
járásnak is ellentáll; a testbőrt puhán, üdén és tisztán
megtartja.

A Rogátsy-féle **MAGYAR PIPERE-BORAX**
eltünteti szeplőt, pörnyőt, atkát miltesseri pattanást,
májfoltot, a ráncos bőrt báronysímává, a vörös
vagy napbarnított bőrt fehérré teszi.

„Gyermekápolásnál, fűrdőséknél nélkülözhetetlen.”
Kütnő hatással bír szomgyuladásnál, valamint for-
és szájalaplásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre
és tükörsímává teszi, a nőki, hogy a ruhának ártana

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1-

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K-80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb
fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimerve

Egyedüli **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest,
készítője Bakóci-ut 10.

Figyeljünk a ROGATSY névre.

„MINTA” szálloda

Budapest, Nagymező-utca 62. szám.

Teljesen újonnan berendezve 40 szobával rézágakkal

és villanyvilágítással.

Szobák 80 kr.-tól feljebb. A szállodal kávé-

ház egész éjjel nyitva. Híres orgányzene.

Telefon 315. Strasser Jakob, szállodás és kávé.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/29 óraker.

1/410 óraker: Ma Uidonság:

„A házibarát”

Bohózat írta: Nemó. Rendező: Werner Mauó.

„Kirándulás a szabadba”

(Cabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete.

Rendezők: Rott Sándor és Geiger J. balettmeister.

Végül **Was Männer fesselt?** 11 óraker

Bohózat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Nappali pénztár 9-10-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti **Casino de Parisban** reggeli

5 óráig zene és tánc.

TÁTRA-MULATÓ

VII. KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest lezelökölbb család mulatója.

Ma, 1908. február hó 1-től

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaret-iva saját eredeti

műsorával. Keller Bernhard bárónó cocottadok

(harrakiser-tel). La belle Sylvia dán soubrette.

Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa

Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmidt

Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával.

Maara Gusti előadó soubrett. Sugar Elza cabaret

énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker.

Telefon 15-10.

FRANÇOIS
TRANSYLVANIA
SEC

Mindenképp kapható a legfinomabb

Weider tejszin és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

A „Pesti Victoria gőzmalom”

t. c. részvényesei tisztelettel meghívtnak a **f. évi február 12-én,**
szombán, délután 3 óraker a Magyar fővárosi malomgye-
sület új helyiségeiben (V., Mária Valéria-utca 12. sz. II. em.) tartandó

41. rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv
hitelesítésére.

2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése,
az 1907. évi mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.

3. A nyereség hóváfordítása feletti határozathozatal és az
osztalék megállapítása.

Azon t. c. részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt
venni kívánnak, az alapszabályok 24. §-a értelmében*) tartoznak
részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb f. évi február 9-ig
a **társasági pénztárnál** (V. Ujpesti rakpart 22.)

letéti elismervény ellenében, mely egyuttal belépti jegytől
szolgál, letétbe helyezni. Ugyanott február 4-étől kezdve a fel-
ügyelő-bizottság évi jelentése a mérleggel együtt a t. c. részvé-
nyesek rendelkezésére áll.

Budapest, 1908. január 31.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 24. §-a: „Ugy a rendes, mint a rendkívüli köz-
gyűléseken csak azon részvényesek szavazatképesek, kiknek részvényei legalább
két hónappal a közgyűlés előtt a társaság részvénykönyvében neveikre
irattak és kik ezen részvényeiket három nappal a közgyűlés előtt a társa-
sági pénztárba leteszik. A letéti elismervény belépti jegytől szolgál.”

Szél

a legbiztosabb
csy-fele

Borax.

legdurvább idő-
űdén és tisztán

RE-BORAX

szőri patánást,
vívá, a vörös
teagl.
különböztetlen
valamint for-
ruhát hófehérre
ruhának ártana
nagy doboz
mentve.

ám K 1—

ppan K—80.

riában és jobb
nem kimérve
drogéria Bpest,
Rákóczi-ut 10.

Iloda

62. szám,
al rézgyákkal

Ilodal kávé-
zsigányzene.
Ilodal és kávé.

kok

vó-
ok

csre

áron

MÁN

ón

9. l.em.

bérmentve.

ilom

ár 12-én,
nalomegye-
) tartandó

csre.

egyzőkönyv

jelentése,
adása.

atal és az

ülésen részt

) tartoznak

február 9-ig

22.)

pti jegyül

lve a fel-

c. részvé-

tóság.

dkívüli köz-
yei legalább
en neveikre
tt a társa-
gál.

Ha évente

20 HUZÁSBAN

akar résztvenni, akkor rendelje meg alant felsorolt 7 db
eredeti sorsjegyet.

- 1 drb Hazai sorsjegy, legközelebbi huzás február 5-én
- 1 > Konv. Jelzalog sorsj. > > > 25-én
- 2 > Erzsébet szanat. sorsj. > > > márcz. 1-én
- 1 > Bazilika-sorsjegy > > > 1-én
- 1 > Olasz vör. ker. sorsj. > > > május 1-én
- 1 > Józsv. sorsjegy > > > 15-én

Ezen sorsjegyek évi összgyőzelménye

Négy millió és 600.000

K O R O N A

Fent sorsjegyeket eladtuk 37 havi 12 koronás, vagy pedig 43 havi
11 koronás részletfizetésre. Máz az első részlet beküldése ellenében ki-
szolgáltatjuk a 7 db eredeti sorsjegyről szóló sorozat és számot tartalmazó
részletfizetést azonnali játkijoggal. Minden huzás után t. vevőinknek
sorsolási lapot küldünk. A további betételeknek portómegtakarítás
célijából postatakarékpénztári befizetési lapokat küldünk.

43 havi
11 koronás
részletre.

ÁLTALÁNOS BANK

Részvény-társaság

37 havi
12 koronás
részletre.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 39. szám.

M e m o r i u m

A Monorke-ületi Takarékpénztár Részvénytársaságán folyó évi február
hó 27-én délelőti 10 órákor Monoron 16 téri üzleti helyiségében tartja

XXXVI-ik évi rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a zárszámadások és az 1907. évi mérleg előterjesztése.
2. Határozathozatal az 1907. évi nyereség felosztása és az osztalék kifizetése tárgyában.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentés megadása.
4. Két, sorrend szerint kielégő igazgatósági tag helyének betöltése.
5. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
6. A közgyűlési legválsókönyvet hitelesítő két részvényes megválasztása.
7. Esetleges indítványok.

A megjelenni kívánó t. részvényesek legosultságuk igazolása végett nevükre írt
részvényüket le nem írt szelvényeikkel együtt legközelebbi folyó évi február hó 26-án
déli 12 óráig az intézet pénztárára tritvény mellett letenni sziveskedjenek, hol egy-
szersmind az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését is tart. Imazó merleget átvehetik.

Monor, 1908. január 25.

Mérleg-számla. Vagyon: Készpénz 38694.01 Giró betétek 18890.11. Érték-
papírok: 50 darab M. pénztár közp. hitelbank rá 1025.— 51250.—, 15 db M. tetrak
közp. jelzék. r. a 1050.— 15750.— 25 db pénztár felsz. mint. részv. 2000.— 25 db
Bpest-Erzsébet v. t. pt. részv. a 200.— 5000.—, 7000 k. n. é. 4% m. kor. t. a 93 0—
65240.—, 40000 k. n. é. 4 1/2% m. jelz. hbt. zt. á 98.50. 39400.— 120000 k. n. é. 4%
mest h. l. pt. zt. á 94.— 119800.—, 2800 k. n. é. 4% m. t. p. k. jz. zt. á 93.95—
2611.—, 10300 k. n. é. 4 1/2% m. tok. k. jz. zt. á 97.— 991.—, 10000 k. n. é. 4 1/2%
M. ált. t. pt. zt. á 99.— 9900.— 314442.—, Intézeti szék- és bérház 60000.—, Főváb
ingatlanok 96000.—, Váltókölcsönök 2546713.11, ebből jelzálogilag biztosítva 1717871.01
Törlesztés és kamatozó kötvény-kölcsönök 47104.79 Adások 32886.48, Átmenő vissz-
számítolási kamat 7285.01, Átmenő átruházott törlesztés kölcsön kamata 558.70—
7891.71, Összesen 3591624.21 Teher: Részvénytők 320000.—, Tartalékalap 320000.—,
Külön tartalékalap 35000.—, Ingatlan tartaléka az 7000.—, Gr. Telekv. ösztöndíjalap
1000.—, Menori menedék- és kórházalap 200.—, Nyuadítalap 120768.88, Takarékbé-
lések 1402986.04, Visszeszámított váltók 1082713.69, Átruházott törlesztés kölcsönök
25295.37, Lombard-kölcsön 42000.—, Hitelezők 7742.91, Fel nem vett osztalék 528.—,
Átmenő tételek 10445.99, Átmenő váltókamat 37974.34, Átmenő törlesztés és kamatozó
kötvény-kölcsön kamat 10737.03, Hátralékos lombard-kölcsön kamat 417.10— 44128.47,
Tiszta nyereség: Átmozat 1906-ról 1189.29, 1907. évi nyereség 49827.57— 61016.86
összesen 3591624.21.

Nyereség és veszteség számla. Köllások: Betét kamat 54043.79,
Visszeszámított kamat 68528.98, Átruházott törlesztés kölcsön kamat 3927.79, Lombard-
kölcsön kamat 1007.44, Tiszta fizetések és nyuadítak 21205.—, Üzleti költségek 10208.25,
Adók és illetékek 11575.53, Betét kamatadó 5404.39, Értékpapir árnyolym veszteség
1748.80, Alapítvány a menori menedék- és kórház javára 2000.—, Tiszta nyereség:
átmozat 1906-ról 1189.29, 1907. évi nyereség 49827.57— 51016.86, összesen 230683.61.
Tövedelmek: Nyereségátmozat 1903-ról 1189.29, Váltókamat 184850.09, Törlesztés- és
kamatozó kötvény-kölcsön kamat 18983.29, Értékpapir kamat 12570.18, Ingatlan jöve-
delem 13278.83, összesen 230683.61.

Monor, 1907. december 31 Kerek Lajos pénztáros, Wiener János főkönyvvezető,
Az igazgatóság: Promm Antal elnök, Balla Lajos, Dr. Erdély Sándor, Gera Józ-
sef, Dr. Kegi János, Schmittner Károly, Jelen mérleg-, nyereség- és veszteség-számlát
megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azt mindenben egyező-
nek, a kereskedelmi törvény és alapszabályainknak megfelelően összeállítottuk
é állított. Monor, 1908. január 25. A felügyelő-bizottság: Dr. Fuchs Jenő felügy.
biz. elnök, Pennermann Sándor, Fried Vilmos, Iróltó 011

Fogkefék rendkívül jó minőségűek nagy és ócsó választék.

MÖLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

használatát eltávolít minden fogfájdalmat, biztosan megszünteti a fogak
romlását a kellemetlen szájbűzt - Egy üveg szájviz ára 40 kraj-
czár 60 krajczár, nagyobb üveg 1 forint 60 krajczár és 2 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szaliczil vízzel használva nemcsak hófehérre teszi a fogakat, hanem a már létező fog-
betegségek tovább terjedését is meggátolja. Doboza 60 krajczár és 1 órt 80 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 35 krajczár. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor.
Minden főtől elcsorot készítmények orvosi utasítás után használhatók.

MÜLLER J. L.

és és kir. udvari illatszerek és pápár-üzletgyártó
Budapest, IV., Koronaheczeg-ut. 2. Az országban mindenütt kapnató.

Alapított 1882-ben „ADRIA” Alapítóke 10.000.000 K.

M. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság.

Igazgatóság: Üzletvezető igazgatóság:
Budapest, Szabadság-tér 16. Fiume, Adria-palota, Riva Szapary

Fiuméből, Menetrendszerű járatok: Lissabon, Oporto, Bordeaux, Rouen, Havre, Glasgow, London, Leith
Liverpool, Newport, Newcastle, Grimsby, Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam, Hamburgba. Menetrend
szóró heti járatok (személyszállításra is berendezve) minden hétfőn: Fiuméből az olasz kikötők érintésé-
vel Barcel naba és Valenciába (A-vonal) és minden szerdán Fiuméből az olasz kikötők és Malts
érintésével Marselleir (B-vonal). Rendszeres havi áratok az északafrikai kikötőkbe (személyszállításra).
Évenként 9 járat Brazília. Köthetelenkénti rendszeres járatok Fiume és Newyork közt a Cunard magyar
amerikai vonal győzsgőzősívvel, (Carpathia, Pannonia, Slavonia, Utania).

H A J Ó R A J : Adria, Andrassy, Arad, Arpád, Balaton, Báró Feljérvár, Baross, Báthory, Buda II., B. Kemény,
Carola, Deák, Duna, Jókai, Kálmán király, Kassa, Kolozsvár, Lederer Sándor, Matkovits, Mátyás király, Nagy Lajos,
Rákóczy, Stefánia, Szapary, Szeged, Zent István, Szent László, Széchenyi, Zéj Kálmán, Tibor, Tisza, Zichy, Zrínyi.

CSIZ

ezidőszert legerősebb Jód-Brom
gyógyforrás. A hazai vezető
gyógyforrás „Unikum”. Dr. Koranyi
Frigyes tanár a magánygyógy-
latban, valamint a vezetése alatt
álló budapest kir. egyetemi bel-
gyógyászati korodán szerzett sok-
szó és tapasztalása alapján —
meglepetésként a „Csiz Jódfor-
rás”, mely kiváló ha azu gyógy-
szert mindazon beteg egekben,
melyeknél a jód mint specifikus
szer ajánlva van. A csiz gyógy-
ásványviz kapható minden or. és
töltésben, használati utasítással,
minden ásványvíz-kezelésben.
Mindenfelé és a furdó igazgató-
ságnál és Édeskút L. fővárosi-
nál, Budapestben.

Urasági
butorokat,
szőnyeget,
csillárokat
és legteljesebb berendezé-
seket (gyárakat és üze-
eket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI, Lázár-utca 3
(a Váci-körut mellett).

Egyönyörű választék a leg-
finomabb modern
stilszerű matt és fényezett
mahagoni plisander vagy
másfajta háló, ebédlo, üti
szoba és szalonbutorokban.
Részlásokban, bürgeraltu-
rák és kárpitosfélekben
Perzsa, smyrna és más sző-
nyegokban és függönyökben,
modern bronzcsillárokhaz
gáz, villamos stb.-hez.

INGYEN

diszkrét és bérmentve küldjük rend-
kívül érdekes tartalmu úbrákait és
használati utasítással ellátott árny-
székünket.

GUMMI HALHÖLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K beattja
PESAR, OCLUS, NŐI OVSZER 3—5 kor.
feltétlenül megbízható valódi angol és francia gyárt-
mányok.

„NAKIRA” törv. védett férfi-övszer különleges
valódi indiai paragummból fel-
tétlenül megbízható, tucattja... 12 K

MINTAGYŰJTEMÉNY 12 darab legfinomabb
övszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védve 14 korona.
nól különlegesnek

Universalis-sérvkötők

párallanok, kis gummi nyomólappal, a legnagyobb sérv is el-
szárható. Egyoldala 5—12, kétoldala 10—24 korona.

Műlábak, műkezek, egyenesstartók, ferdénüt-
teknek, támpékek, stb. stb.
Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigá-
torok, betegápolási eszközök kaphatók.

Magyar Orvosi Múszertár Budapest
VII., Rákóczi-ut 32.

Fontos címre és a veres keresztre jnyeljünk.

958. sorozat Bon 028. szám

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosi mű-és közszerész
Budapest, VII., Erzsébet-körut 50 sz.
kötelen ezen utalvány beküldése mellett
minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt
százaléknál árkedvezményt adni az eredeti
F. Berquerand fils
párisi költőnégességék
főszereket gyártmányokból kimerülő lé-
pes arjegyek díjmentesen zárt levelebe
küldetők.
Kivágatott az „Egyszerűs”-ből. 25708

HETI MŰSOR.

Január—Február	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígterem	Király-Színház	Nepstheater (Vig-Opera)	Magyar színház	Vár Színház	Urania színház		
2	Vasárnap	d. u. este	Nap-masszony Az örök küzde- lem előtt	Faust	Patachon Sámson	Vig özvegy Varázskeringő	Carmen Bábkirálynő	Gyurkovics leányok A császár katonái	—	Az élet komédiája A szerelem tör- ténete

E hirdetés rovatom minden szö...
egyszeri beiktatása közönséges
petit betűkből 4 fillérrel, kompakt
betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatom minden szö...
egyszeri beiktatása közönséges
petit betűkből 4 fillérrel, kompakt
betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/c. 283

Vadászfegyver

örökségből származó gyűjtemény, potom áron egyenként is eladó. Modern Toplewer kulcsu 18 frt. Grener záru angol lakatu visszazugró kakasu 25 frt. Ontöltő és töltényvető sörétes Winchester 35 frt. Több szép Hammerles és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek köztük velodogg-hammerles és Brauning is ugyszintén fényképező gépek alkalmi vételárban. Radó. Egyetem tér 5E.

A Falkogen

tüdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszertár, Budapest, VIII Rákóczi-ér 2. sz. 25828

Könyveket,

regénysorozatok, egész könyvtárakat jó áron vásárolok. Ajánlatokat Könyvkereskedő jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

Magánkutató iroda

Bákóczy-ut 75. Képvess megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Tea

eisöröndű Hovone és Assam keverék 1/4 kiló 3.20 korona, nagyobb vételnél engedmény, Veinek, Kelenföld. 27948

Parketagyár

Gyöngyösi ajánlja gyártmányait.

Polgári, gimnáziumi

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszlevelet kérek. 25463

Egy

rövid modern zongora majdnem új és egy néhány olajfestmény eladó Rottenbiller-u 19. földszint 3.

Öreg hamis fogakat zálogcédulákat

ékszerekről és ingókról, tört ékszereket, régiségeket, tollakat, butorokkat és mindenféle használt tárgyakat vesz Wyszogrod Jakab. Nagyfuvaros-utca 7. I. 11. Levelezőlapra jövék.

Zálogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek. Brilliansokérti többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Egy hordó

66 hectoliter
Egy hordó
18 hectoliter
1906 évi óbor, Bihardió-szege eladó Értekezni lehet Debreczenben, Tóth József Szentanna 32. 27932

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesfolyókából is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államszámvetési államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szemintárium, Budapest VI. Rózsa-u. 44. III. 8.

Lakást,

bérlhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérlhelyiség naponta nyilvántartva.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telegeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 782

Eladó

egy modern adómen'es I. em. lakóház, vízvezetékkel, villanyvilágítással, gyümölcsös kerttel, 1500 frt évi lakbért jövedelmez, ára 18 ezer frt, a vételhez kell 3500 frt, a többi teher rajtmaradhat, 51/200-kal családi okok miatt sürgősen eladó Bővebbet Várnay Antalnál Győr. 27931/A.

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-
ko rena FELEA, KONZERVGYÁR Felka, Szeged. 26972

Koporsó asztalosok

részére mindennemű koporsók díszítései összes fémlemezű cikkek képeárjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytársaság, Nagymező-utca E. 46. szám. 27903A.

HERZ EMMA

Első magyar asanyimzőműterem
BUDAPEST
Deák Ferencz-utca 17.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérlhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva.

Polgári iskolai

reálisokai, gymnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. ajtó. 26814

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonyabefőt, málna-, szamóca-, csipkebogyóíz, gomba- és húskeverveket, pastétomokat stábi a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szeged. Kérjen árjegyzéket.

Ha köhög

vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért. 25721szó

Aczélsodrony-

ágybetétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakkereettel 3.50 frt, vaskereettel 5.50 frt és feljebb Heizer és isa sodronykerítés- és ágybetét-gyárban. Népszínház-utca 1. sz. Az Apolló színház épületében. 27910

STENOGRÁFIA

Ha élet pályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és gépiró iskolában. Sokszorosított tananyagok, copying office. Biztos állásbiztosítás. V. Váci körút 33

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérlhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

BELEHURUT,

(hasmenés) gyomorgerős legjobb gyógyszer a BARTA-féle FRENTE-APONYA GYÖGYEOR gyógyszereszek és fűszereknél 1 üveg ára K 1.90, 5 üveget 8.-
koronáért bérmentve szállít a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szeged-m. 26971

Eladó

circa 800 Complett legutóbban szabadalmazott himző-dobkeret szabadalommal együtt, melyet a m. kir. miniszterium az összes magyarországi állami iskolákba, mint taneszközt elrendelte, esetleg szterga-padok és szerzőmokkal együtt családi okok miatt sürgősen és julányosan eladó a vételhez circa 700 frt kell. Bővebbet Várnay Antalnál Győrött. 27931/B.

Butor

új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodaibeberendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlőczy-utca 2. raktár 10-11-12.

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alapon és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerezny díjazásért. A vizsga sikert biztosítja 3 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Valtójából speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazás al. Levélbeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 1.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, fizethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok, Teljes garancia. Minden bérlhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva.

Csemegeszlőt

fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 5 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézdes narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hornin Kiskunhalason. 27850

Ki a YES-OUI-SI

című lapot megrendeli, látsza minden megerősítés nélküli és onlában az angol és franczia nyelveket alapon megtanulhatja. Előzetési ár negyedevenként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványzókat küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrassy-u 97. szám.

BUTOR

árverésről, linom és egy szerű butor, hálszobák és garson szobák Szalon bútorok, gyönyörű (tűk, diván, borszék, íróasztal, perzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes E. VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő
Bpest, V. Nádor-u. 14
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindennemű kárpitos és díszítőmunkákat. 27811
Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, franczia és angol szövetekből :Költségvetés díjmentes. :

Bizos vigasz

valahára rheumában (közvény) és csuszban (Wicht) szenvedőknek!
Költség, belső gyógyszer, kenés és fürdő nélkül elérhető hogy 8-10 nap alatt egyszerű, kényelmes, ártalmatlan és kellemes eljárás mellett végképen megszűnnek a legmakacsosabb rheuma és csúz okozta fájdalmak a végtagokban, a törzsben vagy akár a fejbe is ha vannak. 40 évi tapasztalat mint gyógyszerész — midőn látam és látom, hogy a legkülönbözőbb drága gyógyszerek, elírások és fürdők is csütörtököt mondanak holott az én eljárásom biztos sikerre vezet — készfett arra, hogy eljárásomat közöljem szívesen emertársaimmal díjlanul. Csak a hirdetés költségeket fedezésére tessék 2 koronát utalványozni vagy a körülményesen megitt levélben levélbélyegekben beküldeni, midőn aztán eljárásomat azonnal bérmentve megküldöm. Cím: „Orangyal gyógyszerár” Kékes Szolnok-Doboka megye.

Gyorsírás (Gabelberger) Gereben

gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál. Németül tudóknak tandíjkezdmény. Írógépek-tatásnövendékeknek díjmentes.
Krisztof-tér 2. szám.

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt sztyegek, kényserítő körülmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt, trószial könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utczai sarokplacza. 26616

Bőrszékkipar

bőrsajtolás és bőrfaragás.

KENDI ANTAL

Bndapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékében, jóval olcsóbb áron, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

Modern urasági butorok

alkalmi vétel és eladása háló, ebédő, szalon-uriszoba és fodral teljes berendezések Dus raktár szőnyegeket, függönyöket, terletek, csillárok, vas-és rezbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa

Bndapest, Liszt Ferencz-tér 4. sz. ez előtt Gyár-utca
Telefon 14-09.

Baromfi-tenyésztők

és gazdálkodók figyelmébe ajánlja a téli időnyben a Predmerszky-féle fűthető baromfi itatót, melyben a víz a legnagyobb hidegben sem fagy be, s így néhány filler napi költséggel kellemes langyosan tartható. Használatát a téli tyúkanyú egészségét óvja és sokkal korábban kezdik meg a toást. Polákos mesterséges ki-költés-Predmerszky-féle szab költözéssel bármely időszakban a legszükségesebb kereset forrás. Árjegyzéket ingyen küld. Telefon 95-74.
Predmerszky József ipartelepe 27807 BUDAPEST, VI., Vévősinaty-u. 39A.

Telt kebel.

Telt kebel két hónap alatta
Pilules Orientales

(keleti plülák által, az egyedüliek által, melyek a mellét fejlesztik, szilárdítják, helyreállítják s a női mellnek grációzus teltséget kölcsönöznek, arékküli, hogy az egészségesek ártatlanak. Garantiálva arzenikummentes

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használata és újak elceda kaphatók

Lefkóvits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 28, Korall-utca sarok. Lipót körút közelében.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám,
Izabella-utcasarkán

Polgári árák!

Pontos kiszolgálás!!
Kitünő szabás!

Zeliszka János

angol uri szabóterem
BUDAPEST,
Andrassy-ut 56. I. em.
Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Urasági butor

Eladók és veszek; mahagoni hálószobákat, ebéd-ékeket, szalonokat, rezbutorokat, zongorákat, perzsés és szatna szőnyegeket, függönyöket, üveg-és bronzcsillárokat, petróleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, kőpeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés
Kihívás!!
IV., Sommelweis-(Uj-Ág)-utca 21., kapubejárát Az egész házban. Telefon 17-77.

Flókuizlet nincsen.

26619